

Digital Magazyn ambitnych fotoamatorów

Photographer

DPP 2/2025 POLSKA

TRAVEL PHOTO-
GRAPHER OF
THE YEAR

Najlepsze podróżnicze
zdjęcia minionego roku

WAKACYJNY
NIEZBĘDNIK

Niezawodny sprzęt,
przydatne akcesoria

Miasto

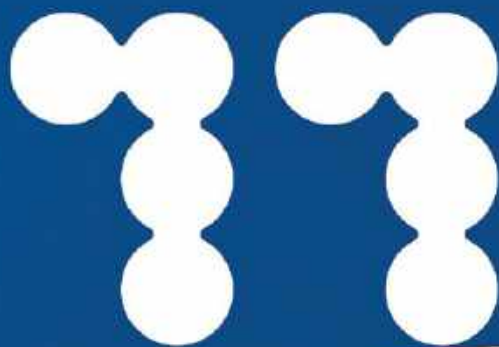
Od architektury, po dziką przyrodę
Co i jak fotografować w metropolii

DPP 2/2025 29 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 2300-8475 INDEKS 298670

JAK WYGRYWAĆ KONKURSY • MIEJSKIE
ABSTRAKCJE • ARCHITEKTURA W B&W
• LETNIE KRAJOBRAZY • ŁOWCA BURZ
• HISTORIE UKRYTE ZA KADREM

TRANSFORMACJA
5-21.09.2025
FESTIWAL
FOTOGRAFII
W RAMACH
SOPOTU

FF

BARBARA KLEMM
TOMEK ALBIN
CATRIN WECHLER
KAROL SZYMKOWIAK

MICHAŁ ADAMSKI
DIANA LEŁONEK
WITOLD WĘGRZYN
ROBERT ŁASKA
MACIEJ MARKOWICZ

DAGMARA
BARAŃSKA-MORZY
PAWEŁ JAŚKIEWICZ
GUNDULA FRIESE

REZYDENCI

Sopot

PAŃSTWOWA GALERIA SZTUKI

sztuka.fotografia.pl

oprasa.pl 5041cb91b8

Doświadczamy i utrwalamy nasze wspomnienia, utwierdzając się wciąż w przekonaniu, że fotografia nadal jest najlepszym na to sposobem

Fotografujemy w podróży, podróżujemy, by fotografować. Dla wielu z nas podróż staje się dziś motorem i najlepszą motywacją do robienia zdjęć. W pogoni za kadrami, w poszukiwaniu naturalnego piękna (i resztek autentyczności), planujemy więc kolejne wyprawy w odległe zakątki świata lub eksplorujemy największe metropolie. Doświadczamy i utrwalamy nasze wspomnienia, za każdym razem na nowo utwierdzając się w przekonaniu, że fotografia wciąż jest najlepszym na to sposobem.

Niezależnie jednak od tego, czy przed Wami egzotyczna wyprawa do Azji Południowo-Wschodniej, czy krótki city-break w europejskiej stolicy, pewne rzeczy pozostają niezmiennie.

Sukces w fotografii podróżniczej – tej dalekiej i tej bliskiej – zawsze zaczyna się od dobrego przygotowania. Gdzie i kiedy warto być z aparatem? Jak unikać turystycznych pułapek i nie powielać fotograficznych klisz? W końcu: co spakować do swojej fotograficznej torby, by być gotowym na każdą ewentualność?

Właśnie na te (ale i wiele innych) pytań odpowiadamy w tym specjalnym, wakacyjno-podróżniczym wydaniu *Digital Photographer!*

Miłej lektury!
Maciej Zieliński
Redaktor Naczelny

W numerze

8 Travel Photographer of the Year

Oto najlepsze na świecie zdjęcia podróżnicze minionego roku

22 Globalna migawka

Odkrywaj świat uzbrojony w aparat, obiektyw i nasze profesjonalne wskazówki, dzięki którym stworzysz ponadczasowe dzieła sztuki wizualnej

40 Wakacyjny niezbędnik

Najlepsze gadżety na letnie wyjazdy!

48 Mosty kultur

Thibault Gerbaldi zaprasza w wizualną podróż do miejsc, gdzie nietrwałość natury ściera się z siłą i odpornością ludzkich społeczności.

58 Fantastyczne wakacyjne krajobrazy

Naucz się fotografować w trudnych warunkach oświetleniowych, aby zmaksymalizować tonalność i zakres dynamiczny obrazu

72 Łowczyni burz

Paige Vincent opowiada o przyprawach adrenaliny, ryzyku i pasji do fotografowania spektakularnych wyładowań i ekstremalnych zjawisk pogodowych

8

Travel Photographer of the Year

80 Jak robić zdjęcia, które wygrywają konkursy

Rozpal swoją pasję i podnieś poziom swojej fotografii dzięki radom pięciu ekspertów wyróżnionych w organizowanym przez IPA konkursie Photographer of the Year

96 Wyrusz w miasto

Pokaż emocje związane z portretowaniem miasta i zaplanuj swoją kolejną fotograficzną przygodę korzystając ze wskazówek Rebeccy Greig

106 14 sposobów na lepsze zdjęcia miasta

Rób oryginalne zdjęcia w zurbanizowanym otoczeniu korzystając z fachowych porad Benedicta Braina

118 Tokio, Tokio

Richard Koek opowiada o pracy nad swoim fotograficznym portretem miasta pełnego fascynujących kontrastów

126 Miejskie abstrakcje

Peter Fenech dołącza do Billa Warda, by wziąć udział w jego unikalnych warsztatach i poznać tajniki tworzenia efektownych, abstrakcyjnych pejzaży miejskich.

134 Miejskie łowy

Fotografia dzikiej natury zaczyna się bliżej, niż myślisz. Peter Fenech rozmawia z Markiem Deanssem o tym, jak znaleźć tematy przyrodnicze tuż za rogiem naszego domu!

48

Mosty kultur

96
Wyrusz
w miasto

106
14 sposobów
na lepsze
zdjęcia miasta

126
Miejskie
abstrakcje

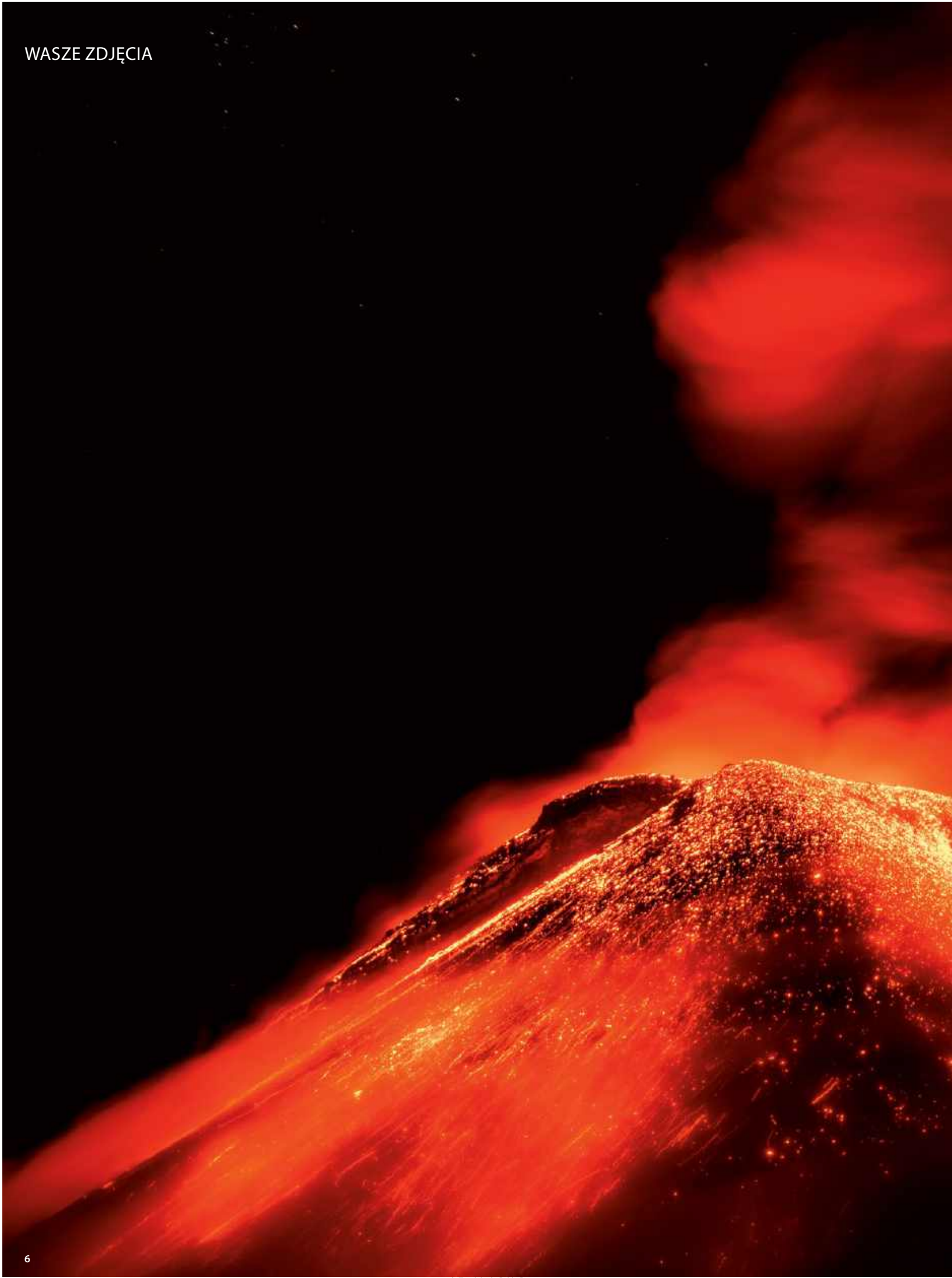

134
Miejskie
łowy

118
Tokio, Tokio

WASZE ZDJĘCIA

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Diego Rizzo

📷 @diegorizzophoto

Strona www: diegorizzophoto.com

Miejsce: Wulkan de Fuego, Gwatemala

**Szczegóły techniczne Aparat: Nikon Z6,
obiektyw Nikkor Z 70–200 mm f/2,8 VR S**

Parametry ekspozycji: 3 s, f/3,2, ISO 800

Historia powstania zdjęcia: „Fascynuje mnie siła wulkanów, a uchwycenie wybuchu na zdjęciu to spełnienie marzeń. Dlatego często wędruję wokół gwatemalskich kraterów. Tak naprawdę moja fascynacja erupcjami doprowadziła mnie do organizowania warsztatów fotograficznych i prywatnych wypraw, podczas których można obserwować wybuchy z bezpiecznej odległości. Chcę, by więcej osób mogło podziwiać Ziemię w całej jej potędze. Pomaganie innym w uchwyceniu idealnego ujęcia motywuje mnie do działania. Zależy mi na tym, żeby wracali do domu nie tylko wyjątkowymi zdjęciami, ale i niezapomnianymi wspomnieniami.

W przypadku tego ujęcia moim celem było pokazanie skutków erupcji — stożka pokrytego świeżo wyrzuconą, stopioną skalą. Aby uniknąć rozmycia ruchu lawy spływającej po zboczach i głazów toczących się w dół, postanowiłem zatrzymać ten moment. Zastosowałem stosunkowo krótki czas naświetlania, co pozwoliło zamrozić ruch i uchwycić strukturę spływającego materiału.

Największym wyzwaniem w takich sytuacjach jest konieczność czuwania, często w surowych warunkach. To zdjęcie zrobiłem z innego krateru, oddalonego o około dwa kilometry od de Fuego — najbardziej aktywnego wulkanu Ameryki Łacińskiej. Wysokość, zimno i wiatr bywają uciążliwe, ale ekscytacja towarzysząca obserwowaniu erupcji w oddali zawsze wynagradza trud. To właśnie ten moment sprawia, że chce się wyjść z ciepłego domu i czekać.

W postprodukcji nie musiałem zbyt wiele poprawiać. Delikatnie podniosłem kontrast, lekko zwiększyłem nasycenie i nieco przyciemniłem światła w okolicy krateru, by wzmocnić dramatyzm.”

Skutki wybuchu wulkanu

„To zdjęcie zostało zrobione w kwietniu 2024 r. podczas wyprawy z jedną z moich grup. To widok przez drzwi naszej chaty w obozowisku bazowym. Niezły, prawda?”

TRAVELPHOTO GRAPHEROF THEYEAR

Oto najlepsze na świecie zdjęcia podróżnicze minionego roku

Poznaliśmy laureatów 21. edycji prestiżowego konkursu *Travel Photographer of the Year* (TPOTY). Tegoroczna edycja przyciągnęła fotografów ze 150 krajów, którzy przesłali łącznie ponad 20 tys. zdjęć, prezentujących niezwykłą różnorodność spojrzeń na świat, ludzi i naturę.

Zwycięzcy zostali wyłonieni przez międzynarodowe jury złożone z uznanych fotografów, redaktorów i ekspertów branży podróżniczej. Nagrody przyznano w kilkunastu kategoriach, zarówno za najlepsze serie zdjęć w kategoriach portfolio,

jak i za zdjęcia pojedyncze. Osobne nagrody otrzymali początkujący twórcy oraz młodzi fotografowie, wśród których znalazł się Polak, Maksymilian Paczkowski (zwycięzca kategorii wiekowej 15-17 lat). Jury doceniło również zdjęcia Agnieszki Wieczorek, która zwyciężyła w kategorii Wschodzący talent za nastrojowe, nocne zdjęcie wykonane w Kioto.

Nabór do kolejnej edycji *TPOTY 2025* jest już otwarty i potrwa do 1 października 2025 roku. Szczegóły i regulamin dostępne są na stronie konkursu www.tpoty.com.

GRAND PRIX (powyżej)

Piper Mackay. Maasai Mara, Kenia "Żyrafy masajskie przemierzają równiny rezerwatu Mara. Ostatnie promienie słońca przebijają się przez gęstniejące chmury, rzucając dramatyczny snop światła na ich drogę. To światło, niemal jak boska interwencja, podkreśla ich płynny ruch i majestatyczną sylwetkę. Uchwyczone w podczerwieni ujęcie nabiera onirycznego charakteru – wzory na skórze zwierząt delikatnie rozświetlają się na tle jaśniejszej trawy i złowrogiemu, ciemniejszemu niebu."

GRAND PRIX *(z lewej)***Piper Mackay. Baragoi, Kenia**

"Młoda dziewczyna z ludu Turkana stoi samotnie przed swoją chatą, na tle surowego, rozległego krajobrazu północnej Kenii. Jej obecność emanuje spokojem i wdziękiem, kontrastując z bezlitosnym otoczeniem. Kadr oddaje poczucie samotności i siły - dziewczyna uosabia odporność w wymagających warunkach. Zdjęcie wykonane w podczerwieni podkreśla grę światła i cienia, uwydatniając surowe piękno tego regionu."

(poniżej)

"Dziewczyna z ludu Rendille, ubrana w bogato zdobiony, tradycyjny strój. Korale i ornamenty symbolizują gotowość do zamążpójścia. Jej ubiór pełen jest znaczeń kulturowych, składa się z wielu warstw misternie splecionych elementów. Z wdziękiem trzyma kalabasę – symbol obfitości. Uchwycona w podczerwieni, na tle pustynnego krajobrazu, emanuje siłą i spokojem, samotnie stając się symbolem odporności i wdzięku."

Z lewej na górze

**1. miejsce Young TPOTY
Maksymilian Paczkowski
Kurnik, Polska**

„Gdy kończyłem wieczorną sesję zdjęciową, usłyszałem ptaka w pobliżu. Myślałem, że to przepiórka – przez cały dzień ich śpiew dobiegał z oddali, więc bardzo się ucieszyłem. Ku mojemu zaskoczeniu, był to jednak kuropatwa – gatunek, którego populacja w Europie spadła o 90% w ciągu ostatnich 40 lat, a w Wielkopolsce jest szczególnie rzadki. Wróciłem tam przed świtem, zakamuflowałem się i czekałem w tym samym miejscu. W końcu jedna kuropatwa pojawiła się przede mną, a druga odzywała się w oddali za moimi plecami. Fotografując ją pod światło, udało mi się uchwycić również parę unoszącą się z jej dzioba.”

Z lewej, na dole

**1. miejsce Young TPOTY
Maksymilian Paczkowski
Kurnik, Polska**

„W maju Polska zachwyca żółcią kwitnącego rzepak. Niektóre ptaki żerują na tych polach, ponieważ przyciągają one owady. Co roku próbuję znaleźć żółte pliszki wśród tej barwnej scenarii. Po objechaniu

Powyżej

**2. miejsce Young TPOTY
Vlad Paulet, Rumunia
Jeziro Cuejdel, Rumunia**

„W zeszłym roku miałem okazję spędzić zimę w miejscu, które od dawna znajdowało się na mojej liście marzeń. Jezioro Cuejdel, położone w rumuńskim okręgu Neamț, to jedno z najpiękniejszych i najbardziej wyjątkowych miejsc w kraju – szczególnie o tej porze roku.”

Szeroka paleta barw odbijających się w wodzie drzew tworzy zachwycający widok, a jeśli dopisze Ci szczęście, możesz trafić także na delikatną mgłę unoszącą się nad taflą jeziora.”

Wróciłem tam przed świtem, zakamuflowałem się i czekałem

na rowerze kilkudziesięciu pól – bez rezultatu – moją ostatnią nadzieją było pole najbliższe domu. Miałem ogromne szczęście – trafiłem tam na parę tych pięknych ptaków.”

Trevor Cole, 2. miejsce
Portret kultury, portfolio
Herat, Zachodni Afganistan

Powyżej, po lewej

„Nomada z ludu Kuchi z pogranicza Afganistanu i Iranu. Kuchi stanowią istotny element dziedzictwa kulturowego Afganistanu. Od wieków wędrują po kraju w poszukiwaniu sezonowych pastwisk i łagodniejszego klimatu. Przez długi czas byli głównymi handlarzami w regionie, łącząc Azję Południową z Bliskim Wschodem”.

Powyżej

„Młoda dziewczyna z ludu Kuchi. Pasztuńscy nomadzi, wywodzący się z kilkunastu plemion należących do większej grupy Ghilzai, niegdyś stanowili jedną z największych społeczności nomadycznych na świecie. Jednak dziesięciolecia wojen, przymusowe przesiedlenia, zmiany klimatyczne i związane z nimi susze, przemiany społeczno-gospodarcze oraz presja na osiadły tryb życia sprawiły, że dziś należą do najbardziej marginalizowanych grup w Afganistanie”.

Z lewej

„Nomada z ludu Kuchi z zachodniego Afganistanu, z obwiedzionymi kohelem oczami. Kuchi stanowią ważny element dziedzictwa kulturowego Afganistanu”.

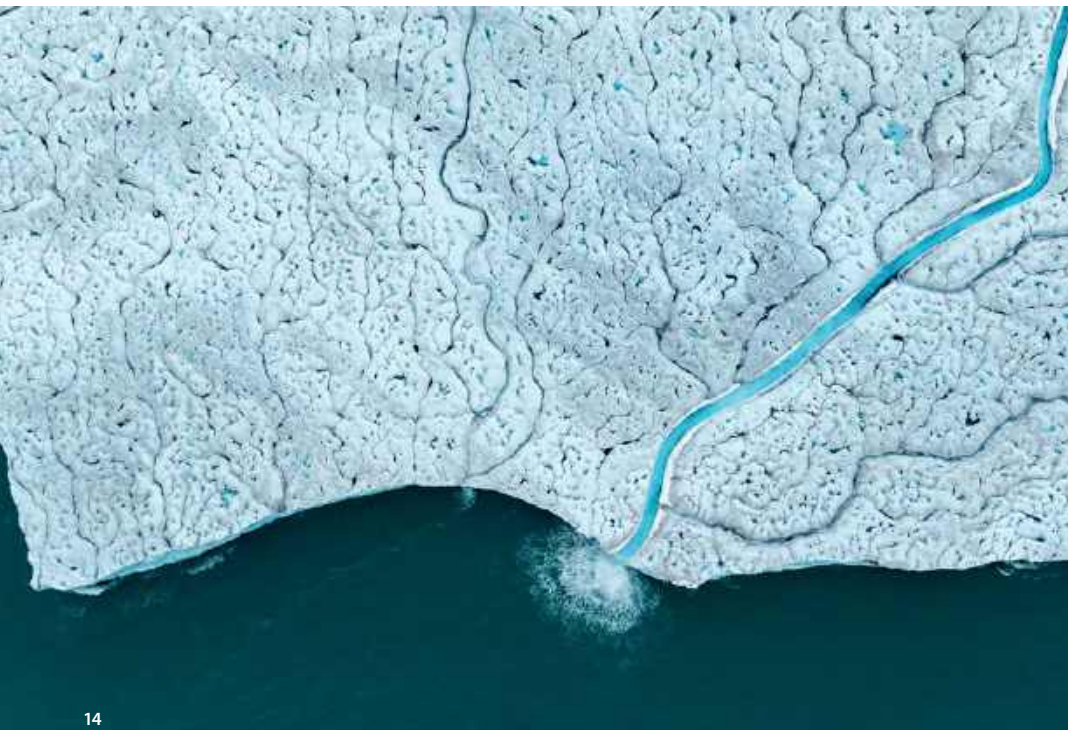
Powyżej
Jurica Galic
Specjalne wyróżnienie
Portret kultury, portfolio
Południowy Sudan

"Zachód słońca na obozowisku bydła ludu Mundari w Sudanie Południowym. Ta grupa etniczna słynie z hodowli bydła Ankole o charakterystycznych, dużych rogach. O zmierzchu rozpalają ogniska z wysuszonego krowiego łajna, by odstraszyć komary. Unoszący się dym tworzy bajkową scenię pełną niezwykłego światła."

Z lewej
Ignacio Palacios
Wyróżnienie
Portret kultury, portfolio
Klasztor Paro, Butan
 Portret dwóch mnichów grających na trąbach.

Unoszący się dym tworzy bajkową scenię pełną niezwykłego światła

Po lewej

Happy Mukeryjee,
Specjalne wyróżnienie
Portret kultury, portfolio
Maharashtra, India

„Festiwal Wari Palki pokazuje duchową jedność i oddanie tysięcy pielgrzymów w stanie Maharashtra w Indiach. Zdjęcie z lotu ptaka ukazuje imponującą scenę: ubrani na biało uczestnicy tworzą idealnie symetryczne, koncentryczne kręgi, wyruszając w swoją świętą podróż. Ta harmonijna kompozycja odzwierciedla ich wspólną drogę ku boskości. W centrum wyróżnia się intensywnie żółty parasol Pana Vitthala – symbol boskiego przewodnictwa pośród morza bieli.”

Po lewej, skrajnie na dole

Rolie Galitz, Zwycięzca
Planeta Ziemia, Krajobraz,
klimat i woda, portfolio
Bråsvellbreen, Svalbard

„Życie płynie przez lód: tętniąca życiem rzeka lodowcowa wiję się po powierzchni Bråsvellbreen, tworząc wyrazisty kontrast wobec czystej bieli lodu. Z lotu ptaka jej kręta linia opowiada historię wód roztopowych torujących sobie drogę przez arktyczne pustkowia – układ, który może przywołać na myśl ludzki mózg.”

Po lewej, na dole, pośrodku

Ignacio Palacios,
Drugie miejsce
Planeta Ziemia, Krajobraz,
klimat i woda, portfolio
Jeziro Eyre, Australia

„Jeziro Kati Thanda–Lake Eyre to najniższy położony naturalny punkt w Australii – około 15 metrów poniżej poziomu morza. Podczas rzadkich okazji, gdy wypełnia się całkowicie wodą, staje się największym jeziorem w kraju, zajmującym powierzchnię do 9500 km².”

Poniżej

Mauro Tronto, Wyróżnienie
Planeta Ziemia, Krajobraz,
klimat i woda, portfolio
Jeziro Geamăna, Rumunia

„Wody jeziora przybrały intensywny kolor i zaskakujące formy na skutek toksycznych odpadów z pobliskich kopalni. Osady zawierające chemikalia przekształciły zbiornik w barwną paletę od głębokiego błękitu po szmaragdową zieleń i rdzawą czerwień. Choć te jaskrawe barwy tworzą wizualnie fascynujący obraz, kryje się za nimi niepokojąca rzeczywistość ekologiczna.”

Choć te jaskrawe barwy tworzą
wizualnie fascynujący obraz, kryje się
za nimi niepokojąca rzeczywistość

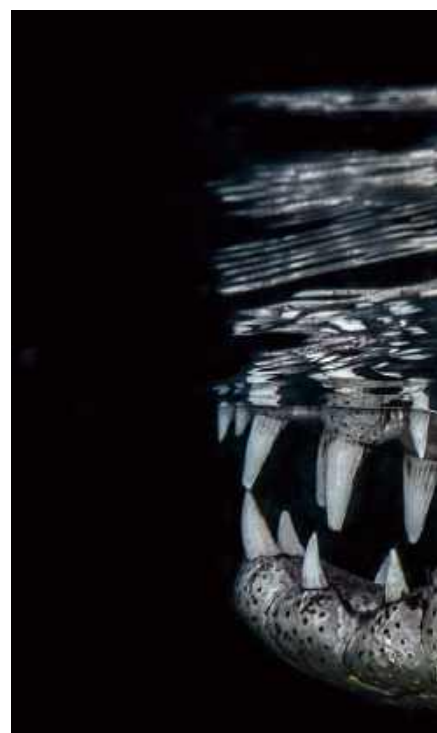
Powyżej

Kevin Horae

Zwycięzca, Młody talent

Mündima, Papua-Nowa Gwinea

„Jak sugeruje ich nazwa, dieta Łowców Owadów z Papui-Nowej Gwinei opiera się głównie na owadach. Podczas wędrówek przez górskie lasy noszą duże kapelusze wykonane z liści i błota, które podpalają. Ogień pełni kilka funkcji – oświetla drogę po zmroku, a także pozwala grillować napotkane po drodze owady. Plemię wyróżnia się charakterystycznymi nakryciami głowy oraz biało-czarnym, poziomym malowaniem ciała.”

Po lewej

**Jenny Stock, 1. Miejsce
Przyroda, dzika fauna
i podwodny świat, portfolio**

„Fotograficznie rzecz biorąc, otwarty pysk krokodyla wydał mi się fascynującym tematem do uchwycenia. Bo czym byłby krokodyl bez zębów? Te gady często tracą zęby podczas chwytania ofiary, ale jak widać na moim zdjęciu – ten osobnik miał komplet. Krokodyle regularnie wymieniają uzębienie i mogą mieć w ciągu życia ponad 8000 zębów. Gdy się zbliżałem, nie wykazywał oznak niepokoju. Pozostał spokojny, z lekko otwartym pyskiem – tak regulują temperaturę ciała. Teraz to ja musiałem zachować zimną krew, podchodząc bliżej i robiąc zdjęcia od niebezpiecznej strony tej potężnej bestii”.

Powyżej

**Tittu Shaji Thomas, 2. Miejsce
Festiwale, Zdjęcie pojedyncze
Nandagaon, Uttar Pradesh**

„Ten pełen energii moment uchwycyłem podczas święta Holi w Mathurze (stan Uttar Pradesh) oddaje istotę tej barwnej uroczystości. Spośród morza czerwieni wylania się intensywna chmura żółtego proszku – symbol niczym nieskrępowanej radości i żywiołowości. Holi to coś więcej niż kolory – to święto jedności, miłości i wyzwolenia z codziennych ograniczeń. Wśród wyrzucanych barw śmiech miesza się z radosną ekscytacją, tworząc atmosferę zbiorowej euforii. Ta intensywność zbliża ludzi, pozwalając im wspólnie przeżywać silne emocje. Holi to nie tylko festiwal – to celebrowanie życia w całej jego chaotycznej, a zarazem pięknej pełni”.

Po lewej, u góry

Scott Portelli, Wyróżnienie Przyroda, dzika fauna i podwodny świat, portfolio Antarktyda

„Pisklęta pingwinów Adeli znajdują schronienie w skomplikowanym systemie tuneli wydrążonych w pobliskich górach lodowych. Korzystają z nich, by unikać drapieżników, gromadząc się w grupach dla bezpieczeństwa. W wodach poniżej krążą lamparty morskie, cierpliwie czekając, aż bezbronne pisklęta wejdą do wody. Z góry czatują natomiast skuły, wypatrując okazji do ataku. W wieku siedmiu tygodni młode pingwiny są gotowe, by wypłynąć na otwarte morze i zmierzyć się z surowymi warunkami Antarktyki. Instynkt trzymania się razem odgrywa kluczową rolę dla ich przetrwania.”

Po lewej, na dole

Marsel van Oosten Wyróżnienie, One Shot: Escape Sokotra, Jemen

„Drzewo smoczej krwi to gatunek endemiczny dla archipelagu Sokotra, należącego do Jemenu i położonego na Morzu Arabskim. Nazwa pochodzi od ciemnoczerwonej żywicy, znanej jako „smocza krew”. Główne zagrożenia dla tych drzew to nadmierny wypas kóz i zmiany klimatyczne. Kozy zjadają wszystkie młode siewki, przez co na wyspie nie wyrastają nowe drzewa. Istniejące

Chciałem sprawić, by widz poczuł się częścią tej sceny

okazy mają często setki lat i czerpią wilgoć głównie z mgły i porannej rosy. Jednak ocieplenie klimatu sprawiło, że powietrze stało się bardziej suche, co prowadzi do obumierania drzew. Dodatkowo mieszkańcy wywiercają otwory w pniach, by pozyskiwać żywicę, co osłabia drzewa i sprawia, że łamią się podczas częstych sztormów nawiedzających wyspę.”

Powyżej

Thibault Gerbaldi Specjalne wyróżnienie Podróże w mono Pampallacta, Peru

„Na zdjęciu Roccio otoczona przez swoje alpaki – wszystkie spoglądają w stronę obiektywu, tworząc wyraziste poczucie jedności. Fotografując z poziomu postaci, chciałem sprawić, by widz poczuł się częścią tej sceny – niemiłym świadkiem intymnego momentu. Obraz symbolizuje symbiotyczną więź między

społecznościami andyjskimi a alpakami – relację opartą na wzajemnej zależności. Nie skupiam się tu na folklorze, lecz na dumie, sile i godności rolniczki. Chciałem pokazać jej wewnętrzne wartości, podkreślić charakter i niezłomną więź z ziemią oraz zwierzętami – coś, co wykracza poza tradycję.”

Z lewej

**Agnieszka Wiczorek,
1. Miejsce, Wschodzący talent
Kioto, Japonia**

„Podczas spaceru po dzielnicy Gion w Kioto nie miałam szczęścia – nie spotkałam żadnej Geiko (tak w regionie Kansai nazywa się gejsze). W 1920 roku w Japonii było ich około 90 tysięcy, dziś pozostało zaledwie kilkaset. Wiele wskazuje na to, że tradycyjny zawód gejszy zaniknie lub stanie się wyłącznie atrakcją turystyczną. Podczas nocnego spaceru pewien Japończyk szepnął mi, że kierowca czekającej taksówki wypatruje prawdziwej Geiko. Błyskawicznie zmieniłam obiektyw, dobrałam ustawienia i miałam dosłownie kilka sekund na zrobienie zdjęcia.”

Powyżej

**Yan Li, Chiny
Wyróżnienie specjalne, Planeta Ziemia.
Krajobraz, klimat i woda, portfolio
Puno, Peru**

„Między spokojem a katastrofą: na jeziorze Titicaca spokojna, unosząca się na wodzie wioska kontrastuje z nadciągającym pożarem – dramatycznym świadectwem dwoistej natury żywiołów.”

Po prawej

**Alain Schroeder,
Wyróżnienie
Miasta, miasteczka, ulice
Manhattan, Nowy Jork**

„W dzielnicy rzeźniczej mural zderza się z codziennością ulicy.”

Z lewej

Linda Wride, 2. miejsce
Podróże w mono
Avenos, Kapadocja, Turcja

„Choć większość naczyń tworzonych przez Gokana ma charakter użytkowy i służy do codziennego użytku, wykonuje on także bardziej dekoracyjne przedmioty – jak ten okrągły dzban pełniący funkcję karafki na wino”.

GLOBALNA MIGAWKA

Odkrywaj świat uzbrojony w aparat, obiektyw i profesjonalne wskazówki, dzięki którym stworzysz ponadczasowe dzieła sztuki wizualnej

Być fotografem podróżniczym może wydawać się wymarzonym stylem życia, ale w rzeczywistości ten gatunek wiąże się z wieloma wyzwaniami. Trzeba zmierzyć się z nieznanym terenem, poradzić sobie z barierą językową i planować z wyprzedzeniem, by uniknąć tłumów, które mogą zepsuć idealne ujęcie.

Nawet bardziej przyziemne aspekty fotografii podróżniczej potrafią być wymagające. Już samo dotarcie do odległych miejsc to spory koszt, a do tego dochodzi jeszcze często bardzo drogi sprzęt. W podróży liczy się wydajność, kompaktowość i waga zestawu, dlatego tak cenione są lekkie, a zarazem wysokiej jakości aparaty, jak choćby Fujifilm X100VI czy Sony A7 III. Ważniejsze niż sam sprzęt jest jednak doskonałe jego opanowanie. Znajomość własnego aparatu to podstawa – tylko wtedy możesz szybko i skutecznie reagować na zmieniające się sceny i sytuacje.

W tym poradniku pokażemy ci sprawdzone sposoby, jak maksymalnie wykorzystać możliwości posiadanego sprzętu i uchwycić istotę miejsca. Udało nam się również porozmawiać z nagradzaną fotografką podróżniczą Bellą Falk. To właśnie ona podzieli się z Tobą swoimi doświadczeniami i praktycznymi wskazówkami dotyczącymi przygotowań do kolejnej fotograficznej przygody.

W stronę zachodzącego słońca

Oddanie atmosfery i nastroju oraz uchwycenie intensywnych kolorów, takich jak w przypadku tej sceny zachodu słońca, zachwyci widza

Wgląd w kulturę
Podczas zwiedzania zabytków przestrzegaj zasad – na przykład często zabrania się używania wewnątrz takich obiektów lamp błyskowych i statywów

Planuj, aby odnieść sukces

Zabranie na wyprawę całego ekwipunku może nie być najlepszym wyborem

Kluczem do utrzymania rozsądnego ciężaru bagażu i ograniczenia kosztów jest maksymalne wykorzystanie sprzętu, który już masz. Zanim wyruszysz w podróż, zastanów się, co dokładnie planujesz fotografować i z jakich ogniskowych korzystasz najczęściej. Na tej podstawie postaraj się ograniczyć liczbę zabieranych elementów wyposażenia do absolutnego minimum.

Na przykład – jeśli zależy ci na elastyczności i szerokim zakresie ogniskowych, ale nie chcesz kupować nowego obiektywu ani zabierać dodatkowych, rozważ użycie telekonwertera, który zwiększy ogniskową posiadanego obiektywu.

Z kolei jeśli Twój aparat nie radzi sobie najlepiej w słabym oświetleniu, fotografuj w formacie RAW – da Ci to większe możliwości poprawy jakości zdjęć na etapie obróbki, zwłaszcza w przypadku zaszumionych partii obrazu.

Podczas zwiedzania miast często nie ma potrzeby noszenia ze sobą zewnętrznych źródeł zasilania, ale jeśli planujesz wyprawę z dala od cywilizacji, dodatkowe urządzenia do ładowania będą nieodzowne. W każdej sytuacji warto mieć przy sobie zapa-

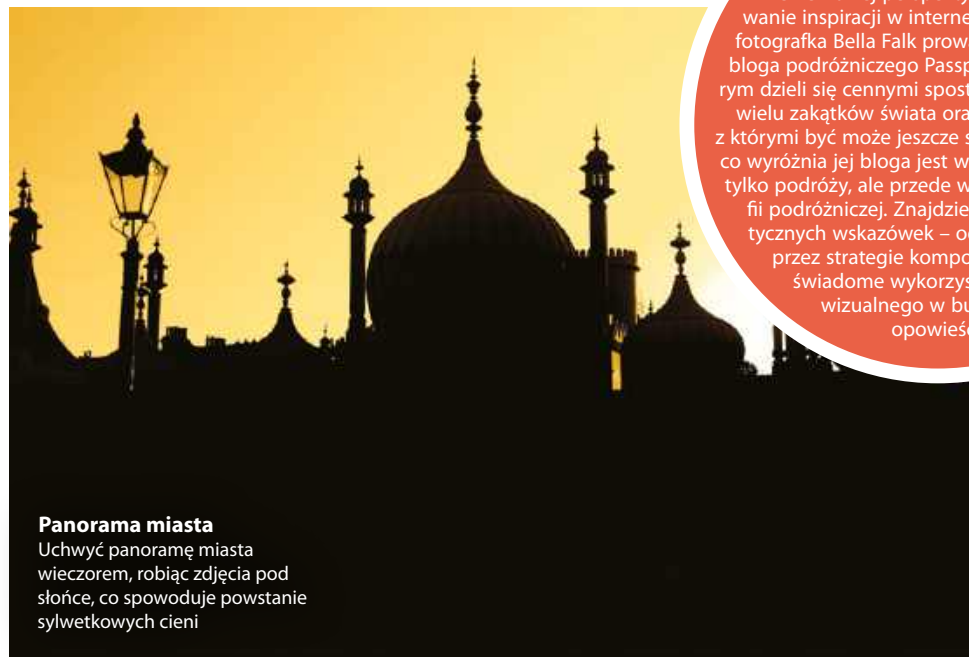
sowe akumulatory, szczególnie w chłodnych rejonach – niskie temperatury znacząco skracają ich żywotność.

Zabierając ze sobą laptopa i przenośny dysk twardy, możesz bezpiecznie zgrywać zdjęcia bez konieczności polegania na dostępie do internetu. W tym przypadku lepiej sprawdzi się dysk SSD – nie tylko bardziej wytrzymały na wstrząsy i upadki, ale też pozbawiony ruchomych części, które łatwo ulegają uszkodzeniu.

Pamiętaj, by w trakcie podróży, zwłaszcza podczas lotów, zawsze mieć sprzęt fotograficzny przy sobie. To kwestia zarówno bezpieczeństwa, jak i wygody (do której wrócimy jeszcze później). Na koniec zadбай o solidną torbę fotograficzną, która zabezpieczy Twój zestaw w transporcie, i nie zapomnij o regulowanym pasku do aparatu – dzięki niemu będziesz zawsze gotowy uchwycić idealne ujęcie, bez potrzeby sięgania do plecaka.

GDZIE SZUKAĆ?

Świetnym sposobem na odnalezienie nowej perspektywy jest poszukiwanie inspiracji w internecie. Profesjonalna fotografka Bella Falk prowadzi nagradzanego bloga podróżniczego *Passport & Pixels*, na którym dzieli się cennymi spostrzeżeniami na temat wielu zakątków świata oraz publikuje porady, z którymi być może jeszcze się nie zetknąłeś. Tym, co wyróżnia jej bloga jest wyraźne skupienie nie tylko na podróży, ale przede wszystkim na fotografii podróżniczej. Znajdziesz tam wiele praktycznych wskazówek – od wyboru sprzętu, przez strategię kompozycyjną, aż po świadome wykorzystanie języka wizualnego w budowaniu opowieści.

Panorama miasta

Uchwycić panoramę miasta wieczorem, robiąc zdjęcia pod słońce, co spowoduje powstanie sylwetkowych cieni

Poznaj miejsce

Planowanie się opłaca, zwłaszcza gdy masz napięty harmonogram

Skorzystanie z okazji do eksploracji nowego otoczenia bez sztywnego planu często prowadzi do uchwycenia autentycznych i niepowtarzalnych kadrów. Choć sposób podejścia do fotografii zależy od harmonogramu i indywidualnego stylu, zawsze warto wcześniej dobrze zapoznać się z miejscem docelowym. Dobrym punktem wyjścia jest stworzenie listy motywów, które chcesz uchwycić, oraz przygotowanie wstępnego planu działania. Warto też uwzględnić porę dnia – światło ma ogromny wpływ na atmosferę zdjęcia, dlatego czasem najlepiej jest wrócić w to samo miejsce o innej godzinie, np. w trakcie złotej godziny. Pomocne mogą

być aplikacje takie jak Citymapper czy MAPS.ME: Offline Maps, które ułatwią dotarcie do wybranych lokalizacji. Aplikacja Golden Hour One podpowie z kolei, gdzie i kiedy pojawi się najlepsze światło, wskazując pozycję słońca oraz godziny wschodu i zachodu. Równie istotne jest zachowanie szacunku wobec kultury kraju, który odwiedzasz. Przed wyjazdem warto dowiedzieć się, jakie obowiązują normy społeczne, jak się zachować i jak ubrać. Zwróć też uwagę na lokalne wydarzenia – festiwale, święta czy zgromadzenia publiczne mogą nie tylko wpłynąć na twoje plany, ale też stworzyć niepowtarzalne okazje do zdjęć.

Wskazówka zawodowca

Torba na sprzęt

Co zabiera ze sobą fotograf podróżniczy? **Bella Falk** omawia niezbędne elementy

„Niedawno zamieniłam lustrzankę cyfrową na bezlusterkowca, więc moim podstawowym aparatem jest teraz Canon EOS R5 z obiektywem RF 24–70 mm – to dla mnie idealny kompromis między jakością obrazu a uniwersalnością” – opowiada. „Choć uwielbiam piękną plastykę stałoogniskowych obiektywów, w podróży nie są zbyt praktyczne. Zdecydowanie wolę zabrać zoom RF 100–500 mm do fotografowania dzikiej przyrody, a do ujęć szerokokątnych wciąż używam mojego ulubionego EF 16–35 mm z adapterem.”
 „Zawsze mam ze sobą statyw, który pozwala mi pracować z długimi czasami naświetlania. Korzystam z modelu Cyanbird marki Benro. Jest sztywny, a jednocześnie lekki jak piórko. Cały sprzęt pakuję do damskiej wersji plecaka Shimoda, który spełnia restrykcyjne wymogi linii lotniczych dotyczące rozmiaru bagażu podręcznego i nie sugeruje, że w środku znajduje się drogi sprzęt fotograficzny. Ma wyjmowaną wewnętrzną komorę na aparat i obiektywy, więc mogę używać go jak zwykłej torby, jeśli decyduję się zostawić sprzęt na cały dzień w hotelu.”

Opowiadaj historie

Jak za pomocą fotografii ukazać kulturę i uchwycić atmosferę miejsca

Tworząc fotograficzną opowieść, dążymy do tego, by zabrać widza do miejsc, które odwiedzamy, i emocji, których doświadczamy. Zdjęcia powinny nie tylko przedstawiać daną lokalizację, ale też oddawać jej atmosferę i unikalny klimat. Na początku podróży, przy nadmiarze wrażeń, łatwo przeoczyć to, co istotne. Czasem pozornie nieciekawe sceny okazują się kluczowe dla całej narracji. Dlatego lepiej fotografować więcej niż mniej – z czasem łatwiej będzie dostrzec sens i wybrać ujęcia, które tworzą spójną historię. Pamiętaj, że widz nie znajduje się tam, gdzie Ty – Twoje zdjęcia są jego jedynym oknem na to miejsce. Dlatego warto postawić na różnorodność: zarejestrować szerokie ujęcia, detale, portrety i ogólny kontekst. Otwarty umysł pozwoli Ci dostrzec sceny, które naprawdę opowiadają coś ciekawego. Warto też pomyśleć o kadrowaniu z różnych punktów – pochyl się, podejdź bliżej, zmień wysokość aparatu. Szczególnie przydatne będą zbliżenia, które wprowadzą do Twojej historii nową warstwę wizualną. Jeśli fotografujesz w zatłoczonych miejscach, spróbuj znaleźć nietypową perspektywę, która pomoże uniknąć niechcianych tłumów w tle. Użyj dużego otworu przysłony, aby rozmyć tło i skupić uwagę na głównym obiekcie. Efekt bokeh nie tylko doda estetyki, ale też zminimalizuje rozpraszające tło. Aby ułatwić sobie pracę w zmieniających się warunkach, włącz automatyczny dobór czułości ISO – dzięki temu nie będziesz tracił czasu na jej ciągłe ręczne ustawianie, skupiając się na samym komponowaniu ujęć.

Uwydatniona faktura materiałów

Aby lepiej oddać na zdjęciu atmosferę miejsca, staraj się ciasno wypełniać tematem kadru

ZBIERAJ DANE

Gdy robisz zdjęcia w nieznanych lokalizacjach, łatwo zapomnieć, co dokładnie fotografujesz. Tymczasem takie informacje mogą okazać się bardzo istotne – szczególnie jeśli planujesz sprzedać zdjęcia mediom, bankom zdjęć albo wykorzystać je do aktualizacji własnego bloga. Nowoczesne aparaty fotograficzne wyposażone w moduł GPS automatycznie zapisują dane o lokalizacji w plikach zdjęciowych. Jeśli jednak Twój aparat nie ma tej funkcji, warto wspomóc się smartfonem. Większość telefonów ma domyślnie włączoną geolokalizację, więc wystarczy wykonać jedno zdjęcie sceny także telefonem, by później móc odczytać dokładne współrzędne i bez problemu zidentyfikować miejsce wykonania fotografii.

Uchwycić lokalne osobowości

Pokaż relacje z mieszkańcami, aby nawiązać kontakt ze swoją publicznością

Aby stworzyć autentyczne zdjęcia z podróży, nawiąż kontakt z lokalnymi mieszkańcami. Traktowanie ich z szacunkiem często prowadzi do cennych rozmów i zdobycia informacji, których próżno szukać w przewodnikach. To właśnie ludzie tworzą charakter miejsca, dlatego warto zapytać, czy możesz zrobić im portret. Aby uniknąć nieporozumień, dobrze jest pokazać swój profil w mediach społecznościowych i podać dane kontaktowe. Kluczowe w portrecie jest stworzenie wizualnego połączenia między bohaterem a oglądającym – dlatego ostrość zawsze ustawiaj na oczy. Często stosowaną techniką jest użycie dużego otworu przysłony, np. f/2,8 lub niższego, co pozwala uzyskać małą głębię ostrości i ładne rozmycie tła. Trzeba jednak uważać – zbyt płytka głębia może sprawić, że nawet oczy nie będą w pełni ostre. Aby tego uniknąć, zmniejsz dystans między sobą a tematem, a także zwróć uwagę na ogniskową – zbyt szeroki kąt może prowadzić do deformacji twarzy. Do portretów najlepiej sprawdzają się ogniskowe z zakresu 50–135 mm. Klasycznym wyborem jest obiektyw stałogniskowy 85 mm, ceniony za naturalną perspektywę i piękne rozmycie tła.

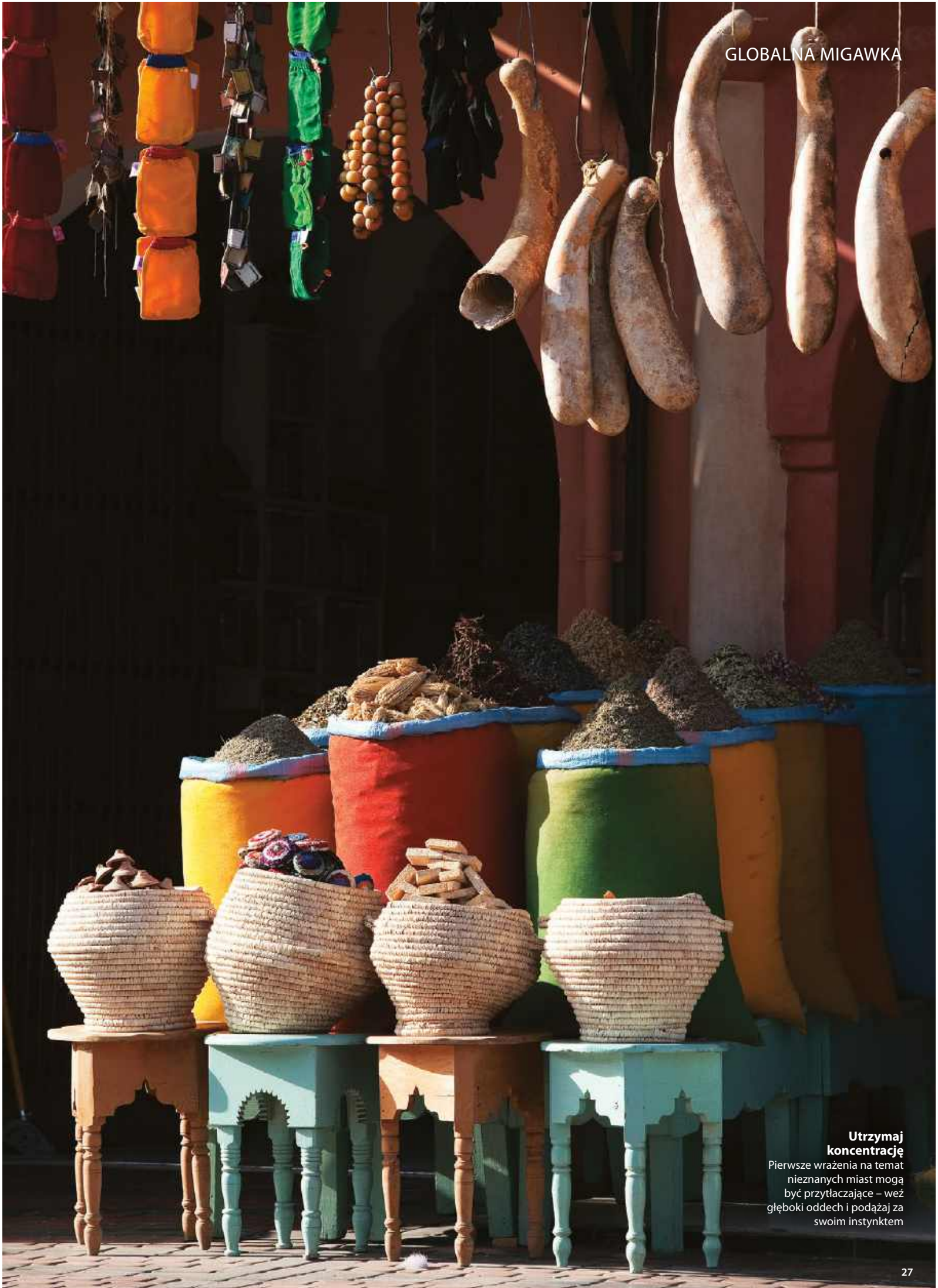

Wskazówka zawodowca

Ludzkie historie

Bella Falk podpowiada, jak tworzyć wciągające historie podróżnicze

Historie dotyczą ludzi i mają swój naturalny rytm – początek, środek i zakończenie. Listy „10 najlepszych miejsc do fotografowania” mogą być pomocne, ale same nie stworzą opowieści. Podobnie jak przypadkowe fotografowanie wszystkiego, co akurat znajdzie się przed obiektywem. Zastanów się: o czym opowiada Twoja historia? Kim są jej bohaterowie? Co ich doświadczenia mówią o miejscu, które pokazujesz? Kiedy masz już pomysł, łatwiej zaplanować ujęcia – nie tylko krajobrazy i portrety, ale też zbliżenia i detale, które dodają całości koloru i znaczenia. Myśl jak autor filmu dokumentalnego – fotografuj nie tylko główną akcję, ale też wszystko to, co buduje kontekst.

**Utrzymaj
koncentrację**

Pierwsze wrażenia na temat
nieznanych miast mogą
być przytłaczające – weź
głęboki oddech i podążaj za
swoim instynktem

Sfotografuj lokalne ikony

Uwiecznij zabytki w sposób niekonwencjonalny, aby móc spojrzeć na znane lokalizacje z nowej perspektywy

Wiele popularnych miejsc turystycznych słynie ze swojej ciekawej architektury i krajobrazów. Choć na pierwszy rzut oka uchwycenie takich charakterystycznych miejsc może wydawać się banalne, połączenie znanych obiektów z różnymi technikami fotografowania może sprawić, że stworzysz oryginalny obraz. Aby to osiągnąć, najlepiej podejść do tematu mając świeże spojrzenie – choć może to być trudne, spróbuj zignorować niezliczoną ilość obrazów, które już widziałeś, unikając używania podobnych kątów fotografowania i tych samych kompozycji. Jeśli chcesz, aby Twoje zdjęcia wyróżniały się spośród innych, bądź kreatywny i poszukuj nowych ujęć, eksponując jednocześnie różne cechy danej lokalizacji. Możesz to zrobić na różne twórcze sposoby. Na przykład możesz sfotografować temat w ciemności, pokazując zarówno obiekt, jak i smugi światła przejeżdżających pojaz-

dów. Aby ograniczyć drgania aparatu, umieść go na statywie, wyłącz wszystkie funkcje stabilizacji obrazu w korpusie i obiektywie, a następnie skorzystaj z samowyzwalacza. W zależności od szybkości, z jaką poruszają się pojazdy, wydłuż czas otwarcia migawki do wartości od pięciu do 50 sekund. Ustaw ostrość na obiekcie, który Cię interesuje, poczekaj, aż pojazdy pojawią się w kadrze, a następnie naciśnij przycisk spustu migawki. Innym kreatywnym podejściem do fotografii podróźniczej może być zastosowanie techniki celowego poruszania aparatem w czasie ekspozycji. Możesz też poeksperymentować, fotografując obiekt odbijający się w oknie lub nawet w kałużach znajdujących się przed nim. W takim przypadku zaleca się ręczne ustawienie ostrości, aby precyzyjnie kontrolować efekt i uzyskać dokładnie taki punkt ostrości, na jakim Ci zależy.

Wykonywanie zdjęć w ruchu

Nie przegap okazji uchwycenia wyjątkowych momentów, podczas podróży samochodem, pociągiem lub samolotem

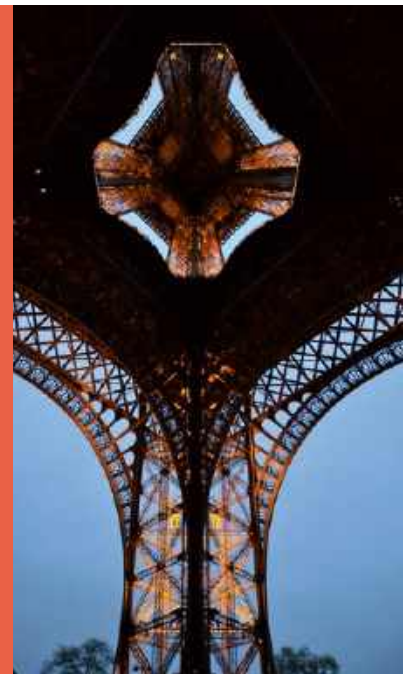
Staraj się zajmować miejsce przy oknie. Jeśli jedziesz autobusem, usiądź po przeciwnej stronie od kierowcy – dzięki temu unikniesz fotografowania w poprzek pasa ruchu, co często skutkuje słabą perspektywą. W trakcie jazdy, trzeba zmierzyć się z dwoma problemami: brakiem ostrości spowodowanym ruchem pojazdu oraz odbiciami w szybie. Aby zminimalizować poruszenia, włącz stabilizację w aparacie lub obiektywie i skróć czas migawki – dzięki temu zdjęcia będą ostrzejsze. Z kolei by ograniczyć odbicia, warto założyć osłonę przeciwsłoneczną i przyłożyć obiektyw jak najbliższej szybie. Możesz też potraktować odbicia jako element narracyjny – umiejętnie uchwycone, dodają zdjęciu warstwy znaczeniowej i osobistego charakteru. Chcąc wzmocnić wyraz zdjęć, spróbuj włączyć elementy takie jak krawędź okna, fragment wnętrza pojazdu, a nawet kierownica – to proste zabiegi, które sprawiają, że zdjęcie staje się bardziej sugestywne i autentyczne.

Wskazówka zawodowca: Podróżowanie

Bella Falk opowiada o oryginalności i sposobach docierania do odległych lokalizacji

Zastanawia mnie, dlaczego ludzie kopiują zdjęcia publikowane na Instagramie. Ja chcę, żeby moje fotografie były jak najbardziej oryginalne – jeśli jakieś miejsce jest wyjątkowo popularne, unikam go! Historie i zdjęcia są ciekawsze, gdy są świeże, a jeśli uda Ci się pokazać coś, czego nikt wcześniej nie widział, zainteresują się tym nie tylko redaktorzy, ale i Twoi obserwatorzy w mediach społecznościowych. Do trudno dostępnych miejsc zazwyczaj podróżuję z grupą – jest wiele niesamowitych firm organizujących wyjątkowe wyprawy, takich jak Wild Frontiers czy Intrepid, które oferują wycieczki do miejsc, w które sama, jako samotna podróżniczka, nigdy bym się nie wybrała. Trzymanie się sztywnego planu może czasem frustrować, ale pomoc ekspertów przy organizacji dostępu do atrakcji i wsparcie lokalnych przewodników bardzo często to wynagradza.

Unikatowa perspektywa

Dzięki zastosowaniu długiego czasu naświetlania słynny londyński most Tower Bridge został uchwycony w wyjątkowy sposób

Odkryj więcej podróżując w grupie

Dołącz do grupy i odkrywaj wspólnie z nią otoczenie, aby móc uchwycić podczas podróży jeszcze więcej ciekawych zdjęć

Jeśli wybierasz się w odległe miejsca, rozważ przedłużenie pobytu, aby mieć czas na spokojne zorganizowanie wycieczek i dokładniejsze poznanie okolicy – zwłaszcza jeśli dana lokalizacja oferuje zarówno malownicze krajobrazy, jak i ciekawe miejskie sceny. Zamiast próbować zobaczyć wszystko w pośpiechu, lepiej zyskać czas na zanurzenie się w atmosferze miejsca, ponownie odwiedzić w wybranych lokalizacjach czy uchwycenie zmiennego światła o różnych porach dnia. W przypadku mniej dostępnych regionów warto rozważyć podróż w grupie zorganizowanej – zwłaszcza jeśli nie znasz dobrze terenu lub poruszasz się samotnie. Chociaż udział w takiej wyprawie może nieco

ograniczać swobodę planowania, zyskujesz dostęp do doświadczenia przewodników i specjalistów, którzy pomogą Ci dotrzeć tam, gdzie samodzielnie być może byś nie trafił. Ich wiedza na temat lokalnej kultury, geografii i logistyki bywa nieoceniona – dzięki niej łatwiej uchwycić unikalne sceny i dotrzeć w miejsca poza utartym szlakiem. Co więcej, przebywanie w grupie daje nie tylko poczucie bezpieczeństwa, ale też możliwość wymiany doświadczeń z innymi pasjonatami fotografii. Wspólna podróż może być również doskonałą okazją do spojrzenia na świat przez obiektyw innych uczestników – często inspirujące jest obserwowanie, jak różne osoby interpretują to samo miejsce na swój własny sposób.

TECHNIKI

Edytuj i zarabiaj

Dopracuj zdjęcia i zacznij zarabiać
na swoich podróżach i przygodach

Poczuj smak kultury

Oprócz spróbowania
tradycyjnej kuchni, nie
zapomnij zrobić zdjęć
samyh dań, ponieważ
daje to głębszy wgląd
w kulturę danego regionu

Biorąc pod uwagę to, że opracowywanie strategii marketingowej nie jest ulubionym sposobem spędzania czasu przez fotografów, aby osiągnąć sukces, musisz pamiętać, że nie sprzedajesz tylko produktu (w tym przypadku fotografii), ale także przygodę. Sekret zarabiania na zdjęciach z podróży polega na tym, aby prezentować ciekawe i autentyczne obrazy, a jednocześnie uchwycić na nich styl życia związany z podróżowaniem. Cechą charakterystyczną tego gatunku jest chęć eksploracji, co sprawia, że takie fotografie dobrze się sprzedają.

Abym skutecznie oddać atmosferę i wywołać emocje towarzyszące podróżowaniu, konieczne jest wizualne przeniesienie widza w dane miejsce i sprawienie, by poczuł się jego częścią. Można to osiągnąć stosując techniki edycji ukierunkowanej.

Autoportret

Ukazywanie na zdjęciach siebie samego pozwala oglądającym zajrzeć za kuliszy sesji i dodaje Twojej podróży dodatkowego wymiaru

Wskazówka zawodowca:

Zarabiaj na zdjęciach

Bellaa Falk udziela rad, jak zacząć zarabiać na fotografii podróżniczej

Niestety, fotografia podróżnicza nie jest już tak dochodowa jak kiedyś. Wiele redakcji płaci symboliczne stawki – czasem jedynie 20 funtów za zdjęcie, a bywa, że wcale. Banki zdjęć oferują niskie ceny i pobierają wysokie prowizje, więc aby na nich zarabiać, trzeba mieć w portfolio tysiące zdjęć. Dlatego tak ważna jest dywersyfikacja źródeł dochodu. W moim przypadku to honoraria za artykuły, wpływ z bloga Passport & Pixels, reżyserowanie filmów dokumentalnych oraz współpraca z działami PR firm i biur podróży. Inni fotografowie zarabiają na sprzedaży odbitek i książek, oprowadzaniu wycieczek, prowadzeniu warsztatów, prelekcjach czy sponsorowanych treściach w mediach społecznościowych. Choć nadal kupiam się na fotografii, trudno nie zauważyć rosnącego zapotrzebowania na wideo. Warto więc rozważyć tworzenie filmów – na TikToka, YouTube'a lub do sprzedaży w bankach klipów – jako uzupełnienie fotograficznego portfolio.

Ponadto, na bieżąco udostępniając w mediach społecznościowych relacje ze swoich podróży, nie tylko angażujesz osoby obserwujące twój profil, ale też dajesz im poczucie, że uczestniczą w twojej wyprawie. Rozbudza to ich ciekawość odnośnie końcowej relacji i rezultatów projektu.

Jeśli nie masz czasu na przeniesienie zdjęć z karty pamięci na laptopa, nie lekceważ potencjału swojego smartfona. Warto też spontanicznie uchwycić ulotne chwile i umieścić je w relacjach na Instagramie, TikToku czy Facebooku. Do posprodukcji i poprawy wyglądu takich zdjęć użyj aplikacji na smartfony, takich jak Adobe Lightroom Mobile, Snapseed czy Polarr, które umożliwiają szybką, a jednocześnie efektywniejszą edycję.

Poszerz horyzonty

Jak najlepiej wykorzystać swoje zdjęcia z podróży

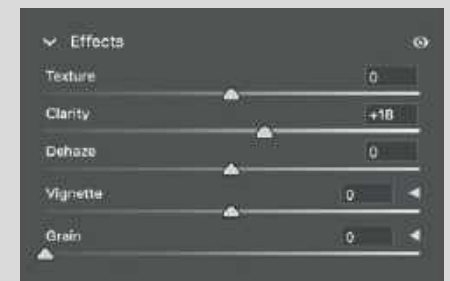
Jak mówi Bella (patrz z lewej), rynek fotografii bardzo się zmienił na przestrzeni ostatniej dekady. Otrzymywanie wynagrodzenia za wykonywanie zdjęć w podróży nie jest już dziś czymś oczywistym, co sprawia, że coraz trudniej pokrywać koszty wypraw i utrzymywać się wyłącznie z fotografii. Podobnie, sprzedaż prac poprzez banki zdjęć nie przynosi już takich zysków jak kiedyś, ale wciąż może stanowić źródło dodatkowego dochodu. Przesyłając zdjęcia do takich serwisów, pamiętaj, by zawsze uzupełniać informacje o miejscu wykonania – to dane, których poszukują redaktorzy i autorzy tekstów. Warto też skontaktować się z działami marketingu producentów aparatów i akcesoriów fotograficznych, aby sprawdzić możliwości współpracy lub sponsoringu. Kluczowe są elastyczność i gotowość do adaptacji. Myśl niesza-blonowo – wykorzystaj swoją wiedzę, prowadząc warsztaty dla początkujących fotografów albo dzieląc się doświadczeniem w formie materiałów edukacyjnych. Nowe możliwości często wynikają z kontaktów nawiązanych z innymi twórcami, dlatego uczestnicz w wydarzeniach branżowych, wycieczkach fotograficznych i spotkaniach tematycznych. Pamiętaj też, że fotografia podróżnicza nie zawsze oznacza wyprawę w odległe zakątki świata – liczy się przede wszystkim sposób patrzenia i umiejętność opowiadania historii.

Oddawanie atmosfery

Pamiętaj o tych krokach podczas postprodukcji, aby jak najlepiej zaprezentować swoje zdjęcia

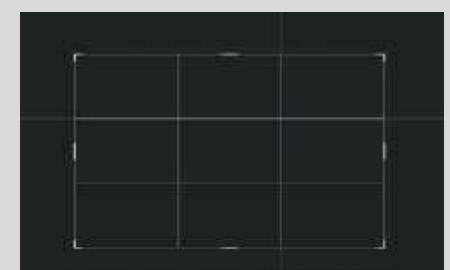
1 Podkreśl nastrój Dostosuj jasność za pomocą suwaka Ekspozycja i wyreguluj balans elementów za pomocą suwaków Światła i Cienia, aby uwydatnić atmosferę.

2 Popraw wyrazistość szczegółów Zwiększenie wartości suwaka Przejrzystość podkreśli detale i fakturę obiektu.

3 Nastrój w środkach transportu Użyj narzędzi gradacji kolorów, aby dodać ciepłego zabarwienia do zdjęć przedstawiających ciepłe lokalizacje lub odcienia niebieskiego do obrazów przedstawiających miejsca chłodniejsze.

4 Skoncentruj uwagę odbiorcy Rozważ przycięcie kadru, aby ograniczyć liczbę rozpraszających elementów lub zastosuj reguły kompozycyjne, takie jak zasada trójkąta, aby wyróżnić obiekt.

Gotowe zdjęcie

Jezioro Inle

Bella uchwyciła kultową scenę przedstawiającą rybaków wiosłujących nogami w centralnej Mjanmie (Birmie)

Z prawej

Santa Catarina Palopo

To leżące na brzegach jeziora Atitlanm jedno z najbardziej przyciągających wzrok miast w Gwatemali, państwie znajdującym się w Ameryce Środkowej

Wskazówki zawodowca: Bella Falk

Bella radzi, jak przenieść swoją fotografię podróżniczą na wyższy poziom

Bella Falk

Bella Falk to pochodząca z Londynu fotografka podróżniczka, reżyserka filmów dokumentalnych i autorka artykułów, która specjalizuje się w fotografowaniu dzikiej przyrody oraz miejsc stworzonych dla poszukiwaczy przygód. Jest autorką i redaktorką bloga Passport & Pixels, poświęconego fotografii podróżniczej. Jej zdjęcia były nominowane do ponad 20 branżowych nagród, a w 2023 roku zdobyła tytuł Blogger of the Year w konkursie British Guild of Travel Writers' Awards oraz nagrodę Best Photography podczas Travel Media Awards 2020. Jej teksty i fotografie były publikowane m.in. w „National Geographic Traveller”, „Wanderlust”, „BBC Travel” i „Lonely Planet”.

Jej teksty i fotografie były publikowane m.in. w „National Geographic Traveller”, „Wanderlust”, „BBC Travel” i „Lonely Planet”.
 @passportandpixels
 passportandpixels.com

Cześć, Bello! Co według Ciebie jest najważniejsze podczas przygotowań do fotograficznej wyprawy – czy to w ramach zlecenia, czy prywatnej podróży?

Właśnie przygotowuję się do wyjazdu do Manitoby w Kanadzie, gdzie będę fotografować dziką przyrodę, więc mam cały sprzęt porzucany po podłodze! Mogę śmiało powiedzieć, że wszystko sprowadza się do dwóch „P”: planowania i pakowania. Najpierw sprawdzam informacje o miejscu docelowym i trasie – co już zostało tam sfotografowane, o czym pisano, a potem zastanawiam się, co chciałabym pokazać inaczej, na swój sposób. Oglądam zdjęcia na Instagramie i w bankach zdjęć – nie po to, żeby je kopiować, ale by zobaczyć, co już istnieje, i poszukać inspiracji. Jeśli chodzi o pakowanie, kieruję się praktycznymi względami – co zmieści się w bagażu, który mogę realnie dźwigać? Czy mogę tam latać dronem? Jaka będzie pogoda? Chodzi o to, żeby nie targać ze sobą niepotrzebnych rzeczy, ale też nie zapominać na miejscu, że czegoś się zapomniało.

Jakie wyzwania wiążą się z fotografią podróżniczą – i jak sobie z nimi radzisz?

Ogólnie rzecz biorąc, to naprawdę trudna dziedzina! Podróżowanie z ograniczonym bagażem i konieczność mobilności oznaczają, że nie zawsze masz przy sobie wszystko, czego byś chciała. Czasem trzeba iść na kompromis, żeby w ogóle wykonać dane ujęcie. Bywa też, że coś nie wychodzi – pada deszcz, miejsce jest pełne turystów, albo zwierzęta nie pojawiają się wtedy, kiedy miały. Dlatego kluczowe jest dobre rozpoznanie i zaplanowanie wszystkiego z wyprzedzeniem, żeby uniknąć przykrych niespodzianek. A z drugiej strony, najlepsze zdjęcia czasem powstają zupełnie nieoczekiwanie. Jako fotograf podróżniczy uczysz się szybko adaptować i wykorzystywać wszystko, co masz pod ręką. Ja zawsze noszę ze sobą awaryjną przekąskę – nigdy nie wiadomo, kiedy trafi się magiczny moment, którego nie będziesz chciała przegapić, bo jesteś głodna.

Masz swoje ulubione kierunki podróży?

Zdecydowanie! Choć mieszkam w Londynie,

nie przepadam za dużymi miastami i tłumami – wolę przestrzeń i naturę. Uwielbiam Afrykę Wschodnią i Południową: Kenię, Tanzanię i Ugandę – to fantastyczne miejsca do fotografowania dzikich zwierząt, a do tego ludzie są tam niezwykle życzliwi. W zeszłym roku po raz pierwszy odwiedziłam Botswanę i zakochałam się w tym kraju – w tym roku jadę tam ponownie. Kanada, dokąd niedługo wyruszam, ma spektakularne krajobrazy i wydaje się bardzo bezpieczna, co ma dla mnie duże znaczenie jako dla samotnie podróżującej kobiety. Ale nawet bliżej domu mamy w Wielkiej Brytanii niesamowite miejsca – uwielbiam Pembrokeshire i północno-wschodnie wybrzeże Anglii, idealne do pieszych wędrówek i obserwowania maskonurów oraz innych charyzmatycznych ptaków morskich.

Jak nawiązujesz kontakt z lokalnymi społecznościami, kiedy pracujesz w nowym miejscu?

Dla mnie kluczowe jest nie być tylko biernym obserwatorem z aparatem w ręku. Chcę naprawdę poznać miejsce i jego mieszkańców. Nieważne, czy rozmawiam z przewodnikiem,

kierowcą, recepcjonistą czy ulicznym sprzedawcą – kontakt z ludźmi daje mi lepsze zrozumienie kultury i pozwala zrobić bardziej autentyczne zdjęcia. Zawsze proszę kogoś, żeby nauczył mnie kilku podstawowych słów w lokalnym języku – proste „cześć” czy „proszę” naprawdę działają cuda. Często wybieram się też na jednodniowe wycieczki z lokalnymi przewodnikami – ich wiedza jest nieoceniona. A na co dzień po prostu staram się być miłą, uśmiechać do ludzi i – jeśli mam robić komuś zdjęcie – zawsze wcześniej pytam o pozwolenie.

Jakiej najważniejszej rady udzieliłabyś początkującym fotografom podróżniczym?

Kiedyś ktoś mi powiedział: „Nie chodzi o to, kogo znasz, ale o to, kto zna Ciebie.” I to naprawdę trafne. Sukces w fotografii podróżniczej zależy nie tylko od umiejętności – równie ważne jest to, jak skutecznie budujesz swoją markę i sieć kontaktów. Nie musisz od razu wyjeżdżać na drugi koniec świata – wystarczy, że rozejrzysz się wokół siebie. Skontaktuj się z lokalnymi restauracjami, hotelami, przewodnikami i zaproponuj im

zdjęcia do ich stron internetowych lub mediów społecznościowych. Stwórz portfolio – blog, profil na Instagramie, kanał na YouTube – cokolwiek pozwoli Ci pokazać swoją pracę. Bierz udział w konkursach, warsztatach i wydarzeniach podróżniczych. Poznawaj ludzi, rozmawiaj, pokazuj, co robisz. Możesz być najlepszym fotografem na świecie, ale jeśli nikt o Tobie nie usłyszy, nie zajdziesz daleko.

Powyżej

Szafszawan

Stare miasto położone w północno-zachodniej części Maroka, słynące z zachwycających, błękitnych budynków

Po prawej

Maasai Mara

Zapierające dech w piersiach miejsce w Kenii, gdzie Bella uchwyciła w zeszłym roku piękno bezcennej przyrody

PROMOCJA

Druga generacja amatorskiej pełnej klatki Nikon, to najlepszy aparat w swojej klasie. Oto dlaczego!

Z-piątka na piątkę

Amatorski? Tylko z nazwy! Druga generacja najtańszej pełnej klatki Nikon, to najlepszy aparat w swojej klasie.

Nikon znów to zrobił. Modelem Z5 japoński producent wyraźnie podniósł poprzeczkę w segmencie niedrogich pełnych klatek, teraz, za sprawą jego następcy, powędrowała ona jeszcze wyżej. Bo Z5 II trudno już nawet określić mianem korpusu amatorskiego. Bazując na podzespołach z Z6 II, Z8 i Zf, to po prostu zaawansowany aparat w bardziej przystępnej cenie.

Patrząc na specyfikację, trudno oprzeć się wrażeniu, że pod względem możliwości to rozbudowana jeszcze wersja stylizowanego na retro modelu Nikon Zf. Otrzymujemy 24-milionową matrycę BSI znaną z modelu Z6 II i znacznie szybszy tryb seryjny 14 kl./s (lub 30 kl./s w JPEG z migawką elektroniczną i Pre-Capture). Aparat znacznie przyspieszył (o 68% względem Z5) również pod względem ustawiania ostrości. Czuły do -10 EV system AF zapewnia skuteczność na poziomie reporterskich modeli Z8 czy Z6III, a ulepszony system śledzenia rozpoznaje nie tylko oko i ludzi, ale także zwierzęta i pojazdy.

System stabilizacji matrycy oferuje teraz

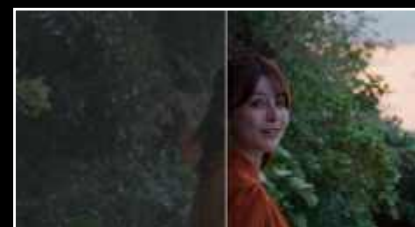
skuteczność do 7,5 EV, co pozwoli efektywniej fotografować w słabym świetle oraz z długimi ogniskowymi „z ręki”. Nowa funkcja VR pola powiąże stabilizację z aktywnym punktem AF, dzięki czemu będzie ona skuteczna również, gdy fotografowany obiekt znajduje się poza centrum kadru. To imponujące możliwości i nie mamy wątpliwości, że Z5 II stanie się jednym z najczęściej wybieranych modeli przez początkujących zawodowców i wymagających podróżników.

Zwłaszcza że aparat nie ustępuje modelom z wyższej półki również pod względem ergonomii. W lekkim, magnezowym i uszczelnionym body, z wyraźnie zaznaczonym gripem, znajdziemy duży wizjer o rozdzielczości 3,69 Mp punktów i powiększeniu 0,8x, który osiąga rekordową jasność 3000 nitów. Do tego odchylany, dotykowy ekran LCD o przekątnej 3,2 cala i rozdzielczości 2,1 Mp, dwa sloty na karty SD, dwa pokręta sterujące oraz joystick do obsługi AF, który w tej klasie sprzętu nie jest wcale standardem – podobnie jak zapasowy akumulator i ładowarka, które znajdziemy w sklepowym zestawie Nikon Z5 II.

Nie tylko do zdjęć

Nikon Z5 II to oczywiście również całkiem niezła kamera. Pozwala na zapis wideo 4K 60 kl./s (do 4K 30 kl./s bez cropa), nie zabrakło też opcji 10-bitowego zapisu w N-Log / HLG, wejść na mikrofon i słuchawki. To też pierwszy korpus Nikon zapisujący wideo w formacie N-RAW bezpośrednio na karcie SDXC.

Format N-Log pozwala na wykonywanie profesjonalnej gradacji barwnej. Wysoki zakres dynamiczny zachowuje więcej szczegółów w cieniach i światłach, co przekłada się na większą swobodę podczas postprodukcji nagrań. Możliwe jest też pobieranie kreatywnych tablic LUT opracowanych wspólnie z firmą RED, specjalizującą się w produkcji kamer filmowych stosowanych w Hollywood.

Nikon | RED

Święta Ofiara

„To, co przykuło moją uwagę w tej scenie, to widoczny związek między Deodhą a boginią, a szczególnie sposób składania ofiary. „Była to chwila, która oddawała intensywność wiary i ciągłość starożytnych tradycji do dziś”

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Richard Barman
@richardbarman

Miejsce: Świątynia Kamakhya, Guwahati, Assam, Indie
Szczegóły techniczne: Canon 6D Mark II, obiektyw Canon EF 24–105 mm f/4L IS II USM; 1/500 s, f/4, ISO 800

To zdjęcie jest częścią mojego projektu, który skupia się na dokumentowaniu Festiwalu Deodhani — corocznego wydarzenia kulturalno-duchowego odbywającego się w świątyni Kamakhya w Guwahati, w Indiach. Święto to stanowi wyraz czci dla boskiej obecności Manasy, bogini węży i płodności, a sama uroczystość jest dynamiczną kombinacją świętych tańców, intensywnych praktyk duchowych i głębokiej modlitwy.

Głównym punktem festiwalu jest Deodhani Nritya - taniec przypominający trans, wykonywany przez osoby uznawane za przekazujące boską energię otoczeniu. Tancerze ci, znani jako Deodhas, wchodzą w stan duchowego opętania, hipnotyzując publiczność intensywnością i dynamiką ruchów. Rytuał, w połączeniu z symbolicznymi ofiarami i święczeniami, ukazuje głębokie oddanie i złożoność ceremonii, które definiują charakter tego święta.

Mój kadr przedstawia Deodhę, uważaną za opętaną przez boską energię Bogini Manasy, uczestniczącą w rytuale składania ofiary. Kapłani świątyni złożyli jej w ofierze gołębie - silny symbol wiary i oddania. Podczas wykonywania tego zdjęcia skupiłem się na wyizolowaniu intensywności rytuału spośród tłumu. Chciałem uchwycić ten moment skupienia i napięcia, który często ginie w ogólnym chaosie wydarzenia. Użyłem obiektywu zmiennoogniskowego, aby precyzyjnie skoncentrować się na Deodhzie i akcie ofiary. Pozwoliło mi to uchwycić emocjonalną głębię i świętość sytuacji, zapewniając, że najważniejsze elementy sceny znalazły się w centrum uwagi.

Moim celem było ukazanie nierozdzielnej relacji między wiarą, poświęceniem i oddaniem oraz pokazanie, że ten starożytny rytuał wciąż ma głębokie znaczenie dla współczesnych mieszkańców Indii. Dzięki temu projektowi pragnę udokumentować trwałą więź duchową i bogactwo tradycji kulturowych, które wciąż żyją i rozwijają się w tym świętym miejscu. Rejestrując takie chwile, chcę zachować te praktyki, rytuały i symbole dla przyszłych pokoleń.

Peak Design Outdoor 45l HEJ PRZYGODO!

To nowa linia plecaków, zaprojektowana z myślą o wymagających podróżnikach i fotografach. Seria obejmuje dwa modele: 45-litrowy z wewnętrznym stelażem oraz lżejszy, 25-litrowy bez stelaża. Oba wyposażono w innowacyjny system zamykania Ultra Cinch, elastyczne kieszenie boczne, punkty mocowania uchwyty Capture oraz możliwość rozbudowy o modułowe wkłady Camera Cube V2. Plecak charakteryzuje się odporną konstrukcją, licznymi punktami mocowania sprzętu oraz przemyślanym systemem nośnym, co czyni go idealnym towarzyszem podczas letnich wypraw, niezależnie od warunków pogodowych. Dzięki kompatybilności z akcesoriami Peak Design, możemy łatwo dostosować wnętrze do własnych potrzeb. Wspominaliśmy już, że wygląda po prostu świetnie? www.peakdesign.pl

WAKACYJNY NIEZBĘDNIK

Najlepsze gadżety na letnie wyjazdy!

Jaki aparat zabrać na wakacje? Który obiektyw najlepiej sprawdzi się na górskim szlaku? A może szukasz plecaka, który pomieści cały sprzęt i nie zawiedzie nawet podczas kilkudniowej wyprawy pod namiot?

Niezależnie od tego, czy planujesz spokojne spacer, trekking po alpejskich szlakach,

czy intensywne miejskie zwiedzanie, dobrze dobrany sprzęt fotograficzny pomoże Ci uchwycić te chwile w najlepszy możliwy sposób. Oto nasza lista sprawdzonych akcesoriów, które warto mieć ze sobą podczas letnich podróży – praktycznych, poręcznych i gotowych na każde wyzwanie.

WAKACYJNY NIEZBĘDNIK

Polaroid Flip LAMPA DO GÓRY!

Fotografowanie Flipem jest proste jak robienie zdjęć telefonem. Wystarczy unieść klapkę i można pstrykać! Model Flip wypełnia lukę między najprostszą linią NOW a zaawansowanym i znacznie droższym modelem I-2. W lekkiej i kompaktowej formie znajdziemy m.in. sprytny czterosoczewkowy system hiperfokalny, autofocus oparty na sonarze, najmocniejszą lampę błyskową w historii marki oraz nową funkcję analizy sceny, która pomoże nam prawidłowo naświetlić zdjęcie (poinformuje nas o potencjalnym niedoświetleniu lub prześwietleniu zdjęcia, a także o zbyt bliskim położeniu obiektu względem obiektywu). Aparat ma też wbudowany wyświetlacz, który pokazuje aktualne ustawienia i tryby pracy. Flipa możemy też połączyć z naszym telefonem, by za pomocą aplikacji Polaroid zdalnie sterować aparatem, kontrolując niektóre parametry, a także „zeskanować” fizyczne zdjęcie i stworzyć kolarz do udostępniania w social mediach. www.focusnordic.pl

Fotografowanie Flipem jest proste, jak robienie zdjęć telefonem

Leica D-Lux 8 MAŁY I KROPKA

Ta mała Leica z miejsca okrzyknięta została „baby Q”, bo pod względem stylistyki to znacznie mniejsza (i tańsza!) wersja modelu Q3. Aparat bazuje na dużej – jak na aparat kompaktowy – matrycy formatu 4/3 o rozdzielczości 21 Mp oraz obiektywie typu zoom o ekwiwalencie ogniskowych 24–70 mm, ze światłem f/1,7–2,8. D-Lux to również tylny ekran o wyższej rozdzielczości 1,84 Mp oraz nowy wizjer OLED (2,35 Mp). Co więcej, dzięki aplikacji Leica Fotos możemy teraz od razu połączyć aparat z telefonem, pobrać zdjęcia i udostępnić je w swoich socialach. www.leicastore.pl

Kentmere PAN 200 WAKACJE W MONO

To nowy, niskoczuły film czarno-biały, idealny do zdjęć w wakacyjnym słońcu. Dzięki zastosowaniu warstwy bazowej o obniżonej gęstości, zyskujemy szeroki zakres tonalny i dobrze kontrolowane ziarno. Film dostępny jest w różnych formatach: 35 mm (24 i 36 klatek), średnioformatowy 120 oraz w formie 30-metrowej szpuli do samodzielnego cięcia. Dzięki przystępnej cenie Kentmere PAN 200 jest idealną propozycją dla amatorów fotografii analogowej. Choć nie jest to materiał przeznaczony do zastosowań profesjonalnych, jego charakterystyka powinna przypaść do gustu osobom poszukującym wyrazistych, kontrastowych obrazów. www.focusnordic.pl

HoverAir X1 Pro Max ZAWSZE TAM GDZIE TY

Ten ultralekki (192 g) autonomiczny dron został zaprojektowany z myślą o współczesnych twórcach treści i podróżnikach. Dzięki składanym osłonom śmigieł jest łatwy w transporcie i bezpieczny w użytkowaniu. A do tego wyjątkowo intuicyjny. X1 Pro Max może poruszać się z prędkością 42 km/s i oferuje zasięg wynoszący 1 km. Co ważne bez problemu lata także na dużych wysokościach (do 5500 m) i w dowolnym terenie: nad wodą, śniegiem czy w miejscach o dużej różnicy wysokości (jak klify czy urwiska). Wyposażono go też w tylny system wykrywania przeszkód, który zapobiega kraksom. Dron oferuje inteligentne tryby śledzenia i 10 zaprogramowanych trybów lotu, które możemy aktywować bez kontrolera (wystarczy wcisnąć przycisk, a dron wykona sekwencję lub zacznie za nami podążać w określony sposób). Model Pro Max wykorzystuje sensor 48 Mp w rozmiarze 1/1.3" oraz obiektyw 17 mm f/2.55. Taki tandem pozwala na nagrywanie w 8K 30 kl./s lub do 120 kl./s w rozdzielczości 4K z maksymalną przepływnością 160 Mb/s. Z kolei do jakości 4K 60 kl./s zaferuje nam też 10-bitową rejestrację HDR (HLG) w trybie Hover Cine, zwiększającym zakres dynamiczny i zachowującym naturalną kolorystykę. Urządzenie obsługuje ponadto rozdzielczość 4K (do 30 kl./s) w przypadku nagrywania w trybie pionowym, w którym także oferuje 10-bitowy zapis HDR. Naturalnie mamy także możliwość wykonywania zdjęć (48 Mp) oraz aż 64 GB wbudowanej pamięci.

Szukaj na www.sferis.pl

Panasonic Lumix S9 MAŁY GIGANT

Lumix S9 to kompaktowa pełna klatka, która łączy zaawansowane możliwości wideo z przystępną ceną, czyniąc go idealnym towarzyszem wakacyjnych przygód. Wyposażony w 24-megapikselową matrycę z technologią Dual Native ISO oraz 5-osiową stabilizację obrazu, umożliwia nagrywanie wideo w jakości 6K 30 kl./s lub 4K 60 kl./s i to w 10-bitowym formacie. A to zdecydowanie wystarczy, by tworzyć wysokiej jakości materiały nawet w trudnych warunkach oświetleniowych. Dodatkowo, funkcje takie jak płaski profil V-Log, zebra, peaking ostrości i monitor kształtu fali pomogą w uzyskaniu naprawdę profesjonalnych efektów. Dzięki kompaktowym wymiarom (126 x 74 x 47 mm) i wadze 403 g, S9 jest łatwy do przenoszenia, co czyni go idealnym wyborem dla podróżników i vlogerów. Odchylany ekran dotykowy oraz możliwość wgrzywania własnych profili LUT przez aplikację LUMIX Lab (ma też gotowe profile Realtime LUT) jeszcze zwiększają jego wszechstronny potencjał. Korpus jest bardzo zgrabny i dostępny w pięciu wariantach kolorystycznych. www.panasonic.pl

WAKACYJNY NIEZBĘDNIK

Fujifilm X-T50 STYLOWY KOMPAN KAŻDEJ PODRÓŻY

To prawdopodobnie najlepszy (i najładniejszy!) amatorski korpus APS-C na rynku. A przy tym stosunkowo niedrogi, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę, że pod stylowym pancerzem znajdziemy zestaw podzespołów z profesjonalnych modeli X-H2 czy X-T5. Za obrazowanie odpowiada tu bowiem ten sam 40-milionowy sensor X-Trans CMOS 5 HR obsługiwany przez X-Processor 5, a za ustawianie ostrości hybrydowy, 425-punktowy układ AF. Również natywny zakres czułości to ISO 125-12800, a tryb filmowy maksymalnie 6,2K przy 30 kl./s (lub 4K przy 60 kl./s). X-T50 to też pierwszy w tej serii model wyposażony w układ stabilizacji matrycy (7 EV), oraz tak szybki tryb seryjny (do 20 kl./s dla migawki elektronicznej i do 8 kl./s w trybie mig. mechanicznej). W nowej odsłonie zyskuje też bardziej zaokrąglone profile, dzięki czemu lepiej leży w dłoni, pojawiło się również dedykowane pokrętło symulacji filmów tradycyjnych Fujifilm, co pozwoli szybko nadać zdjęciom (i nagraniom wideo) idealny nastrój.

www.fujifilm-x.com/pl-pl

Lexar Armor TWARDE JAK STAL

Te wykonane ze stali nierdzewnej karty to nowy standard wytrzymałości na rynku. Oferują odporność na nacisk do 307 N co czyni je 37 razy bardziej wytrzymałymi niż standardowe karty SD. Dodatkowo, są odporne na wodę, pył (certyfikat IP68), promieniowanie magnetyczne i rentgenowskie oraz ekstremalne temperatury od -25°C do 85°C. Karty te są również antystatyczne i pozbawione przełącznika blokady zapisu, co eliminuje jeden z najbardziej podatnych na uszkodzenia elementów kart SD. Pod względem wydajności, karty Lexar Armor oferują prędkości odczytu do 280 MB/s i zapisu do 205 MB/s (Gold) lub 160 MB/s (Silver), z gwarantowaną minimalną prędkością zapisu na poziomie 60 MB/s (klasa V60). Dostępne w pojemnościach od 128 GB do 1 TB, będą idealne do rejestrowania materiałów wideo w jakości 4K 60 kl./s lub 6K 30 kl./s. www.focusnordic.pl

Manfrotto Befree URBAN EXPLORE

Manfrotto Befree Advanced AS to lekki i kompaktowy statyw podróżniczy, który łączy wysoką jakość wykonania z mobilnością. Waży tylko 1,61 kg i ma 40 cm długości po złożeniu, więc bez problemu zmieści się nawet w bagażu podręcznym. Mimo niewielkich rozmiarów oferuje solidny udźwieg do 9 kg oraz precyzyjną głowicę kulową z trzema niezależnymi pokrętłami. Nowością w tej serii jest szybkozłączka w standardzie Arca-Swiss (200PL-PRO), która ułatwia szybkie i bezpieczne mocowanie sprzętu. Model Advanced AS dostępny jest w wersji aluminiowej z blokadą typu Lever Lock, oraz karbonowej (1,27 kg) z systemem Twist Lock. Dzięki możliwości regulacji kąta nóg i złącza Easy Link do montażu dodatkowych akcesoriów (np. lampy lub mikrofonu), Befree Advanced AS sprawdzi się idealnie podczas filmowania i fotografowania w podróży, zwłaszcza w bardziej wymagających plenerowych warunkach. www.foto7.com.pl

WAKACYJNY NIEZBĘDNIK

Valoi Easy120 SKANUJ SAM!

Jeśli wracasz z wakacji z rolkami filmu 120 i chcesz szybko zdigitalizować swoje kadry w wysokiej jakości, Valoi Easy120 będzie idealnym narzędziem. To kompaktowy, ręczny skaner do średniego formatu, zaprojektowany z myślą o maksymalnej prostocie i precyzji. Wystarczy aparat cyfrowy i obiektyw macro – Easy120 utrzymuje film płasko i bez zniekształceń, umożliwiając szybkie digitalizowanie całej rolki. Solidna konstrukcja, dopasowanie do różnych formatów 120 (od 6x4.5 do 6x9) i cały zestaw akcesoriów sprawiają, że to świetne rozwiązanie zarówno w domu, jak i w terenie. To praktyczny wybór dla każdego, kto fotografuje analogowo, ale pracuje w cyfrowym środowisku. www.focusnordic.pl

Xtorm Rugged Solar ZAWSZE POD PRĄD(EM)

Jeśli planujesz wyjazd z dala od cywilizacji i potrzebujesz solidnego źródła energii, Xtorm XR203 Rugged Solar Powerbank sprawdzi się doskonale. Ten kompaktowy, odporny na warunki atmosferyczne powerbank 10 000 mAh pozwala na dwukrotne naładowanie smartfona, a jego wbudowane panele słoneczne (o mocy 5,1 W) umożliwiają uzupełnianie energii podczas marszu czy biwakowania. Dzięki technologii pass-through możemy jednocześnie ładować urządzenia i sam powerbank, przez port USB-C PD 18 W, który pozwala naładować go w około 2,5 godziny. XR203 został zaprojektowany z myślą o trudnych warunkach – obudowa z certyfikatem IP65 jest odporna na kurz, wodę i wstrząsy, a całość wykonano z przetworzonego plastiku z certyfikatem GRS. Powerbank oferuje trzy porty: USB-C PD 20 W, USB-C 15 W oraz USB-A QC 3.0 18 W, co pozwala szybko naładować nie tylko telefon, ale też aparat czy drona. Wbudowana latarka LED z trybem SOS zwiększają jego funkcjonalność w terenie, a składany stojak pozwala ustawić panele pod optymalnym kątem. www.kconsult.pl

Sennheiser Profile Wireless PROŚCIEJ SIĘ NIE DA

Profile Wireless to intuicyjny i profesjonalny bezprzewodowy system mikrofonowy, który nie wymaga skomplikowanej konfiguracji ani dedykowanej aplikacji. Zestaw zawiera 2-kanałowy odbiornik 2,4 GHz, 2 mikrofony na klipsy oraz etui ładujące, które posłużą również jako mikrofon do ręki. Odbiornik i mikrofony można podłączać do aparatu, komputera, telefonu lub używać jako mikrofonu stacjonarnego, a 2-kanałowy system 2,4 GHz umożliwia jednocześnie nagrywanie z dwóch źródeł. Dzięki wbudowanej pamięci 16 GB zapiszemy nawet do 30h nagrań (wbudowana bateria pozwala na ok. 7h ciągłej rejestracji). Monitorowanie pracy urządzenia umożliwia wbudowany wyświetlacz OLED oraz wyjście słuchawkowe, a montaż ułatwią dodawane do zestawu adapter zimnej stopki, klipsy i magnesy do mocowania do ubrania. www.sennheiser.pl

WAKACYJNY NIEZBĘDNIK

NiSi JetMag Pro VND POLAR I FILTR SZARY W JEDNYM

Ten sprytny gadżet łączy w sobie zmienny filtr szary (ND) i polaryzacyjny, pozwalając ograniczyć ilość światła wpadającego do obiektywu, zredukować odbłaski i wzmocnić kontrast na niebie czy wodzie. Dzięki technologii True Color odwzorowanie barw pozostaje naturalne, a możliwość regulacji gęstości światła (od ND2 do ND32) pozwala zapanować nad ekspozycją zarówno w ostrym słońcu, jak i podczas filmowania. Praktycznym dodatkiem są tzw. „hard stopy”, które zapobiegają przypadkowemu przekręceniu filtra poza zakres pracy. JetMag Pro wyposażono też w magnetyczny system montażu z opatentowaną blokadą – oznacza to, że wymiana filtra zajmuje dosłownie sekundę. Ultra-cienka ramka z utwardzonego aluminium chroni przed winietowaniem na szerokich kątach, a nanopowłoka zabezpiecza szkło przed wodą, kurzem i tłustymi śladami. Filtr dostępny jest samodzielnie lub w zestawie z adapterami i pierścieniami magnetycznymi. To świetna propozycja dla podróżujących fotografów, którzy cenią mobilność. www.focusnordic.pl

Czytaj i ucz się z nami! WYDANIA SPECJALNE DCP

FOTOGRAFIA AKCJI I DZIKIEJ PRZYRODY

To 160 stron warsztatowych porad, dzięki którym w te wakacje zrobisz swoje najlepsze zdjęcia szybkiej akcji.

BLACK&WHITE

Wszystko, co musisz wiedzieć o fotografii czarno-białej – od wyboru temat po sztukę postprodukcji. www.ulubionykiosk.pl

Sigma C 18–50/2,8 MAŁY DUŻY ZOOM

To nadal jeden z najchętniej wybieranych modeli na rynku. Inżynierom Sigmy udało się bowiem pogodzić dużą jasność z niską wagą (290 g). To najbardziej kompaktowy standardowy zoom APS-C o jasności f/2,8, dzięki czemu będzie idealnym i do krajobrazu i do portretu. Zgrabną obudowę wykonano z poliwęglanu, co zapewnia mu elegancki wygląd i dużą wytrzymałość. Szybki i cichy silnik AF doskonale nadaje się również do nagrywania filmów. To bardzo dobry wybór do aparatów Sony, Fujifilm i Canon. www.sigma-foto.pl

WAKACYJNY NIEZBĘDNIK

Think Tank Walker Pro PLECAK NA KÓŁKACH

Jeśli planujesz dłuższy wyjazd fotograficzny i potrzebujesz pojemnego, mobilnego systemu transportu sprzętu, Walker Pro Rolling Backpack będzie strzałem w dziesiątkę. Ten 30-litrowy hybrydowy plecak na kółkach łączy zalety klasycznego plecaka i solidnej walizki podróźnej. Wyposażony w duże, trwałe koła i wysuwaną, 4-sekcyjną rączkę, zapewnia komfort na lotniskach i w miejskiej dżungli. Gdy trzeba przetrwać się na sybki marsz w trudnym terenie, z tyłu znajdziemy wygodne, miękkie szelki i pas piersiowy, schowane w oddzielnej kieszeni. Dodatkowo kłapa tworzy anatomiczne podparcie łądzwiowe, a oddychające materiały zapewniają komfort noszenia

nawet przy pełnym załadunku. W środku pomieszczą się dwa korpusy i nawet 5–7 obiektywów, a także laptopa do 16 cali. Z przodu mamy też organizer z dodatkową kieszenią i smyczą na klucze, a z boku przestronne kieszenie na akcesoria, bidon lub statyw (który można też przypiąć z przodu). Jest też specjalna kieszeń na telefon wyłożona mikrofibra, okienko na wizytówkę, pokrowiec przeciwdeszczowy i szyfrowa kłódka w zestawie. Materiały użyte do produkcji plecaka są wodoodporne, więc nawet niespodziewany deszcz nie powinien być problemem. To świetna propozycja dla fotografów, którzy cenią wygodę, bezpieczeństwo i funkcjonalność w podróży. www.f43.pl

Insta 360 X5 W PODRÓŻY DO KOŁA ŚWIATA

Jeśli szukasz kamery, która uchwyci każdą stronę Twoich wakacji – dosłownie – Insta360 X5 to najmocniejszy zawodnik wśród kamer 360°. Nowa, większa matryca 1/1.28" i tryb PureVideo z odszumianiem wspieranym przez AI pozwalają rejestrować wyraźny, szczegółowy obraz nawet po zmroku. Kamera nagrywa w jakości 8K 30 kl./s lub 5.7K 60 kl./s, oferując znakomitą jakość i płynność, a także nową, ulepszoną stabilizację. Obudowa została wzmocniona – X5 jest wodoodporna do 10 m bez obudowy i bardziej odporna na uderzenia, a dzięki wymiennym soczewkom można ją łatwo naprawić w razie uszkodzenia. Funkcja Insta360 Reframe umożliwia późniejsze kadrowanie i montaż ujęć w poziomie lub pionie, co czyni ją doskonałym narzędziem do vlogów, rolek czy dynamicznych relacji z podróży. Świetny wybór dla aktywnych, kreatywnych i wymagających. www.insta360.com

Niesamowita lewitacja

„To zdjęcie zatrzymuje moment, w którym góra lodowa stoi na progu transformacji. Chwilę później na jej powierzchni pojawiły się pęknięcia, a łuk rozpadł się na kawałki – to niepokojący wstęp do całkowitego zawalenia. Ta scena doskonale oddaje istotę fotografii: uchwycenie ulotnych, niepowtarzalnych chwil.”

MOSTY KULTUR

Thibault Gerbaldi zaprasza w wizualną podróż do miejsc, gdzie nietrwałość natury ściera się z siłą i odpornością ludzkich społeczności.

Tekst: Kim Bunermann Zdjęcia: Thibault Gerbaldi

Odrobina tradycji

„Na zdjęciu widać mężczyznę przygotowującego paan, tradycyjny indyjski przysmak z liści betelu, orzechów areki, gaszonego wapna i przypraw. Dzielony zazwyczaj podczas rytuałów, wesel i świąt jako gest szacunku. Paan symbolizuje gościnność i tradycję”

Boska obecność

„W górskiej wiosce w Peru zafascynowała mnie dziewczynka przygotowująca się do dorocznych obchodów z tradycyjnymi tańcami. Uderzyła mnie jej determinacja i dumą z kultury przodków.”

W świecie fotografii podróżniczej obiektyw nie jest tylko narzędziem — to most łączący różne kultury i krajobrazy z szeroką publicznością.

Fotografia podróżnicza staje się tu medium dokumentacyjnym, pozwalającym dzielić się historiami i je utrwalac.

Artystyczne podejście Thibaulta Gerbaldiego bada kwestie nietrwałości natury zestawionej z odpornością ludzkiej kultury, a wszystko to na tle trudnych warunków środowiskowych Grenlandii, Islandii i Namibii. Ukazując niestabilność krajobrazów, skupia się na kulturze marginalizowanych społeczności — hodowcach alpak w Andach, mongolskich myśliwych polujących z orłami czy ludzie Himba z Namibii — dokumentując ich odporność na wpływy zewnętrzne.

Przełom w karierze Gerbaldiego nastąpił podczas lockdownu, po transformacyjnej podróży do Etiopii. Zainspirowany tymi doświadczeniami, samodzielnie wydał swój pierwszy album, co otworzyło mu drogę do dalszych wypraw i zaowocowało całą serią podobnych publikacji.

W 2019 dołączył do zarządu organizacji charytatywnej The Forgotten International, wykorzystując swoje zdjęcia do zbierania funduszy i zwiększania świadomości na temat skutków ubóstwa.

Dzięki wystawom w takich miastach jak Paryż czy Los Angeles oraz zdobyciu tytułu Travel Photographer of the Year Rising Talent w 2024 roku, prace Gerbaldiego inspirują dziś widzów na całym świecie. Porozmawialiśmy o jego wizji artystycznej oraz zaangażowaniu w dokumentowanie bogatej historii naszej planety i zamieszkujących ją różnorodnych społeczności.

Thibault Gerbaldi

Thibault Gerbaldi jest fotografem samoukiem i zapalonym podróżnikiem, który od lat uwiecznia na zdjęciach różnorodne kultury i krajobrazy. W ciągu czterech lat własnym sumptem wydał sześć książek

poświęconych Etiopii, Namibii, Grenlandii, Peru, Mongolii i Islandii, dzieląc się swoimi doświadczeniami za pomocą fotografii.

Jego praca wspiera również organizację charytatywną The Forgotten International, której celem jest walka z ubóstwem.

W minionym roku jego zdjęcia były prezentowane na wystawach w Paryżu, Rzymie, Los Angeles, Miami i Wenecji.

Gerbaldi zdobył także prestiżową nagrodę Travel Photographer of the Year w kategorii Rising Talent. tgcrossroads.com

📷 @tg_crossroads

Fotografia podróżnicza pozwala nam dokumentować i utrwalac historie – jest pomostem łączącym różne kultury z szerszą publicznością

WYWIAD

Kazachska tradycja

„W surowym krajobrazie zachodniej Mongolii kazachscy myśliwi, znani jako Burkitshi, podtrzymują tradycję szkolenia orłów przednich do polowania na lisy, zające i wilki – umiejętność niezbędną do przetrwania” w czasie srogiej zimy.”

Cześć, Thibault. W jaki sposób starasz się z szacunkiem prezentować kulturę i społeczności, które fotografujesz - zwłaszcza te marginalizowane lub niezrozumiane?

Wszystko zaczyna się od poświęcenia im czasu i próby prawdziwego zrozumienia. Nigdy nie podchodzę do tematu z uprzedzeniami. Zamiast tego słucham, obserwuję i buduję relacje, zanim w ogóle sięgnę po aparat. Niezależnie od tego, czy spędzam czas z mongolskimi myśliwymi polującymi z orłami, czy z rolnikami w Andach, staram się być z nimi obecny nie tylko w chwilach robienia zdjęć. Dzielę się z nimi posiłkiem, uczestniczę w codziennym życiu, próbuję spojrzeć na świat ich oczami.

Dzięki temu mogę przedstawić ich historie z godnością i autentycznością, unikając powierzchownych klisz. Oczywiście czasem czuję frustrację - nie mam tyle czasu, ile bym chciał, żeby budować głębokie więzi. Fotografia nie jest moją pełnoetatową pracą, inne zobowiązania ograniczają długość moich pobytów w takich miejscach jak Mongolia czy Indie.

To nauczyło mnie jednak, jak nawiązywać porozumienie nawet w krótkim czasie. Czasem wystarczy uśmiech, wspólna zabawa albo po prostu ciche porozumienie w spojrzeniu. Takie ulotne chwile zaufania i bliskości bywają równie ważne, jak długie rozmowy. Każda podróż to dla mnie praca nad tym, by te więzi stawały się głębsze.

Zawsze, gdy to możliwe, staram się pokazywać swoje zdjęcia osobom, które fotografuję - czy to przez e-mail, czy media społecznościowe. Jednak w wielu miejscach, gdzie dokumentuję życie ludzi, dostęp do Internetu jest wciąż ograniczony, co utrudnia podtrzymywanie kontaktu. Dlatego planuję zabierać w przyszłe podróże przenośną drukarkę, żeby móc od razu wręczać ludziom fizyczne kopie zdjęć. To drobny, ale ważny gest, by im się odwdziżyć.

Czy możesz podzielić się doświadczeniem z podróży, które wpłynęło na Twoje postrzeganie odporności kulturowej?

THIBAUT GERBALDI

Jednym z najbardziej niezwykłych przeżyć była dla mnie ceremonia skoków przez byka w Dolinie Omo, na południowym zachodzie Etiopii, niedaleko granicy z Sudanem Południowym. Pojechaliliśmy tam z żoną, a sama podróż była już wyzwaniem - godziny jazdy przez wyschnięte koryta rzek i bezdroża.

Ceremonia, której byliśmy świadkami, to pradawny rytuał przejścia młodych mężczyzn w dorosłość — kluczowy element tożsamości tej społeczności. Mieszkańcy kilku wiosek zebrali się, by świętować, tańczyć, śpiewać i malować twarze skomplikowanymi wzorami.

Zafascynowało mnie, jak naturalnie łączyli tradycję z nowoczesnością. Niektórzy uczestnicy robili zdjęcia smartfonami, rozmawiali przez komunikatory, a równocześnie z ogromnym oddaniem uczestniczyli w rytuale. Współczesne t-shirty przepłatały się z tradycyjnymi strojami, a to połączenie wyglądało autentycznie, nie wymuszenie.

To doświadczenie tylko wzmocniło moje przekonanie, że odporność kulturowa nie polega na oporze wobec zmian, lecz na umiejętnym integrowaniu przyszłości przy zachowaniu szacunku dla przeszłości. Kultury nie przetrwają, jeśli będą statyczne. Przetrwają dzięki adaptacji, nie tracąc przy tym swojej esencji.

Jak Twoje zdjęcia odzwierciedlają zmiany w środowiskach i kulturach, które dokumentujesz, zwłaszcza w kontekście globalizacji?

Moje zdjęcia często operują kontrastami — zestawiam tradycję z nowoczesnością, stabilność z przemianą. Jednym z najbardziej symbolicznych kadrów, które zrobiłem, był ogromny łuk lodowy rozpadający się tuż przy nieruchomej łodzi na Grenlandii. Dla mnie ta scena symbolizowała to, jak ludzie często pozostają biernymi świadkami dramatycznych zmian środowiskowych zachodzących wokół nich.

Podobne wrażenie zrobiła na mnie scena w Cuzco w Peru. Obok grupy mieszkańców Andów ubranych w tradycyjne stroje ceremonialne

Daleko z lewej **Szepty burzy**

„Uderzający kontrast między falami i ciemnym piaskiem przypomniał mi obrazy Pierre’a Soulagesa z cyklu „Outrenoirs” — światło wylaniające się z ciemności. Ta fotografia ukazuje surową, nastrojową istotę nieokreślonego krajobrazu Islandii, gdzie dramatyczne momenty uwidaczniają wzajemne dopełnianie się furii i piękna natury”

W środku **Odporność kulturowa**

„W Dolinie Omo w Etiopii, podczas ceremonii skoku przez byka”

Z lewej **Transformacja kulturowa**

„Cuzco, Peru. Zobaczyłem grupę mieszkańców Andów w tradycyjnych strojach ceremonialnych, a obok nich siedzieli na ławce młodzi przedstawiciele miejscowej ludności ubrani w nowoczesne ubrania, wpatrzeni w swoje iPhone’y. Sceny takie opowiadają historie przemian kulturowych — to, w jaki sposób dawne tradycje przetrwały w obliczu szybkiej modernizacji.

siedzieli na ławce młodzi ludzie w nowoczesnych ubraniach, zapatrzeni w ekrany swoich iPhone'ów. Takie obrazy opowiadają historie o przemianach kulturowych, o tym, jak dawne tradycje próbują przetrwać w obliczu błyskawicznej modernizacji.

Ale nie chcę narzucać widzom jednoznacznych interpretacji. Wolę pozostawić im przestrzeń do własnej refleksji, pozwolić, by sami odnaleźli w tych obrazach znaczenia, które z nimi rezonują.

Jakie elementy uważasz za kluczowe w budowaniu przekonującej narracji w fotografii podróżniczej?

Dobre zdjęcie podróżnicze musi wykraczać poza estetykę - powinno oddać istotę miejsca, kultury i chwili. Oczywiście światło i kompozycja są ważne, ale to opowiadana historia decyduje o sile obrazu.

Szukam kontrastów: samotna sylwetka w ogromnej kopalni soli w Peru, która podkreśla jednocześnie obecność człowieka i jego niewielkość wobec sił natury; mała żaglówka dryfująca przed potężną górą lodową, uwypuklająca kruchość ludzkiego istnienia.

Kluczowe są też emocje — duma pasterza, cicha pustka krajobrazu, spokój, zaduma. Dążę do uchwycenia momentów ponadczasowych, takich, które mogłyby należeć zarówno do przeszłości, jak i terażniejszości czy niepewnej przyszłości.

Czy są miejsca, które szczególnie Cię fascynują, a których jeszcze nie sfotografowałeś?

Od dawna marzę o Kaszmirze i Ladakhu w Indiach — regionach, gdzie spektakularne górskie pejzaże sąsiadują ze społecznościami o głębokiej duchowości i bogatej kulturze. Fascynuje mnie skrzyżowanie wpływów buddyjskich i islamskich w Ladakhu oraz jego odosobnienie od reszty świata. To miejsce, które bardzo chciałbym zbadać przez pryzmat fotografii.

Ciekawość

„Ludzie często są zaciekawieni, kiedy robię im zdjęcia, jak na przykład ten mężczyzna w Indiach”

Śniadanie w chacie

„W odizolowanej wiosce w Etiopii życie toczy się pod dyktando naturalnego światła, które decyduje o rytmie codziennych aktywnościach”

Arktyczna odyseja

„Góra lodowa jest świadectwem siły natury, natomiast żaglowiec symbolizuje ludzką odporność i chęć eksploracji. To zestawienie skłania do refleksji nad potęgą przyrody i ludzką ambicją, podkreślając odwagę potrzebną do żeglugi po tych groźnych wodach”

„Szukam kontrastów, na przykład łodzi na tle ogromnej góry lodowej, co podkreśla potęgę natury i ludzką kruchość”

Zestaw podróży Thibaulta**APARATY**

„Podczas podróży używam aparatu Leica SL3, a do fotografii ulicznej modelu Q2. Uważam, że Leica zapewnia piękny mikrokontrast, naturalne kolory i efekt przestrzeni, który trudno odtworzyć.”

OBIEKTYW

„Moje ulubione szkło to uniwersalny Leica SL 24–90 f/2,8-4 ASPH. Ten obiektyw doskonale oddaje grę światła i cienia z niemal kinową jakością.”

DMUCHAWKA

„Ponieważ zawsze lubię mieć czyste narzędzia pracy.”

MAŁA DRUKARKA FOTOGRAFICZNA

„Moim następnym zakupem będzie miniaturowa drukarka, dzięki której będę mógł dzielić się swoimi zdjęciami z ludźmi, którzy zgodzili się wziąć udział w mojej fotograficznej przygodzie.”

Drugim obszarem, który mnie intriguje, jest Sudan Południowy, a zwłaszcza tamtejsze społeczności pasterskie. Pomimo trudnej sytuacji społeczno-politycznej nadal podtrzymują swoje odwieczne tradycje związane z hodowlą bydła i wspólnotowym stylem życia. To jeden z ostatnich przykładów stylu życia, który przetrwał tysiąclecia i jest dziś na granicy zniknięcia.

Powodzenia zatem! Dziękuję za rozmowę!

Z lewej

Sól ziemi

„W peruwiańskich kopalniach soli Maras lokalni pracownicy wydobywają cenne kryształy z jaskrawo pomarańczowych stawów, które niczym skomplikowana sieć żył przecinają wzgórze. Obraz ukazuje nie tylko oszałamiające piękno krajobrazu, lecz także ciche poświęcenie tych, którzy z mozołem wydobywają sól ziemi, ilustrując niezłomność ludzkiego ducha w górskich społecznościach Andów.”

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotografka: Traci Arney
@traciarneyphoto
traciarneyphotoart.com

Miejsce: Myrtle Beach, Karolina Południowa, USA

Szczegóły techniczne: Canon EOS R5, obiektyw Canon RF
14–35 mm f/4L IS USM; 1/160 s, f/22, ISO 1250

Traci Arney to amerykańska fotografka, której prace balansują na granicy rzeczywistości i surrealizmu. Efekt ten osiąga dzięki fotomontażowi – technice polegającej na rejestrowaniu wielu ujęć, a następnie ich łączeniu i przetwarzaniu w Photoshopie, by stworzyć obrazy przypominające senne wizje. Dzięki temu jej fotografie wykraczają poza prostą dokumentację rzeczywistości – są starannie komponowane, by budzić w widzu zachwyt i kontemplację.

„Taniec ważek” powstał o świcie, na plaży Myrtle Beach w Karolinie Południowej. Traci przez ponad godzinę leżała w wodzie, fotografując przelatujące wokół niej owady. Subtelne, pastelowe kolory poranka i delikatny ruch skrzydeł stworzyły surrealistyczną atmosferę. Jej uwaga nie koncentrowała się jedynie na krajobrazie czy świetle, ale przede wszystkim na wdzięcznych trajektoriach lotu ważek – chciała uchwycić ich taniec, zawieszony gdzieś pomiędzy jawą a snem.

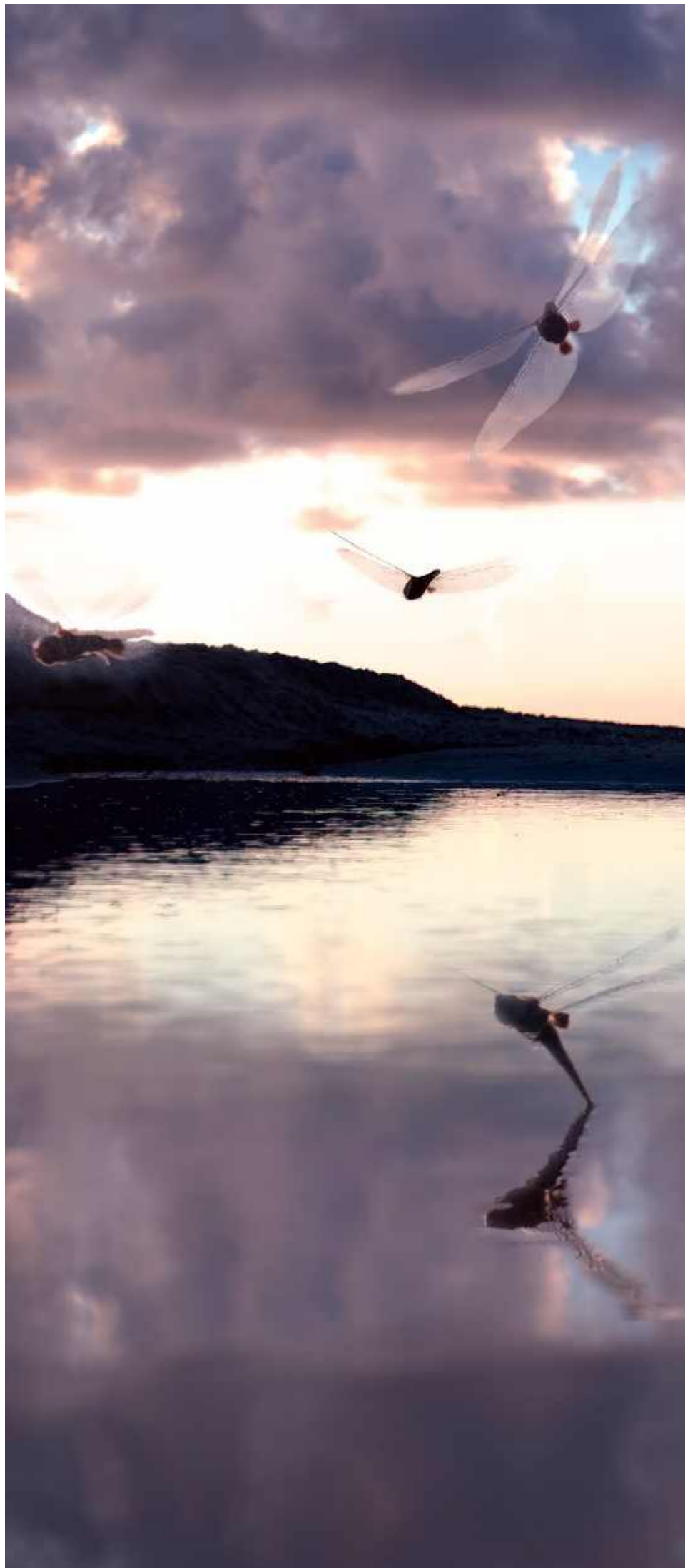
Największym wyzwaniem okazała się jednak postprodukcja. Ostateczny obraz to kompozycja złożona z 12 osobnych zdjęć i 22 warstw w Photoshopie, starannie połączonych w taki sposób, by zachować przejrzystość i delikatność skrzydeł owadów. Mimo rozbudowanej edycji, całość sprawia wrażenie autentycznej sceny. Traci nie korzystała z algorytmów sztucznej inteligencji – każdy element został dodany ręcznie, przy użyciu klasycznych technik fotomontażu, co pozwoliło stworzyć spójną i wyważoną kompozycję.

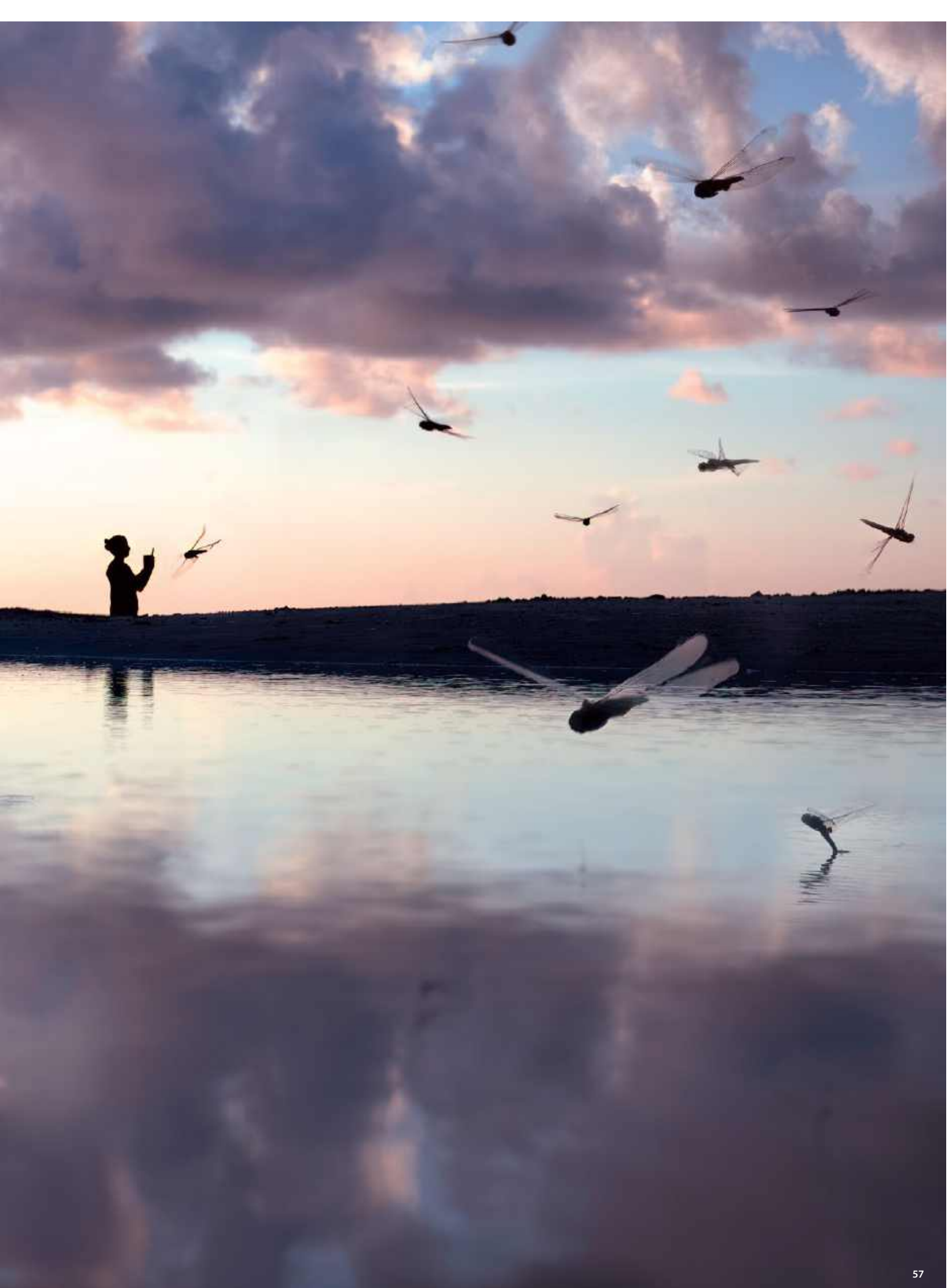
„Taniec ważek” to część szerszego cyklu, w którym eksploruje ona bardziej surrealistyczną stronę przyrody. Poprzez swoje prace Traci zaprasza widzów do zatrzymania się, refleksji i zanurzenia w pięknie oraz kruchości ulotnych chwil.

Z prawej

Taniec ważek

Prace Traci zacierają granicę między rzeczywistością a wyobraźnią, oferując wgląd w świat, który wydaje się znajomy, a jednocześnie wyjątkowo oniryczny

FANTASTYCZNE WAKACYJNE KRAJOBRAZY

Naucz się fotografować w trudnych warunkach oświetleniowych,
aby zmaksymalizować tonalność i zakres dynamiczny obrazu

Dzień w plenerze

Letnie krajobrazy potrafią być trudnym tematem. Musimy bowiem nie tylko odpowiednio skomponować kadr, ale także zrównoważyć światło słoneczne i cienie

Dzięki nowoczesnym aparatom cyfrowym mamy dziś niemal nieograniczone możliwości rejestrowania zachwycających letnich pejzaży na zdjęciach. Wiele z tych miejsc zyskało popularność dzięki mediom społecznościowym, inspirując fotografów krajobrazowych z całego świata do pokonywania tysięcy kilometrów, by uchwycić ich piękno. Letnie światło, choć oferuje ogromny potencjał fotograficzny, potrafi również stwarzać trudności – szczególnie w postaci dużych kontrastów i głębokich cieni. Dla osób stawiających pierwsze kroki

w fotografii krajobrazowej, praca w ostrym, letnim słońcu może się okazać większym wyzwaniem niż fotografowanie scen oświetlonych miękkim, subtelnym światłem jesieni. Na szczęście, stosując kilka sprawdzonych technik oraz niedrogich akcesoriów, można znacząco ułatwić sobie to zadanie. Dzięki temu uchwycisz dynamiczne pejzaże i nastrojowe sceny – niezależnie od miejsca, w którym się znajdziesz.

Na kolejnych stronach pokażemy Ci, jak poprawnie naświetlać letnie krajobrazy. Przedstawimy praktyczne porady dotyczące

wykorzystania wbudowanych funkcji aparatu, pracy z filtrami oraz podpowiemy, jak osiągać niezwykle efekty, korzystając z posiadanego już sprzętu. Pokażemy również, jak wydobyć maksimum z letniego krajobrazu, zdradzimy różne strategie komponowania kadrów, i udowodnimy, że nawet niedrogim sprzętem można rejestrować fantastyczne krajobrazy!

PARTNER PUBLIKACJI:

PEWNE PODPARCIE

Zamontuj aparat na solidnym statywie i rób zdjęcia w trybie manualnym oraz w formacie pionowym. Wyłącz stabilizację obrazu, aby uniknąć niepotrzebnego kompensowania drgań przez aparat, co może skutkować zarejestrowaniem poruszonych obrazów.

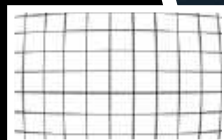
NAKLADAJĄCE SIĘ KLATKI

Zacznij od lewej strony sceny i zrób pierwsze zdjęcie. Następnie przesuń obiektyw w prawo. Nałóż na siebie każdy kolejny kadr tak, by pokrywał się z poprzednim w około jednej czwartej szerokości, by nie brakowało żadnych elementów.

Zmień perspektywę

ZNIEKSZTAŁCENIE BECZKOWATE

Tak zwaną dystorsję beczkową można skorygować w procesie postprodukcji. W używanym programie do edycji zdjęć otwórz zakładkę Korekcja obiektywu i wybierz markę, model i ogniskową obiektywu użytego do zrobienia zdjęcia.

Wyciśnij z lokalizacji ile się da i wykorzystaj szeroką optykę by wykorzystać maksymalnie potencjał sceny.

Poszukiwanie wyjątkowych krajobrazów do sfotografowania nie musi oznaczać dalekich podróży. Przy odpowiednim podejściu i świeżym spojrzeniu również wiele dobrze znanych miejsc można zobaczyć w zupełnie nowym świetle. Kompozycje powstałe w ten sposób potrafią zaskoczyć, nawet jeśli wydawało się, że dana sceneria nie kryje już żadnych tajemnic. Kluczem jest otwarty umysł i indywidualne podejście do każdego krajobrazu - warto sprawdzić różne

perspektywy i szukać nowych ujęć. Ogromne znaczenie dla odbioru fotografowanej scenerii ma również pora dnia i roku. Są one niemal tak samo istotne jak decyzja o kącie fotografowania. Choć ten artykuł skupia się głównie na pracy ze światłem letnim, nie należy zapominać, że odwiedzanie tego samego miejsca o różnych porach roku pozwala spojrzeć na nie inaczej. To szansa, by odkryć ukryte cechy znanego krajobrazu i przedstawić je w nowy sposób. Ekspery-

mentowanie z poziomym lub pionowym kadrem pozwala świadomie uwzględnić lub wykluczyć horyzont oraz podkreślić wybrane elementy sceny. Również dobór czasu otwiera szerokie możliwości wizualne. Warto próbować różnych ustawień, nawet jeśli oznacza to wyjście poza strefę komfortu. Szczególnie przy letnich krajobrazach, gdzie intensywne światło często wymaga zastosowania filtrów szarych, by uzyskać właściwą ekspozycję i zrównoważyć kontrasty.

Rób zdjęcia szerokokątne

Wybierz właściwy obiektyw, aby móc uchwycić całą scenerię

Obiektywy szerokokątne mają ogniskową 35 mm (dla aparatów pełnoklatkowych) lub krótszą. Są bardzo popularne wśród fotografów krajobrazowych, ponieważ ich szerokie pole widzenia pozwala na uwzględnienie większej liczby elementów i ukazanie w spektakularny sposób całego pejzażu. Niestety, zazwyczaj są one jednak drogie i ciężkie. Na rynku przybywa jednak przystępnych cenowo i solidnych alternatyw. Dobrym przykładem jest tu koreański **Samyang**

14-24 mm f/2,8 FE, opracowany wspólnie z renomowaną niemiecką pracownią Schneider-Kreuznach. Rekordowo lekki i świetny optycznie, stanowi doskonały wybór dla użytkowników pełnoklatkowych bezlusterkowców Sony. Inną ciekawą propozycją może być na przykład obiektyw **Tamron 17-28 mm f/2,8 Di III RXD**, a zwłaszcza zaprezentowany niedawno **Tamron 17-50 mm f/4 Di III VXD**, który nie jest aż tak szeroki, ale sięga za to standardowej ogniskowej 50 mm,

bardzo przydatnej np. w podróżniczym reportażu. Ze względu na szerokie pole widzenia obiektywy szerokokątne mają często bardzo wypukłą przednią soczewkę, co utrudnia stosowanie tak ważnych w fotografii pejzażowej filtrów szarych, połówkowych czy polaryzacyjnych — warto więc zwrócić na to uwagę, dokonując wyboru. Podobnie jak na obecność uszczelnień, by bez obaw fotografować w trudnych warunkach pogodowych, na wybrzeżu czy przy wodospadach.

Lekki i szeroki

Nowy Samyang 14-24 mm kusi zwłaszcza niską wagą (485 g) przy zachowaniu dużej jasności f/2,8

DOSTOSUJ USTAWIENIA

Chcąc uzyskać dużą głębię ostrości, należy używać otworów przysłony o wartości od f/11 w górę. Aby zapobiec zmianie ostrości pomiędzy kolejnymi wykonywanymi ujęciami, ustaw ostrość manualnie. W celu uniknięcia zniekształceń, należy używać ogniskowych z zakresu 50–85 mm.

POŁĄCZ ZDJĘCIA

Aby uzyskać wyższą rozdzielczość, przetwórz obrazy za pomocą polecenia Super rozdzielczość. Przejdź do menu Plik > Automatykacja > Photo-merge. Wybierz obrazy i zaznacz pożądany układ.

Tworzenie dynamicznych kadrów Wypróbuj różne kompozycje i kąty widzenia**SKUP SIĘ NA KSZTAŁTACH**

Linie wiodące, takie jak ścieżka lub ulica, albo powtarzające się kształty w formie alei drzew zwiększają atrakcyjność obrazu. Aby uzyskać jeszcze lepszą kompozycję, zwróć także uwagę na cienie, które może rzucać ostre letnie słońce.

ZWIĘKSZ SIŁĘ WYRAZU

Jednym ze sposobów włączania w obręb kadru dodatkowych interesujących obiektów jest obniżenie perspektywy fotografowania i uwzględnienie większej ilości elementów pierwszego planu. W ten sposób mniejsze obiekty wtapiają się w kompozycję, umożliwiając widzowi „wejście” w kadr.

ODBIJAJĄCE SIĘ ELEMENTY

Pracując w pobliżu jezior i innych zbiorników o gładkiej powierzchni wody, zwracaj uwagę na odbicia krajobrazu i słońca. Poprzez integrację odbijających się elementów stworzysz dodatkową warstwę obrazu i wzbogacisz scenę.

Z WYŻSZEJ PERSPEKTYWY

Znajdź punkt widokowy i zobacz, jak zmienia się krajobraz. Widziany z góry często sprawia wrażenie otulonego światłem słonecznym. Alternatywne, jeśli masz drona, możesz uniknąć wspinaczki i zrobić zdjęcie z lotu ptaka.

WYKADRUJ SCENĘ

Zwracaj uwagę na łuki lub okna, zarówno sztuczne, jak i naturalne, które mogą pełnić rolę obramowania. Integrując je z ujęciem, stworzysz efekt ramki w ramce, który pomoże podkreślić elementy obramowane drugą ramką.

Jak najlepiej wykorzystaj światło

Wykorzystaj właściwości intensywnego światła letniego. Zobacz jak nad nim zapanować!

Aby poradzić sobie z ostrym, letnim światłem, warto sięgnąć po filtr polaryzacyjny (np. NiSi Pro Nano CPL). To przydatne narzędzie pozwala lepiej kontrolować zakres dynamiczny sceny i zwiększa nasycenie kolorów. Szczególnie dobrze sprawdza się podczas fotografowania w południe, gdy słońce znajduje się wysoko, a niebo bywa pozbawione chmur. W takich warunkach uchwycenie rozległego krajobrazu może być

jednak wyzwaniem. Nic dziwnego, że wielu fotografów unika pracy w tym czasie — wysoko położone słońce spłaszcza scenę, a bezpośrednie światło pozbawia ją głębi. Tego typu światło można jednak wykorzystać do ciasniejszych kadrów natury, pełnych detali — na przykład z kwiatami na pierwszym planie. Aby osiągnąć najlepszy efekt, warto obniżyć pozycję aparatu, ustawić obiektyw pod kątem 90° względem słońca i umieścić niebo za fotografowanym motywem.

Jednym ze sposobów na uzyskanie bardziej wyrazistych ujęć jest celowe prześwietlenie. W tym przypadku lepiej nie sugerować się histogramem aparatu, który pokazuje utratę szczegółów w światłach i cieniach. Na ogół jest to zjawisko niepożądane, ponieważ nawet pliki RAW zawierają w takich obszarach mało informacji, co utrudnia ich odzyskanie w postprodukcji. W przypadku tej techniki warto jednak eksperymentować z prześwietleniami lub niedoświetleniami, a uzyskane kadry przekształcić później do odcieni szarości. Taki zabieg pozwala skupić się na formie oraz fakturze obrazu.

Tworzenie flary

Zdejmij osłonę przeciwsłoneczną obiektywu i ciesz się nastrojowymi odcieniami złotych, letnich promieni słońca

Aby uzyskać efekt flary, ustaw się pod kątem ok. 45° względem słońca. By uniknąć prześwietlenia tarczy słonecznej, przemyśl wcześniej kompozycję i rozważ ujęcie, które nie obejmuje nieba lub

zawiera elementy (jak drzewa), które częściowo je przesłonią. Dzięki temu podkreślisz atmosferę, jednocześnie kierując uwagę na pejzaż. Takie podejście pozwala również uzyskać szeroką roz-

piętość tonalną. Choć technika ta wzbogaca zdjęcie o głębię wizualną i buduje nastrojowy klimat, to należy pamiętać, że w jej efekcie cienie mogą wydawać się rozjaśnione i mniej kontrastowe.

TWORZENIE ZWIEWNEJ ATMOSFERY

By uchwycić ciepłą, letnią atmosferę, nie można zapominać, jak duży wpływ na nastrój obrazu ma wielkość przysłony. Pracując z dużymi otworami (czyli niskimi wartościami $f/$), można wizualnie zmiękczyć światło - dzięki temu staje się ono mniej wyraźne, delikatnie rozmywa się w kadrze i harmonijnie wtapia w krajobraz. W efekcie uzyskujemy nastrojową, subtelną kompozycję o łagodnym charakterze.

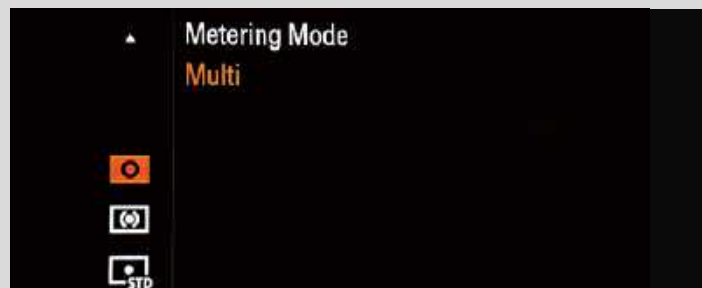
UCHWYĆ EFEKT GWIAZDY

Z drugiej strony, stosując przysłonę o wartości ok. $f/16$ lub wyższej, można uchwycić wyraźnie widoczne promienie światła. W ten sposób samo słońce zostanie przekształcone w gwiazdę, dodając zdjęciu wizualnej atrakcyjności. Tę technikę można również wykorzystać przy fotografowaniu sztucznych źródeł światła, na przykład latarni ulicznych rozświetlających nocą miejski pejzaż.

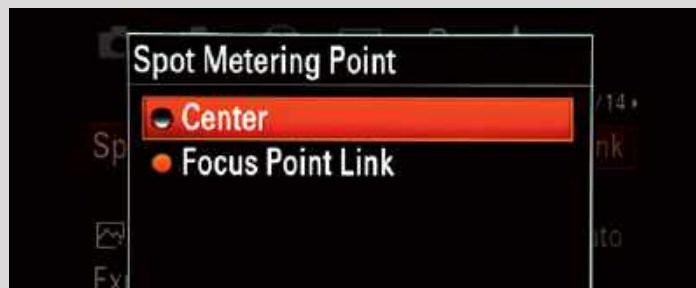

Kontrolowanie ekspozycji

Aby zarządzać tonalnością letniego światła, należy wykonać te cztery kroki

1 Zmierz natężenie światła Fotografuj w trybie matrycowego pomiaru światła. Uważnie analizuj histogram i zwracaj uwagę na oznaki prześwietlenia. Jeśli wiele obszarów kadru pozbawionych jest szczegółów, warto ponownie przemyśleć kompozycję lub sięgnąć po narzędzia pomocnicze, na przykład użyć gradientowego, neutralnego filtra szarego, który pomoże lepiej zrównoważyć ekspozycję.

2 Bądź precyzyjny Musisz fotografować z wyczuciem. Jeśli zależy Ci na precyzyjnym pomiarze światła w niewielkich fragmentach sceny — zarówno w światłach, jak i w cieniach — warto przełączyć światłomierz w tryb pomiaru punktowego lub częściowego. Oba te ustawienia zazwyczaj ignorują jasność na obrzeżach kadru, minimalizując jej wpływ na dobór ekspozycji dla całej sceny.

3 Porównaj Zmierz jasność w najciemniejszych i najjaśniejszych obszarach, a aparat zasugeruje odpowiednią wartość ekspozycji (wyrażoną w stopniach EV). Jeśli rozpiętość tonalna sceny wykracza o jeden stopień EV poza możliwości jej uchwycenia przez matrycę aparatu, spróbuj włączyć funkcję optymalizacji zakresu dynamicznego. Jednak jeżeli zakres dynamiczny zostanie przekroczony o trzy stopnie EV, może być konieczne zastosowanie neutralnego filtra szarego.

4 Bracketing ekspozycji Jeśli nie masz pewności odnośnie tego, jakie powinny być idealne parametry naświetlania, skorzystaj z funkcji bracketingu ekspozycji. Wybierz Ciągły Bracketing pięciu zdjęć z różnicą 2,0 EV. Przytrzymując wciśnięty przycisk migawki nieco dłużej, możesz zarejestrować trzy klatki ze zmienną wartością ekspozycji, dzięki czemu w procesie postprodukcji będziesz mógł utworzyć z nich obraz o dużej rozpiętości tonalnej.

Wspaniałe zdjęcia nieba

Jak uchwycić dynamiczne zdjęcia chmur i radzić sobie z fotografowaniem podczas letnich burz

W fotografii krajobrazowej ogromny wpływ na kompozycję ma niebo. Jego rola polega nie tylko na dopełnianiu obrazu, ale również na angażowaniu widza poprzez wprowadzenie elementu zainteresowania i podkreślenie dramatyzmu sceny. Latem burzowe niebo jest częstym zjawiskiem ze względu na wysokie temperatury i wilgotność, co nadaje atmosferze poczucie tajemniczości i intensywności.

Kluczowe w przewidywaniu burzowych warunków jest śledzenie prognoz pogody. Aby zmaksymalizować szanse na uchwycenie efektownie wyglądających chmur i dynamicznych zjawisk atmosferycznych, warto poszukiwać lokalizacji z atrakcyjnym krajobrazem i dużą zmiennością pogody, jak obszary przybrzeżne czy pasma górskie. Zmienne światło pod burzowym niebem wzmacnia kontrast i zmienia

temperaturę barwową sceny, tworząc silnie zróżnicowane tonalnie kompozycje. Gdy promienie słoneczne przenikają przez chmury, potrafią punktowo oświetlać wybrane fragmenty krajobrazu. Takiego światła nie da się kontrolować, dlatego może być konieczne przearanżowanie kadru, by lepiej podkreślić oświetlone elementy. W ten sposób można skutecznie ukierunkować uwagę odbiorcy i wyróżnić konkretny obiekt. W takich warunkach kluczowe jest zapisywanie zdjęć w formacie RAW. Pliki RAW pozwalają zarejestrować znacznie więcej informacji – zarówno w światłach, jak i w cieniach – co daje dużo większą swobodę w postprodukcji. Dzięki rozszerzonej rozpiętości tonalnej możliwe jest zachowanie subtelnych detali i niuansów kolorystycznych, co znacząco zwiększa potencjał twórczy podczas edycji.

Złap błyskawicę!

Jak ustawić aparat do zdjęć burzy

Fotografowanie błyskawic to ekscytujące, ale też wymagające zadanie, które łączy w sobie cierpliwość, odpowiednie przygotowanie i odrobinę szczęścia. Kluczową kwestią jest tu czas naświetlania – najłatwiej uchwycić błysk podczas długiej ekspozycji. W tym celu najlepiej fotografować nocą lub o zmierzchu, kiedy niebo nie jest już zbyt jasne. Ustaw aparat na statywie i przełącz go w tryb manualny. Przysłonę ustaw na wartość $f/8$ – $f/11$, a czas naświetlania na około 10–30 sekund. Czulość ISO warto utrzymać na poziomie 100–200, aby zminimalizować szumy. Ważnym elementem jest ostrość – najlepiej ustawić ją ręcznie na nieskończoność, zwłaszcza jeśli fotografujesz odległy horyzont. Skorzystaj też z wyzwalacza zdalnego lub ustaw opóźnienie migawki, aby uniknąć drgań.

Równoważenie spektakularnego nieba

Trzy kroki do zbalansowania jasności sceny i letniego nieba

1 Wypoziomuj aparat

Przed zrobieniem zdjęcia sprawdź, czy pewnie zamontowałeś aparat na statywie, aby uniknąć niepożądanych drgań, które mogłyby spowodować rozmycie obrazu. W menu aparatu aktywuj elektroniczną poziomicę, aby upewnić się, że linia horyzontu będzie prosta.

Metering mode

Evaluative metering

2 Wybierz ustawienia

aby uzyskać maksymalną kontrolę, rób zdjęcia w trybie manualnym. Wybierz wielosegmentowy tryb pomiaru światła, który dokonuje analizy całej sceny i oblicza ekspozycję na podstawie czynników, takich jak jasność, kontrast i rozkład kolorów.

3 Ustaw balans bieli

Wejść do menu aparatu, aby dostosować ustawienia balansu bieli i przetestować kilka trybów predefiniowanych. Poeksperymentuj też z ustawieniami manualnymi balansu bieli, aby stworzyć na swoich zdjęciach bardziej dramatyczny i artystyczny efekt.

White balance

Auto: Ambience priority

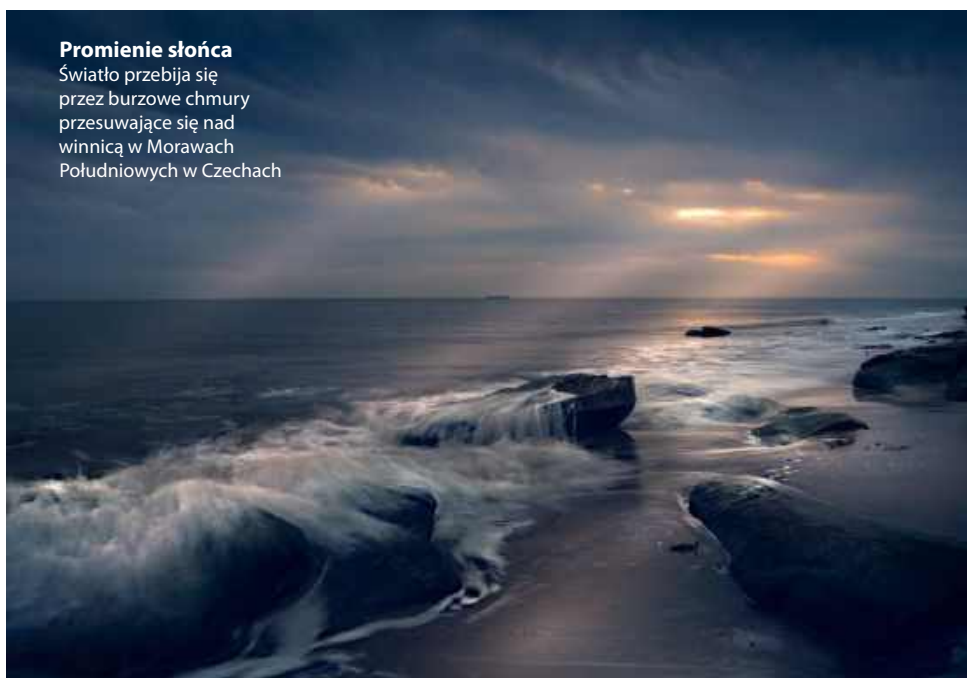

Użyj dłuższej ogniskowej

Korzystanie z teleobiektywu podczas fotografowania burzowego nieba może otworzyć przed Tobą nowe możliwości kompozycyjne. W przeciwieństwie do szerokokątnych ujęć, które pokazują rozległe pejzaże i całe formacje chmur, teleobiektyw pozwala skupić się na detalach, wycinkach nieba oraz dramatycznych zjawiskach, takich jak pojedyncze błyskawice, intensywne strefy opadów czy dynamicznie kształtowane chmury burzowe. By zachować elastyczność, wybierz model o dużym zakresie ogniskowych. Dobrym wyborem będzie np. **Tamron 50-400 mm f/4,5-6,3 Di III VC VXD**. To kompaktowy, lekki i stabilizowany zoom, którym możemy fotografować z ręki. Będzie też świetnym uzupełnieniem dla wspomnianego już modelu **Tamron 17-50 mm f/4 Di III VXD**.

Promienie słońca

Światło przebija się przez burzowe chmury przesuwane nad winnicą w Morawach Południowych w Czechach

Wykorzystaj naturalne lustro

Uchwycić odbicie w wodzie i uwydatnij jego miękkie linie oświetlone letnim słońcem

Szukając tematów odbijających się w tafli wody, spowitych letnim światłem, warto rozglądać się za miejscami ze spokojną powierzchnią, takimi jak zatoki, porty czy jeziora. Umożliwiają one uzyskanie wyraźnych, niezakłóconych odbić, które mogą stać się kluczowym elementem kompozycji. Fotografując w pobliżu oceanu lub słonych akwenów, pamiętaj o zabezpieczeniu sprzętu przed wilgocią i rozpryskami wody. Nawet w pozornie spokojnym miejscu słońce powietrze może przyspieszyć korozję, a fale bywają nieprzewidywalne i niebezpieczne.

Z punktu widzenia kompozycji, znalezienie miejsca, w którym można wyeksponować odbicia, pozwala wzbogacić kadr o dodatkową

warstwę wizualną. Najlepszy efekt uzyskasz, fotografując odbicia powstające na skraju wody — eksperymentuj z różnymi kątami, zwracając uwagę na kierunek i jakość światła. Rozproszone światło poranka tworzy idealne warunki do uchwycenia lustrzanych odbić. Miękkie oświetlenie podkreśla kolory i faktury, nadając zdjęciom oniryczny charakter. Z kolei światło padające pod niskim kątem może rzucać długie cienie - dlatego warto komponować ujęcia z uwagą, by uniknąć niechcianych, ciemnych plam w kadrze.

W południe letnie słońce staje się ostre i bezlitosne. Tworzy głębokie kontrasty i może powodować, że kolory na zdjęciu staną się blade i wypłowiałe. Aby zminimalizować ten efekt,

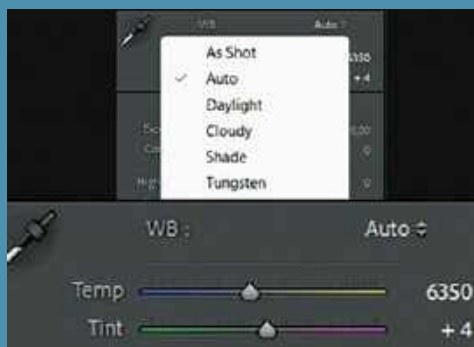
fotografuj w cieniu lub użyj dyfuzora, by zmiękczyć światło. Możesz też świadomie oprzeć kompozycję na kontraście i grze cieni, budując bardziej graficzny, dynamiczny obraz.

Z biegiem dnia, gdy słońce zaczyna się chylić ku zachodowi, pojawia się ciepłe, złote światło, które nadaje wodzie magiczny blask. Ten rodzaj oświetlenia dodaje zdjęciom głębi i nastrojowości, pięknie podkreślając miękkie kontury tematu. Warto jednak pamiętać, że warunki oświetleniowe w tym czasie szybko się zmieniają, dlatego dobrze jest mieć palec na spuście migawki i elastycznie reagować na zmieniającą się światło, aby uchwycić ulotne, magiczne chwile.

Zwiększanie dynamiki Sześć kroków edycyjnych, które skutecznie podkreślą atmosferę krajobrazu

1 Wyreguluj balans bieli

Dostosuj temperaturę barwową do nastroju scenerii – atmosfera krajobrazu może być ciepła i zachęcająca lub chłodna i tajemnicza – zapewniając w ten sposób wierne odwzorowanie naturalnych odcieni.

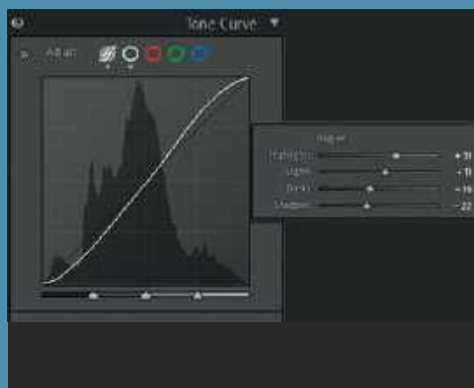
2 Wzmocnij kontrast

Zwiększ ogólny kontrast, aby dodać scenie głębi i dramatyzmu. Podkreślając różnice pomiędzy światłami i cieniami, wzmocnisz wizualną siłę oddziaływania krajobrazu.

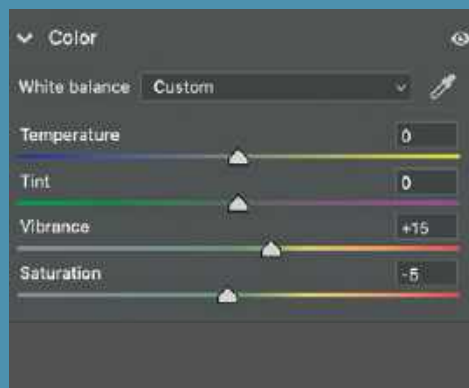
3 Zachowaj szczegóły

Dążąc do uzyskania wyważonej ekspozycji za pomocą dostosowania kształtu krzywej tonalnej, masz pewność, że szczegóły w światłach i cieniach będą dobrze widoczne, a także kontrolujesz ekspozycję jasnych i ciemnych obszarów, nadając zdjęciu naturalny i zrównoważony wygląd.

4 Dostosuj tonację

Popraw nasycenie i intensywność kolorów, aby zwiększyć bogactwo barw letniego krajobrazu. Należy przy tym jednak unikać ich przesylenia, gdyż naturalne kolory mogą wówczas wydawać się sztuczne.

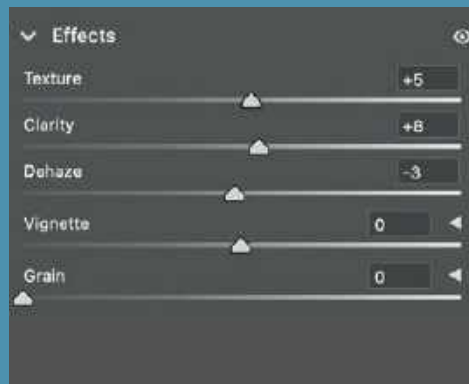
5 Równoważenie ekspozycji

Dodaj filtr gradientowy, aby selektywnie dostosować ekspozycję i temperaturę barwową w obrębie całego obrazie, odwzorowując naturalne warunki oświetleniowe i uwypuklając określone obszary.

6 Dodaj przejrzystości

Dostosuj suwaki Tekstura i Przejrzystość, aby uwydatnić drobniejsze szczegóły pejzażu. Wzmocni to kompozycję, dodając scenie głębi i trójwymiarowości, jednocześnie nie sprawiając wrażenia zastosowania przesadnego wyostżenia.

WYŚRODKUJ

Podczas komponowania ujęcia, świetnym sposobem na zachowanie równowagi wizualnej jest umieszczenie tematu w centrum kadru. Eksperymentuj jednak także z innymi sposobami rozmieszczenia obiektów i weź pod uwagę takie metody kompozycji, jak reguła trójpunktu, aby poprawić ogólną estetykę fotografii. Pozwala to na stworzenie harmonijnej kompozycji, skupiając uwagę oglądających na głównym temacie.

ZANURZ SIĘ W CISZY

Najlepiej fotografować, gdy nie ma wiatru, ponieważ można wtedy uchwycić sceny z wyraźnymi odbiciami. Skorzystaj z bezwietrznej pogody i spokojnej wody, aby uchwycić odbicia, a jednocześnie dodać fotografii głębi i poczucia spokoju. Jeśli będziesz fotografować w pobliżu zbiorników słonej wody, uważaj na sprzęt i odpowiednio go zabezpiecz.

ZWIĘKSZ INTENSYWNOŚĆ

Używaj neutralnego filtra szarego, aby móc korzystać z dłuższych czasów otwarcia migawki, nawet przy jasnym oświetleniu. Zakładając filtr na obiektyw, tłumisz ilość światła docierającego do matrycy aparatu, co pozwala na stosowanie długich ekspozycji bez ryzyka prześwietlenia zdjęcia. W ten sposób będziesz mógł uzyskać takie efekty, jak gładka powierzchnia wody i rozmyty ruch chmur.

Lustrzane odbicie

Popraw przejrzystość i kompozycję swojego ujęcia, korzystając z tych trzech kroków

WYBIERZ FILTR TYPU FADER

Filtr szary o zmiennej gęstości, taki jak **NiSi JetMag Pro VND**, działa na zasadzie dwóch skręcanych ze sobą polaryzatorów. Obracając pierścień, zmieniasz stopień przyciemnienia obrazu, co pozwala precyzyjnie kontrolować ekspozycję, bez potrzeby zmiany ustawień aparatu czy wymiany filtrów. To wyjątkowo wygodne w dynamicznych warunkach pracy, np. podczas fotografowania w zmiennym świetle.

Filtr typu fader umożliwia szybką i płynną regulację gęstości optycznej, co przekłada się na większą swobodę twórczą i komfort pracy w terenie.

Wydłuż ekspozycję

Kilka porad, jak uniknąć prześwietlenia letnich scen, jednocześnie zwiększając ich zakres tonalny

Neutralne filtry szare (ND) działają jak okulary przeciwsłoneczne dla aparatu – redukują ilość światła docierającego przez obiektyw do matrycy, nie wpływając przy tym na odwzorowanie kolorów. Ich zastosowanie ma szczególną wartość przy długich czasach naświetlania, pozwalając uchwycić ruch chmur, fal czy wody w sposób płynny i malarski, bez ryzyka prześwietlenia zdjęcia.

Filtry ND występują w różnych wariantach, takich jak ND2, ND8 czy ND1000. Liczby te oznaczają stopień redukcji światła i determinują konkretne zastosowania. Uzupełnieniem klasycznych filtrów szarych są tzw. filtry gradientowe, czyli GND (Graduated Neutral Density), które przyciemniają jedynie fragment kadru - zazwyczaj górną jego część - pozostawiając dolną strefę (np. pierwszy plan) bez zmian.

Powstaje w ten sposób łagodne przejście, przydatne w fotografii krajobrazowej, gdzie niebo bywa znacznie jaśniejsze od reszty sceny.

Filtry GND pozwalają zrównoważyć ekspozycję pomiędzy niebem a ziemią, dzięki czemu zdjęcie jest bardziej harmonijnie naświetlone. Dostępne są w różnych wariantach - nie tylko pod względem siły tłumienia światła, ale także rodzaju przejścia tonalnego: miękkiego, średniego lub twardego, w zależności od tego, jak wyraźna jest granica między jasną a ciemną częścią kadru.

Wybór pomiędzy filtrem ND a GND zależy od rodzaju sceny i efektu, jaki chcemy osiągnąć. Filtry ND najlepiej sprawdzają się tam, gdzie chcemy równomiernie przyciemnić cały kadr, natomiast filtry GND są niezastąpione w sytuacjach, gdy występują duże różnice jasności pomiędzy niebem a pierwszym planem.

Filtry: najlepiej w zestawie

Filtry do fotografii krajobrazowej najlepiej kupować w zestawie, ponieważ są starannie dobrane pod względem zastosowania, a ich cena w pakiecie będzie zazwyczaj korzystniejsza niż przy zakupie pojedynczo. Przykładem jest NiSi JetMag Pro Landscape ND Kit, który zawiera filtr szary o zmiennej gęstości, filtr polaryzacyjny i klasyczny filtr szary ND. Dzięki magnetycznemu mocowaniu JetMag, ich montaż i wymiana są błyskawiczne i wygodne - idealne rozwiązanie w pracy w terenie.

Użycie filtrów

Jak fotografować z filtrem ND i łatwo obliczyć „nowe” czasy ekspozycji

1 Zachowaj stabilność Ponieważ będziemy fotografować z użyciem długich czasów naświetlania, zamontuj aparat na solidnym statywie, aby zapewnić mu stabilność i zmniejszyć ryzyko rozmycia obrazu na skutek ruchu korpusu. Pomaga to radzić sobie z mniej wygodnymi kątami fotografowania i umożliwia swobodne stosowanie długich czasów ekspozycji.

2 Wyłącz stabilizację obrazu Aby uzyskać ostre zdjęcia, wyłącz funkcję VR/IS (kompensacja drgań/stabilizacja obrazu) w obiektywie i aparacie. Zapobiega to zniekształceniom obrazu spowodowanym ruchem, gdyż stabilizator może wywoływać poruszonych zdjęć.

3 Wybierz tryb manualny Przełącz aparat w tryb M, aby uzyskać precyzyjną kontrolę nad ekspozycją. Użyj też mniejszego otworu przysłony, aby zwiększyć głębię ostrości i zachować większą szczegółowość obrazu. Ustaw niską czułość ISO, ponieważ podczas długiego naświetlania do czujnika przedostanie się wystarczająca ilość światła, aby uzyskać poprawnie naświetlone zdjęcie.

4 Dodaj filtr Nałóż filtr ND na obiektyw. Aby porównać czasy ekspozycji przy stosowaniu filtrów o różnej sile tłumienia światła, skorzystaj nie z tabeli konwersji, lecz z aplikacji pozwalającej natychmiast obliczyć wyniki. Można też użyć tego wzoru: nowy czas ekspozycji = wyjściowy czas ekspozycji x 2 (liczba stopni przysłony).

5 Naciśnij spust migawki Aktywuj dwusekundowy samowyzwalacz w menu aparatu i użyj zdalnego wyzwalacza migawki. Obie metody redukują ryzyko powstania drgań, dzięki czemu zdjęcia pozostają ostre jak brzytwa. Te proste kroki pozwalają zachować integralność kompozycji.

Jak fotografować letnie krajobrazy

Dziesięć wskazówek, jak radzić sobie z letnim światłem, kompozycją i nie tylko

1 WYKORZYSTAJ ŻŁTĄ POŚWIATĘ
Skorzystaj z ciepłego, delikatnego światła podczas złotej godziny, które pojawia się krótko po wschodzie lub przed zachodem słońca. Takie światło podkreśla kolory i faktury, dodając magicznego charakteru twoim letnim krajobrazom.

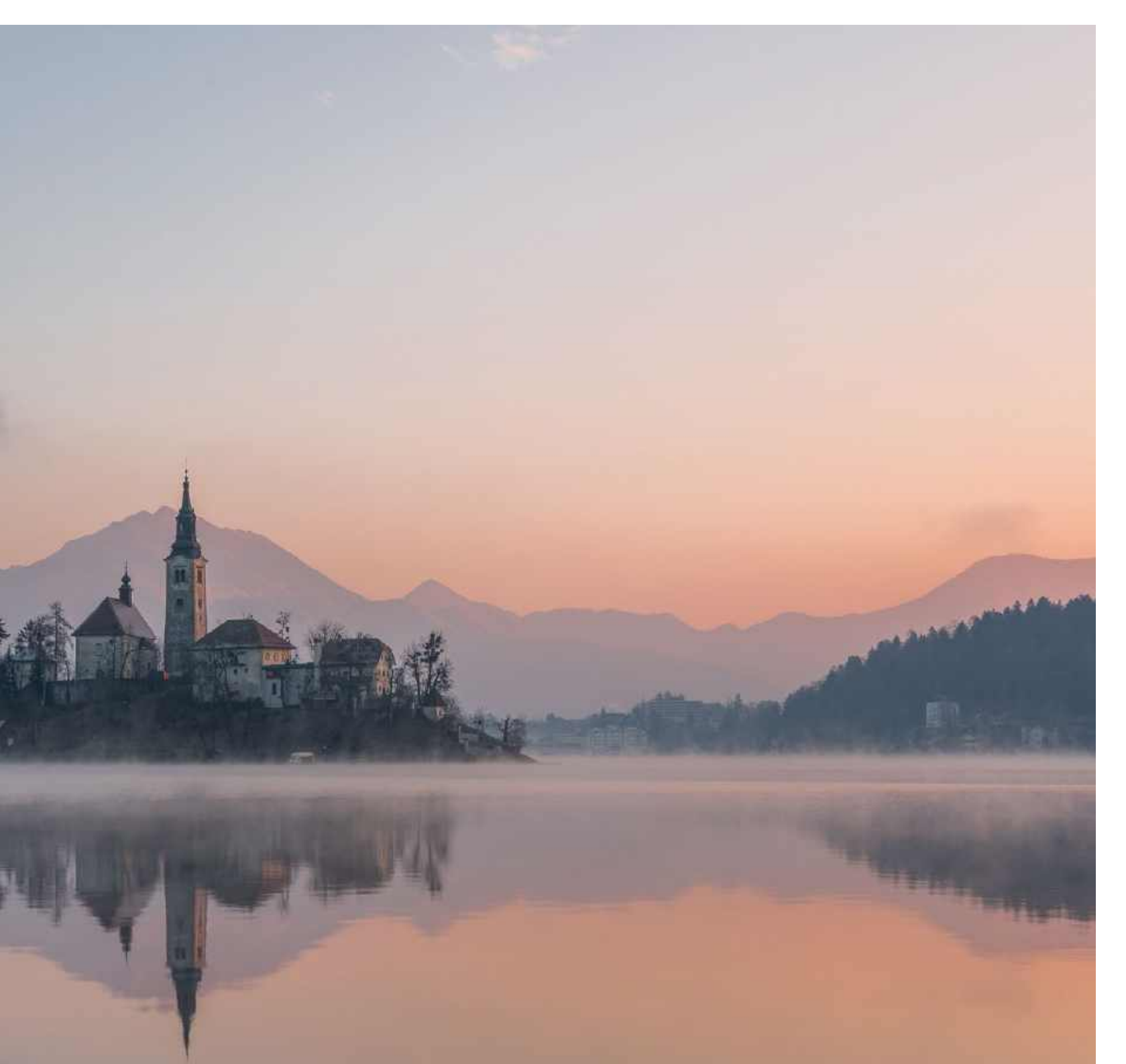
2 WPROWADŹ OBIEKT ZAINTERESOWANIA
Dodaj elementy pierwszego planu, aby stworzyć głębię i zwiększyć atrakcyjność kompozycji, wciągając widza w kadr. W tym celu lepiej unikać fotografowania aparatem umieszczonym na wysokości oczu i umieścić go nad ziemią.

3 WYPRÓBUJ RÓŻNE KOMPOZYCJE
Eksperymentuj z różnymi kompozycjami, takimi jak wykorzystanie linii wiodących, rozmieszczenie elementów po przekątnej i zastosowanie naturalnego obramowania. Będzie Ci łatwiej to zrobić, gdy aktywujesz w menu aparatu funkcje pomocnicze, np. wyświetlanie pomocniczej siatki kadrowania.

4 ZWRACAJ UWAGĘ NA KOLORY
Letnie krajobrazy są często wypełnione żywymi kolorami. Szukaj więc kontrastujących barw i dopełniających się odcieni, na przykład zieleni i czerwieni, aby twoje zdjęcia wyróżniały się i były wizualnie atrakcyjne.

5 TESTUJ RÓŻNE PERSPEKTYWY
„Myśl nogami” i zmieniaj punkt widzenia, aby znaleźć nowe perspektywy. Umieść aparata nisko nad ziemią, aby zobaczyć okolicę oczami żaby, lub wejdź wyżej, aby podziwiać rozległą panoramę lub widok z góry.

6 WSTAŃ WCZEŚNIE
Letnie poranki często przynoszą mgłę lub mżawkę, szczególnie na obszarach, gdzie znajdują się zbiorniki wodne lub gęsta roślinność. Wykorzystaj te warunki atmosferyczne, aby uchwycić miękkie, rozproszone światło i poczucie tajemnicy, jakie ono stwarza.

7 SZUKAJ ODBIĆ

Letnie sceny mogą przedstawiać zbiorniki wodne, czy spokojną taflę jeziora, szmerzący strumień lub gładki staw. Wykorzystaj te powierzchnie, rejestrując odbicia otaczającego je krajobrazu.

8 WYKORZYSTAJ GŁĘBIĄ OSTROŚCI

Eksperymentuj z głębią ostrości, aby kontrolować, co będzie ostre i stworzyć wrażenie głębi. Ostra może być cała scena lub konkretny obiekt może zostać wyizolowany poprzez użycie dużego otworu przysłony w celu uzyskania małej głębi ostrości.

9 WYDŁUŻ EKSPOZYCJĘ

Użyj filtrów ND, aby rozmyć ruch wody, tworząc jedwabisty, gładki efekt, który doda twoim letnim krajobrazom onirycznego charakteru. Umożliwiają one również uchwycenie ruchu chmur, co dodaje zdjęciu dynamiki.

10 UŻYJ APKI NISI ND CALCULATOR

Wprowadź czas bez filtra i wybierz gęstość filtra (np. ND8, ND64, ND1000), a aplikacja przeliczy nowy czas naświetlania. To wygodne narzędzie, które ułatwia pracę przy długich ekspozycjach i pozwala uniknąć prób i błędów w terenie.

Pobierz apkę

Aplikacja dostępna jest w wersji na urządzenia Apple i Android. Video instruktarzowe znajdziecie też na stronie producenta: www.nisioptics.com/nisi-nd-calculator

Arizona, lipiec 2021
„Cztery uderzenia
błyskawicy w jedną górę,
w porze monsunowej”

ŁOWCZYNI BURZ

Paige Vincent opowiada o przyływach adrenaliny, ryzyku i pasji do fotografowania spektakularnych wyładowań i ekstremalnych zjawisk pogodowych

Matka natura oferuje nam misterną kombinację piękna, fascynacji, dramatyzmu i niebezpieczeństwa. Dorastając w Dallas, w Teksasie, Paige Vincent po raz pierwszy zetknęła się z siłą natury, szukając schronienia przed burzami i huraganami. Jako dorosła osoba, zaczęła gonić za tymi zjawiskami, by uchwycić ich moc i piękno na swoich zdjęciach. Polowanie na burze to niezwykle niebezpieczne zajęcie, które wymaga nie tylko doskonałych umiejętności fotograficznych, ale także wiedzy meteorologicznej, doświadczenia i gotowości do zaufania swojemu instynktowi. Porozmawialiśmy z Paige o tym, jak inspirujące jest bycie łowczynią burz oraz o wyzwaniach i niebezpieczeństwach, które musiała pokonać, by uchwycić niesamowite obrazy potężnych zjawisk pogodowych.

Środowisko, w którym robisz zdjęcia, znacznie różni się od tego, w jakim pracuje większość fotografów. Jakie przygotowania musisz poczynić, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo?

Większość fotografów nie udaje się wprost w oko cyklonu, to prawda! Podczas polowania na burze najważniejsze jest bezpieczeństwo. Zawsze zaczynam od dokładnego zbadania tematu, co obejmuje zrozumienie trasy przejścia burzy i potencjalnych zagrożeń. Przed burzą monitoruję prognozy pogody i aktualizacje na mapach radarowych, a następnie śledzę sytuację na żywo, będąc w terenie. Kluczowe jest również posiadanie planu awaryjnego – muszę mieć zapewnione dwie drogi ewakuacyjne, które pozwolą mi opuścić region w każdej chwili, oraz znać bezpieczne miejsca, do których mogę się wycofać w razie dramatycznego pogorszenia warunków pogodowych. Zawsze mam przy sobie apteczkę pierwszej pomocy, dużo wody i przekąski.

Kansas, maj 2022
„Autoportret wykonany pod koniec burzy pod chmurami mammatus”

WYWIAD

Badlands, kwiecień 2022

„Widok burzy zbliżającej się bezpośrednio do Parku Narodowego Badlands”

Jak chronisz swój aparat, a może używasz specjalistycznego sprzętu?

Mój korpus jest uszczelniony, co zapewnia dodatkową ochronę. Firma Nikon doskonale radzi sobie z tworzeniem produktów odpornych na niesprzyjające warunki atmosferyczne. Na wypadek silnego wiatru i zapylenia często zakładam pokrowce ochronne na wszystkie obiektywy, których aktualnie nie używam. Będąc dobrze przygotowaną, nie tylko chronię swój sprzęt, ale również pozwala mi to skupić się na uchwyceniu niesamowitych chwil, co oznacza, że niczego nie przegapię.

Czy jako kobieta fotografująca burze spotkałaś się z jakimiś błędnymi przekonaniem na temat tego gatunku fotografii, uprawianego tradycyjnie przez mężczyzn?

Oczywiście! Ta branża jest zdominowana przez mężczyzn, co prowadzi do wielu stereotypów. Niektórzy mogą zakładać, że kobiety nie są wystarczająco zdolne lub nie nadają się do pracy w ekstremalnych warunkach, ale to zdecydowanie nieprawda – niektórzy z najlepszych łowców burz, jakich znam, to właśnie kobiety. Ważne jest, aby rozwiać te błędne przekonania – dla siebie, ale i dla innych kobiet w tej branży. Pokazując, że każdy może odnosić sukcesy w fotografowaniu burz, możemy inspirować innych do rozwijania swoich pasji, niezależnie od płci. Ogromna zmiana nastąpiła, kiedy powstała grupa Girls Who

Chase, która ma na celu inspirowanie kobiet zainteresowanych polowaniem na burze i dawanie im narzędzi potrzebnych, aby czuły się pewnie siebie i mogły działać samodzielnie. To wspierała społeczność i świetny sposób na poznanie kobiet, które dzielą moją pasję.

Czy czujesz się odpowiedzialna za torowanie drogi innym kobietom w tej dziedzinie?

Wspieranie innych jest naprawdę ważne, zwłaszcza w dziedzinach, gdzie nie ma równowagi płciowej. Stworzenie przyjaznej przestrzeni dla kobiet i dzielenie się doświadczeniami pomaga rozpocząć tę przygodę przyszłym kandydatkom. Chodzi o wspieranie się nawzajem i zachęcanie każdego do podążania za swoją pasją.

Zakładam, że czas przygotowania do sesji zdjęciowej jest bardzo krótki. Jak udaje Ci się uchwycić zjawiska atmosferyczne w odpowiednim momencie?

Masz rację – czasu na przygotowanie sprzętu podczas fotografowania burzy jest naprawdę mało. Zanim zacznę gonić burzę, upewniam się, że ustawienia aparatu są odpowiednie, wkładam nową baterię i czystą kartę pamięci. Lubię wybrać miejsce, w którym burza prawdopodobnie się utworzy i przyjechać tam co najmniej 30 minut do godziny wcześniej, aby sprawdzić, czy burza się utworzy, zatankować auto i zjeść coś.

Paige Vincent

Paige urodziła się w Dallas w Teksasie gdzie zajmowała się projektowaniem graficznym, ale podczas jednej z podróży, odkryła swoją pasję do fotografii. Początkowo

towarzyszyła swoim przyjaciołom jako pasażerka, obecnie poświęca lato na ściganie burz w Arizonie. Jej niezwykle zdjęcie przedstawiające formację statków-matek nad Badlands w 2022 r. przyniosło jej prestiżowe wyróżnienie w konkursie Storm Photo of the Year.

📷 @paigevincent

paigevincent.darkroom.com

Na początku pościgu masz trochę więcej czasu na fotografowanie – od pięciu do piętnastu minut, w zależności od tego, jak szybko porusza się burza – ale w miarę jak się rozkręca, czas ten może się skrócić do kilku sekund! Dlatego tak ważne jest, aby mieć zawsze przygotowany aparat, bo czasami mam czas na zdjęcia tylko z samochodu.

Oklahoma,
czerwiec 2023

„Chmury Mammatus
o zachodzie słońca uchwycione
na koniec burzy w Oklahomie”

WYWIAD

„Przez osiem lat mojej kariery
zauważyłam wzrost częstotliwości
i intensywności ekstremalnych
zjawisk pogodowych”

Teksas, maj 2023

„Samochody uciekające
przed silnym
gradobiciem w Teksasie”

**Arizona,
lipiec 2021**

„Wyraźny punkt
uderzenia pioruna
w Willcox w Arizonie”

Czy możesz zabrać nas za kulisy jakiejś niezapomnianej sesji zdjęciowej w czasie burzy?

Jest jedna burza, która szczególnie zapadła mi w pamięć, ponieważ nauczyła mnie najważniejszej rzeczy – żeby zawsze słuchać swojej intuicji. 22 kwietnia 2022 roku istniało ryzyko wystąpienia dwóch burz, więc problemem było wybranie, którą ścigać. Jedna była w Kansas, a druga na północy, w Dakocie Południowej. Przez chwilę wahałam się, ale ostatecznie postanowiłam udać się na północ. Pierwszym powodem była nadzieja na zobaczenie Parku Narodowego, co byłoby dodatkową korzyścią, a drugim – to, że czasami można dostrzec większą magię w mniejszej, bardziej lokalnej burzy. I dokładnie tak się stało! Burza rozwijała się szybko i urosła do rozmiarów najpiękniejszej superkomórki burzowej, jaką widziałam. W pełnej formie składała się z wielu warstw. W połączeniu z widocznym na pierwszym planie Parkiem Narodowym Badlands, to zdjęcie jest moim ulubionym i zdobyło w tym roku nagrodę.

Opowiedz nam o czerwonej sukience...

Podróżując w poszukiwaniu nowych miejsc do zdjęć, przeglądałam typowe kompozycje krajobrazowe, często uwieczniane przez fotografów, i szukałam świeżej perspektywy. Pomysł na włączenie czerwonej sukienki zrodził się jako sposób na dodanie do moich zdjęć pejzażowych żywego koloru i poczucia skali, a także jako sposób na dodanie elementu fantastycznego do w przeciwnym razie statycznego tła. Kiedy połączyłam to z polowaniem na burze, zdałam sobie sprawę, że nikt inny tego nie robił, a moje zdjęcia naprawdę wyróżniały się na tle innych. Na równinach, gdzie nie ma zbyt wielu rzeczy do uchwycenia – poza starymi stodołami i zwierzętami gospodarskimi

Zeskanuj kod,
aby obejrzeć
Paige w filmie
zarejestrowanym
przez firmę Kühl

**Kolorado,
czerwiec 2023**

„Wyjątkowo fotogeniczne
tornado w kształcie trawy,
uchwycone w południowo-
wschodnim Kolorado”

Powyżej
Arizona,
lipiec 2022

„Uciekając przed kurzowym huraganem, gdy burza wywołuje mikrowyładowania w Arizonie”

Z lewej
Kolorado,
lipiec 2022

„Autoportret w czerwonej sukience na tle chmury przesuwanej się przez równiny Kolorado”

– dodanie ludzkiego elementu ożywia obraz, szczególnie z tak widoczną, zwiewną czerwoną sukienką. Połączenie czegoś pięknego i delikatnego z czymś złowieszczym daje naprawdę urzekający efekt.

Wzięłaś udział w kampanii reklamowej kolekcji ubrań marki Kühl „The Road Less Traveled”. Jakie to było doświadczenie?

To była moja pierwsza współpraca z tą marką i świetnie się bawiłam! Ekipa z Kühl towarzyszyła mi przez tydzień podczas fotografowania pory monsunowej w Arizonie – która charakteryzuje się błyskawicami, mikrowyładowaniami i burzami piaskowymi. Postanowiłam zabrać ich ze sobą wszędzie, żebyśmy mogli doświadczyć każdej burzy, jaką tylko znajdę, i dokładnie to zrobiliśmy! To, że marka podziela moje wartości i dokumentuje moją pasję w sposób, w jaki nie mogę tego zrobić, było wyjątkowym doświadczeniem – jestem im ogromnie wdzięczna za materiał, który zarejestrowali.

Mając tak duże doświadczenie w zakresie ekstremalnych zjawisk pogodowych, czy zauważyłaś różnice w ich przebiegu, które mogą wynikać ze zmian klimatycznych?

Przez osiem lat mojej kariery w tropieniu burz zauważyłam wzrost częstotliwości i intensywności ekstremalnych zjawisk pogodowych – huraganów, fal upałów, ulewnych deszczy. Wydaje się, że te wydarzenia mają związek ze wzrostem temperatury oceanów i zmianami w atmosferze. Podczas tych burz szczególnie zauważam intensywniejsze opady gradu, wyższy odsetek wyładowań atmosferycznych i większą częstotliwość burz w trakcie sezonu.

W jaki sposób chciałabyś, aby Twoje zdjęcia burz inspirowały innych?

Moim głównym celem w fotografii jest inspirowanie innych do odkrywania i rozwijania swoich pasji. Dopóki nie zaczęłam gonić i uwieczniać burz, nie miałam pojęcia, jak bardzo docenię tę formę sztuki. Mam nadzieję, że dzieląc się moimi fotografiami, zachęcę innych do odkrycia tego, co sprawia im radość.

W torbie Paige

Co Paige zabiera ze sobą, gdy wyrusza na polowanie na burze

„Od trzech lat moim głównym aparatem jest Nikon Z6 II. Korpus ten jest w stanie sprostać niekorzystnym warunkom pogodowym i ma wyjątkowo dobry autofokus, bardzo przydatny podczas fotografowania szybko przemieszczających się burz. Zakres rejestrowanej dynamiki obrazu jest niezrównany, co jest kluczowe, biorąc pod uwagę tempo, z jakim w chmurach burzowych zmienia się światło.

Używam na zmianę trzech obiektywów, ponieważ moje położenie względem burzy zmienia się bardzo szybko i nie chcę prze-gapić żadnego momentu. Mój ulubiony obiektyw to 24–70 mm, ponieważ zazwyczaj próbuję być jak najbliżej burzy.

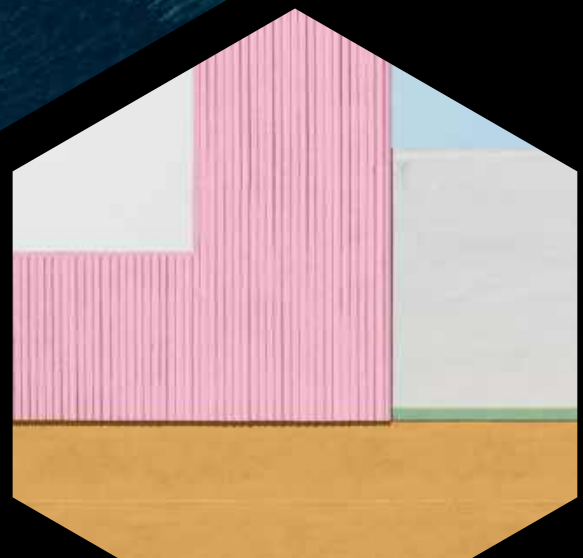

JAK ROBIĆ...

ZDJĘCIA, KTÓRE WYGRYWAJĄ KONKURSY

Rozpal pasję i podnieś poziom swojej fotografii dzięki radom pięciu ekspertów wyróżnionych w organizowanym przez IPA konkursie Photographer of the Year

W tym wydaniu rozmawiamy ze zdobywcami tytułu Fotografa Roku, przyznawanego przez prestiżową organizację International Photography Awards (IPA). Ten coroczny konkurs, otwarty dla profesjonalistów, amatorów i studentów z całego świata, należy do najbardziej ambitnych i wszechstronnych wydarzeń fotograficznych w skali międzynarodowej. Pięciu zwycięzców kategorii profesjonalnych dzieli się z nami swoimi przemyśleniami na temat odkrywania nowych gatunków fotografii oraz praktycznymi wskazówkami, które z pewnością rozbudzą Twoją pasję twórczą w tym sezonie. Zaczniemy od abstrakcyjnej architektury, przejdziemy przez

sztuki piękne, podwodną fotografię dzikiej przyrody i portretowanie ludzi oraz ich historii. Zajmiemy się też istotną rolą fotografii wydarzeń w dokumentowaniu protestów o historycznym znaczeniu — nawet wtedy, gdy emocje sięgają zenitu.

Mamy nadzieję, że ten wyjątkowy artykuł, w którym eksperci dzielą się swoimi przewidywaniami na temat rozwoju gatunków i zmieniających się trendów w fotografii, zainspiruje Cię do kreatywnych poszukiwań!

GLEICI RUFATTO

Pochodzi z Brazylii, a obecnie mieszka w Los Angeles, tworzy geometryczne kompozycje, w których eksploruje kolor i formę. Jej prace odwołują się do elementów architektonicznych, upraszczają narrację i zacierają granicę między reprezentacją a rzeczywistością. W 2024 roku zdobyła nagrody w konkursie POTY organizowanym przez IPA oraz tytuł Abstract POTY w Minimalist Photography Awards.

@g.rufatto
gleicirufatto.com

PAUL SZIMÁK

Szimák to wszechstronny fotograf i artysta mieszkający w Muellendorf w Austrii. Od dwóch dekad rozwija swój styl, łącząc klasyczne techniki fotograficzne z nowoczesną wrażliwością. W 2024 roku jego zdjęcie zdobyło tytuł POTY w kategorii „Zdjęcie artystyczne” przyznawany przez IPA. Szimák współpracuje również z czołowymi studiami graficznymi i agencjami reklamowymi.

@paul.szimák
paulszimák.at

BEN YAVAR

Pochodzący z Chile Yavar, to nie tylko fotograf, ale również freediver i instruktor nurkowania na wstrzymanym oddechu, działający na Filipinach. Prowadzi kursy oraz organizuje sesje zdjęciowe w Panglao — regionie znanym z doskonałych spotów do nurkowania. W 2024 roku zdobył tytuł POTY w kategorii „Natura”, przyznawany przez IPA, za zdjęcie ukazujące swobodnego nurka pływającego wśród ławicy sardynek.

@ben.freediver

MARYAM FIRUZI

Firuzi urodziła się w Iranie w burzliwym okresie rewolucyjnym i uważa sztukę za swój główny środek ekspresji. W swojej twórczości podejmuje tematykę kryzysów kulturowych, kwestii płci i tożsamości we współczesnym społeczeństwie irańskim. Prace Firuzi były prezentowane na międzynarodowych festiwalach fotograficznych i wystawach, a w 2024 r. IPA przyznało jej nagrodę POTY w kategorii Ludzie.

@maryamfiruzi.official
maryamfiruzi.com

CHAZ NIELL

Niell, mieszkający w Waszyngtonie, specjalizuje się w fotografowaniu wydarzeń ważnych dla świata, sportu, mody, rozrywki i polityki. Jego prace były publikowane m.in. w magazynach „Sports Illustrated” i „Rolling Stone”. W 2024 r. zdobył przyznawany przez IPA tytuł POTY w kategorii Wydarzenia. Współpracuje z takimi klientami, jak New Balance i Hampton International Film Festival.

@reddotjournals
chazimagery.com

SZUKAJ ABSTRAKCJI

Laureatka POTY w kategorii Architektura i Abstrakcja, **Gleici Rufatto**, wyjaśnia, jak szuka nowych perspektyw widzenia miejskich pejzaży

„Intryguje mnie wizualny dialog form, kolorów i faktur w elementach architektonicznych, oraz to, jak wpływają one na sposób postrzegania krajobrazów, których są częścią. Moim celem było uchwycenie relacji między tymi pozornie zwyczajnymi konstrukcjami, pomalowanymi jednolitymi kolorami i zestawionymi z kontrastującymi elementami, takimi jak błękitne niebo. Chciałam stworzyć spójny obraz, który przekształci codzienną przestrzeń w coś wizualnie uderzającego.

Podczas kadrowania eksperymentuję z różnymi układami kompozycyjnymi, skupiając się na ich estetycznym odbiorze. Dzięki zabawie strukturą i poszukiwaniu wizualnej równowagi, moje fotografie stają się formą eksploracji tych idei. Fotografowanie budynków przy ruchliwych ulicach to wyzwanie — wymaga cierpliwości i idealnego wycucia momentu w warunkach nieustannego ruchu. Używam obiektywu z zoomem i statywu, by precyzyjnie wykadrować ujęcie i utrzymać proste linie, choć w zatłoczonych przestrzeniach nie jest to łatwe.

Fotografując, zwracam uwagę na to, jak w minimalistycznych kadrach współgrają ze sobą odcienie, podkreślając czystość linii i ostrość

krawędzi. Często kluczowym elementem kompozycji jest eliminowanie wszystkiego, co zbędne. Wierzę, że w fotografii minimalistycznej to właśnie prostota niesie największą siłę wyrazu.

Zgłosiłam te zdjęcia do konkursu IPA, bo traktuję je jako podsumowanie moich wizualnych poszukiwań. To próba zmiany sposobu postrzegania codziennych przestrzeni miejskich i zaproszenie do spojrzenia na nie z nowej perspektywy.”

Zawartość torby fotograficznej Gleici

Jeśli chodzi o sprzęt, to mniej, znaczy lepiej. Oto najważniejsze elementy mojego zestawu

SONY A7R IV

Ten aparat to niezawodny, wytrzymały sprzęt, łączący w sobie niezwykle możliwości z kompaktową obudową, a także imponującą jakość rejestrowanego obrazu i dużą szybkość jego przetwarzania. Z zapisanych plików 60 MB mogą tworzyć wielkoformatowe wydruki.

SONY FE 70-200/4 G

Ten wszechstronny obiektyw jest lekki i charakteryzuje się wspaniałą jakością optyczną i precyzją autofokusa. To najczęściej wybierane przeze mnie szkło, pozwalające na robienie zdjęć i z bliska, i z odległości bez konieczności późniejszego ich przycinania.

MAXPEDITION JUMBO VERSIPACK

Przerobiłam tę torbę tak, aby stała się moim idealnym plecakiem fotograficznym. Jest on bezpieczny, kompaktowy i zapewnia szybki dostęp do sprzętu. Jego praktyczna konstrukcja sprawia, że podczas sesji zdjęciowej mam wszystko pod ręką.

DWIE KARTY SANDISK EXTREME PRO 256 GB

Te nośniki są szybkie i niezawodne, dzięki czemu mogę robić zdjęcia w formacie RAW przez długi czas, nie martwiąc się o ilość wolnego miejsca. Ich szybkość i pojemność pozwalają skupić się na uchwyceniu chwili.

Wskazówki zawodowca: **Gleici Rufatto**

Najważniejsze porady Gleici dotyczące wykonywania zdjęć abstrakcyjnych i czerpania inspiracji z otwartego umysłu

STUDIUM OBRAZY MISTRZÓW

Poprzyglądaj się dziełom, które Cię inspirują. Przeanalizuj dokładnie takie ich aspekty, jak kompozycja, oświetlenie i kolorystyka. Zrozumienie zastosowanych technik pomoże Ci wypracować własny styl. Nieustannie eksperymentuj, aż znajdziesz coś autentycznego i osobistego.

KWESTIE TECHNICZNE TO NIE WSZYSTKO

Choć niezbędne do uzyskania zamierzonego efektu jest opanowanie technicznej strony wykonywania zdjęć, nie powinna ona przyćmiewać procesu twórczego. Naucz się jak zmieniać ustawienia, takie jak przysłona, czas otwarcia migawki i czułość matrycy, ale po opanowaniu podstaw pozwól, aby to kreatywność decydowała o wyborze określonych parametrów. Taki sposób pracy da Ci swobodę twórczą i sprawi, że cały proces fotografowania będzie przyjemniejszy.

STWÓRZ WIZUALNĄ BIBLIOTEKĘ

Zbuduj własną bibliotekę ilustracji, gromadząc obrazy odnoszące się do różnych dziedzin

sztuki, w tym fotografii, kina, malarstwa i projektowania. Niech ta zawierająca różnorodne ilustracje kolekcja będzie dla Ciebie źródłem inspiracji w procesie twórczym, pomagając Ci rozwinąć poczucie estetyki i z łatwością rozpoznać dobry temat, gdy już na niego natrafisz.

NIE KOMPLIKUJ

Robiąc zdjęcia uliczne, zadбай o to, aby Twój sprzęt był lekki i praktyczny w użyciu. Dzięki takiemu podejściu będziesz mógł skupić się na chwili i mieć pewność, że nie przegapisz żadnego ujęcia, gdy będziesz zmuszony działać szybko.

OKREŚL Z WYPRZEDZENIEM, JAKIE OŚWIETLENIE BĘDZIE NAJLEPSZE

Choć ważne jest, aby być otwartym na nieoczekiwane zdarzenia, odpowiednie przygotowanie może pomóc w zrobieniu idealnego zdjęcia. Zanim wyruszę w jakies miejsce, zawsze sprawdzam kierunek padania promieni słonecznych za pomocą aplikacji, np. Sun Seeker. Pokazuje ona dokładną drogę słońca, pozwalając określić, o jakiej porze pojawi się idealne światło.

**LINIA, FORMA
I KOLOR**

Fotografuję bezlusterkowcem Sony A7 IV, przede wszystkim ze względu na jego wszechstronność. Korzystam z obiektywów Sony 70–200/4 lub Sony 24–105/4. Ustawienia ekspozycji, których używam, to zazwyczaj przysłona w zakresie od f/10 do f/14, czas otwarcia migawki od 1/500 do 1/1000 s oraz czułość ISO od 100 do 160. Zawsze pracuję w trybie manualnym, starając się uzyskać czysty, szczegółowy obraz, wykorzystując jasne, obfite światło, którego w Kalifornii nie brakuje przez cały rok.

Wycięcie narożników

Gleici podkreśla proste linie i ostre krawędzie, eliminując elementy, które nie przyczyniają się do zwiększenia siły oddziaływania obrazu

L'agonie de Gaia

W mitologii greckiej bogini Gaia uosabia Ziemię. Była niezwykle piękna, ale ludzie ją wykorzystali i grozi jej śmierć.

TWÓRZ ZDJĘCIA KONCEPTUALNE

Laureat POTY w kategorii Zdjęcie artystyczne, **Paul Szymák**, opowiada o swoich malarskich fotografiach, zawsze kryjących w sobie jakieś przesłanie

„Dwa lata temu znalazłem się na odludnym pustkowiu, gdzie piękne jezioro, które pamiętałem z dzieciństwa, całkowicie wyschło. Ta chwila wywołała we mnie wizję bogini natury przywracającej życie jałowej krainie, symbolu nadziei i odporności, który odmienił kierunek moich artystycznych poszukiwań. Po latach spędzonych na klasycznej fotografii i okresie twórczej blokady, to doświadczenie otworzyło przede mną drzwi do świata surrealistycznych kompozycji. Nigdy wcześniej nie brałem pod uwagę takiej formy wyrazu, wydawała mi się nieosiągalna.

Musiąłem zacząć myśleć jak malarz: komponować sceny, planować oświetlenie, świadomie budować obraz. Dobry kadr wymaga przemyślenia. Malarz nie chwytą od razu za pędzel, analizuje strukturę, kolor, koncepcję. To właśnie one definiują kompozycję, a detale, które pojawiają się na zdjęciu, są efektem precyzyjnie zaplanowanego przypadku. Podczas sesji staram się używać naturalnego makijażu, nietypowych lub unikalnych ubrań i upraszczać kadr, bo jedna dobrze przemyślana poza jest więcej warta niż kilka chaotycznych.

Photoshop był dla mnie długo nieprze-niknionym światem. Zastanawiałem się, jak innym udaje się tworzyć tak złożone prace i myślałem: „To nie moja liga”. Program wydawał się nielogiczny, frustrujący. Przełom nastąpił w momencie, gdy zrozumiałem, że muszę podejść do niego tak, jakbym uczył się go od zera. Większość samouczków pokazuje tylko fragmenty procesu, ale prawdziwa zmiana przychodzi wtedy, gdy poznasz jego filozofię: logikę działania, narzędzia, techniki, kolejność działań. Bez tego, praca w programie będzie wieczną walką.

Moja rada? Znajdź dobrego nauczyciela, takiego, który potrafi krok po kroku, metodycznie, od podstaw, wytłumaczyć zasady działania Photoshopa. I zapisz się na kurs dla zaawansowanych. Ale bądź cierpliwy. Minie może rok, zanim wszystko zacznie się układać w spójną całość. Ćwicz regularnie. Zobaczysz, że w pewnym momencie zniknie wewnętrzna blokada i wtedy zaczniesz robić w Photoshopie rzeczy, o których wcześniej nawet nie śniłeś.”

„Sztuka odporności”

Tę serię zdjęć wykonałem w studio. W takich warunkach moje standardowe ustawienia to: balans bieli 5600, ISO 100, f/11 i 1/250 s. Do oświetlenia używam zaś pięciu lamp Profoto.

Główne światło kieruje na twarz i górną część ciała: błysk emitując z góry rozpraszając go za pomocą oktaboxa z plastrzem miodu

Aby nadać kształt ciału i nogom, użyłem umieszczonej z boku lampy błyskowej z wąskimi i podłużnym softboxem z plastrzem miodu

W torbie Paula

Co Paul trzyma w swojej torbie i jak budował swój zestaw

Od 2014 fotografuję wyłącznie aparatami Leica. Używałem modeli innych marek, ale nigdy nie nawiązałem z nimi tak

głębokiej osobistej więzi, jak w przypadku moich obecnych aparatów Leica M-P czy Leica SL2. SL2 to pierwszy aparat, który spełnia wszystkie moje oczekiwania. Uwielbiam jego prostotę. Technologia mnie nie rozprasza, mogę poświęcić się swojej pracy i modelom. Obiektyw APO-Summicron-SL 1:2/50 ASPH jest zdecydowanie najczęściej używanym obiektywem z całej mojej kolekcji. Jego doskonała jakość optyczna nie budzi żadnych wątpliwości. Używam również obiektywu Leica 24-90 mm f/2,8-4 ASPH.

Mój ulubiony studyjny zestaw oświetleniowy tworzą zaś trzy lampy błyskowe Profoto, duże i małe oktabox oraz stripbox. Lampy błyskowe Profoto to produkty najwyższej jakości, są niezawodne przez lata i spełniają najwyższe profesjonalne standardy. W celu fotografowania za pośrednictwem komputera, uruchamiam na moim Macbooku aplikację Capture One.

Pozwala mi to na lepszą ocenę obrazu w studiu lub u klienta i umożliwia pokazywanie modelce pośrednich etapów pracy, dzięki czemu może ona udoskonalić swoją pozę.

Subtelne światło wypełniające: błysk tylko z góry, skierowany pośrednio na sufit studia

Miękkie światło konturowe: błysk tylko z tyłu, skierowany pośrednio na białą ścianę

Światło wypełniające: lampa błyskowa umieszczona z przodu z dużym oktaboxem i plastrzem miodu

Wskazówki zawodowca: Paul Szymak

Profesjonalne rady Paula dotyczące tworzenia malarskich fotografii artystycznych aktów

ZMINIMALIZUJ SWÓJ ZESTAW

Mniej znaczy więcej. Nie musisz mieć dużo sprzętu. Ważniejsze jest, abyś dobrze go poznał. Nikt nie jest w stanie stwierdzić, które zdjęcie zostało zrobione danym aparatem, a nawet jakim obiektywem. Lepiej więc zamiast kupować nowy sprzęt, udoskonalać swoje umiejętności.

MYŚL JAK MALARZ

Malarz zabiera się za malowanie mając dokładny plan pracy. Zwróć uwagę na konkretny fragment zdjęcia, zadbaj o precyzyjną kompozycję, harmonijną paletę barw i wyraz emocjonalny modela.

FOTOGRAFIE ZASŁUGUJĄ NA CZAS I WYSIŁEK

Nie potrzebujesz 100 różnych ujęć z jednej sesji. Ale czasami potrzeba 100 zdjęć, aby precyzyjnie, krok po kroku, opracować temat. Malarz nie namaluje 100 obrazów w jeden dzień. Spędza setki dni na malowaniu jednego.

KAŻDE ZDJĘCIE JEST AUTOPORTRETEM

Fotografia może wiele powiedzieć o jej autorze. Na przykład, pokazuje, czy traktujesz kobietę z szacunkiem i przyzwoicie, czy też uprzedmiotawiasz ją zamieniając w obiekt seksualny. Fotografia artystyczna nagości to piękny gatunek, ale nagość na zdjęciu zawsze powinna być czymś uzasadniona. Fotografowanie samego nagiego ciała jest dość prymitywne – zamiast tego staraj się ukazać piękno boskiego stworzenia i poezję tkwiącą w każdej kobiecie.

Naśladuj sposób pracy mistrza

Paul wyjaśnia swoje podejście do edycji, dzięki której może uczynić swoje dzieła sztuki jeszcze bardziej przyciągającymi uwagę

Najpierw koryguje ekspozycję, światła, cienie, czernie i biele w Lightroomie i Capture One, aby zrównoważyć jasność, a dopiero później otwiera obraz w Photoshopie

1 SKUP SIĘ NA TLE

- Skopiuj warstwę tła
- Uporządkuj obraz przy krawędziach za pomocą Punktowego pędzla korygującego, Stempla i Narzędzia wypełniania z uwzględnieniem zawartości
- Wyprostuj linie za pomocą narzędzia Skraplanie
- Wyczyść obraz za pomocą Pędzla korygującego

2 WYRÓŻNIJ MODELA

- Rozjaśnij oczy za pomocą narzędzia Rozjaśnianie i Ściemnij oraz Pędzla z Przepływem 1-5%
- Zastosuj mikrorozjaśnianie i przyciemnianie w celu wygładzenia skóry
- Dostosuj kolor włosów i odcień skóry za pomocą funkcji Rozdzielanie częstotliwości
- Przeprowadź makrorozjaśnianie i przyciemnianie w celu zwiększenia tonalności
- Rozjaśnij zęby za pomocą warstwy dopasowania Barwa/Nasylenie.

3 POPRACUJ NAD KOLORYSTYKĄ

- Przeprowadź korektę balansu kolorów, krzywych i wyreguluj za pomocą warstwy dopasowania ich barwy i nasycenie – nie jest to łatwe, ale wypróbuj różne ustawienia suwaków i staraj się myśleć o warstwach kolorów jak malarz. Sekret polega na nałożeniu kilku warstw cieni, półcieni i światła
- Zwiększ kontrast za pomocą warstwy dopasowania Krzywe
- Rozjaśnij światła za pomocą warstwy białego koloru
- Zminimalizuj obecność białego koloru w ciemnych częściach obrazu za pomocą trybu mieszania warstw
- Zmniejsz krycie.

4 OSTATNI SZLIF

- Skieruj wzrok odbiorców na ważne części obrazu
- Przyciemnij tło za pomocą narzędzi Rozjaśnianie i Ściemnij, warstwy dopasowania Krzywe lub filtra Promieniowego
- Wyostrz obraz i dodaj ziarno – to powinien być zawsze ostatni krok.

TECHNIKI

Sardynki

„Na tym zdjęciu podoba mi się to, że sardynki wyglądają tak, jakby witały nurka. Albo, w zależności od punktu widzenia, go połykały”

ZANURKUJ!

Zwycięzca konkursu POTY w kategorii Natura, **Ben Jawar**, opowiada o pięknie kryjącym się pod powierzchnią wody i wyzwaniach związanych z pracą w głębinach

„Przez lata badałem migrację sardynek — zjawisko dynamiczne i nieprzewidywalne. Ich ogromna liczba i zsynchronizowane ruchy tworzą hipnotyzujące, ulotne momenty, które znikają w mgnieniu oka. Uchwycenie wirującej ławicy było moim marzeniem, bo pozwalało w jednym kadrze pokazać harmonię i chaos natury.

Podczas tej sesji chciałem oddać piękno naturalnej synchroniczności. Obraz przedstawiający sardynki wirujące w niemal idealnym kole z postacią nurka w centrum miał symbolizować zestawienie potęgi przyrody z kruchością człowieka.

Największym wyzwaniem było wycucie momentu i zajęcie odpowiedniej pozycji. Sardynki zmieniają kierunek w sposób zupełnie nieprzewidywalny, więc sfotografowanie idealnego układu wymagało zarówno cierpliwości, jak i refleksu. Dodatkową trudność stanowiło to, że musiałem fotografować na wstrzymanym oddechu. To właśnie wtedy kluczowe stają się moje

umiejętności freedivingu - pomagają mi zachować spokój i precyzję nawet w najbardziej wymagających warunkach. Ustawienia aparatu modyfikowałem na bieżąco, aby zachować ostrość i klarowność zmieniającej się sceny.

W tym ujęciu decydującą rolę odegrało światło. Sardynki utworzyły wokół nurka naturalną aureolę, przysłaniając promienie słoneczne. Chciałem to światło wykorzystać, aby postać ludzka stała się wizualnym punktem centralnym. Aby uzyskać odpowiednią głębię i ostrość zarówno ryb, jak i nurka, użyłem przysłony f/9.

To zdjęcie oddaje magię oceanu i jego nieprzewidywalność. Jest zapisem chwili, której nie sposób wyreżyserować ani powtórzyć. Połączenie ruchu, światła i ludzkiego pierwiastka sprawiło, że z dumą zgłosiłem tę pracę do konkursu IPA POTY w kategorii Natura. Opowiada ona historię relacji człowieka z potęgą przyrody.”

Wskazówki zawodowca: Ben Yavar

Ben dzieli się wskazówkami dotyczącymi fotografowania podczas nurkowania swobodnego

NAUCZ SIĘ NURKOWAĆ

Podczas nurkowania swobodnego możesz poruszać się w wodzie szybko i cicho, co pozwala zbliżyć się do zwierząt morskich bez ich płoszenia. Najważniejszy jest trening wstrzymywania oddechu, który ma kluczowe znaczenie dla wykształcenia niezwykle ważnej w tym sporcie tolerancji na CO₂. Wysoka tolerancja na dwutlenek węgla pomaga wydłużyć czas spędzany pod wodą, dzięki czemu możesz zachować spokój i koncentrację podczas robienia idealnych zdjęć. Zawsze pamiętaj jednak o tym, że najważniejsze jest bezpieczeństwo. Nigdy nie nurkuj na wstrzymanym oddechu w pojedynkę.

ADAPTACJA DO WARUNKÓW OŚWIETLENIOWYCH

Oświetlenie pod wodą ciągle się zmienia, w zależności od jej głębokości i przejrzystości. Dowiedz się, jak szybko zmieniać ustawienia, aby dostosować je do zmieniającego się światła. Chcąc skorygować kolorystykę, nie należy polegać wyłącznie na postprodukcji. Aby mieć maksymalną swobodę edycji, zawsze zapisuj zdjęcia w formacie RAW.

NAJWAŻNIEJSZA JEST CIERPLIWOŚĆ

Organizmy żyjące w morzach często zachowują się nieprzewidywalnie, a najlepsze

zdjęcia mogą powstać, gdy najmniej się tego spodziewasz. Niezbędne są cierpliwość i wycucie czasu – zanim zaczniesz fotografować, poświęć trochę czasu na obserwację zachowania ryb i innych stworzeń.

DOBRCZE POZNAJ SWÓJ SPRZĘT

Upewnij się, że znasz wszystkie funkcje swojego aparatu do wykonywania zdjęć pod wodą. Niezwykle istotna w przypadku uwieczniania dynamicznie zmieniających się scen jest możliwość dostosowania przysłony, czułości matrycy i czasu otwarcia migawki bez patrzenia na przyciski.

Zawartość torby fotograficznej Bena

Pięć niezbędnych elementów wyposażenia do robienia zdjęć pod wodą

SONY A7 IV

Ten aparat zapewnia idealny balans między możliwościami robienia zdjęć i nagrywania filmów, pozwalając mi rejestrować oba rodzaje materiałów bez utraty jakości. Do tego dwa gniazda na karty pamięci zwiększają bezpieczeństwo podczas pracy pod wodą.

SONY 12-24 mm f/4 G

Szeroki kąt widzenia tego obiektywu jest szczególnie istotny w fotografii podwodnej. Pozwala mi uchwycić rozległe morskie krajobrazy, a jednocześnie łatwo dostosować ostrość, gdy wykonuję ujęcia z bliska.

OBUDOWA PODWODNA

Lekka obudowa ze szklaną kopułą jest niezbędna do ochrony aparatu, a jednocześnie łatwa w transporcie. Szklany port pozwala uzyskać ostry obraz nawet w trudnych warunkach panujących pod wodą.

MASKA O MAŁEJ OBJĘTOŚCI

Podczas fotografowania ze wstrzymanym oddechem konieczne jest użycie maski typu *low volume*, czyli mającej niewielką przestrzeń wewnątrz. Wymaga ona mniejszej ilości powietrza do wyrównania ciśnienia, co pomaga oszczędzać energię i powietrze podczas nurkowania, dzięki czemu mogą pozostać pod wodą dłuższy czas.

PŁETWY Z KARBONU

Płetwy węglowe są elastyczne, responsywne i energooszczędne. W nurkowaniu swobodnym kluczowe znaczenie ma oszczędzanie energii i tlenu, a płetwy Lazy Fish 2.0 pozwalają mi poruszać się wydajniej i wkładając w to mniej wysiłku

LUDZIE

2024

SKUP SIĘ NA TEMACIE

Zdobywczyni tytułu POTY w kategorii Ludzie, **Maryam Firuzi**, ma dla Was kilka wskazówek dotyczących dokumentowania różnorodnych kultur

„Motywacji do rozpoczęcia tego projektu było kilka. Przez osiem lat fotografowałam głównie irańskie kobiety z klasy średniej, mieszkające w miastach, ale w pewnym momencie poczułam potrzebę pokazania szerszego obrazu.

Od zawsze fascynowała mnie kulturowa, językowa i geograficzna różnorodność Iranu. To właśnie tutaj, tysiące lat temu, po raz pierwszy narodziła się idea państwa - Iran od wieków był skrzyżowaniem cywilizacji i kultur.

Chcąc przyjrzeć się tej różnorodności, zaczęłam podróżować po kraju, poszukując społeczności, które często pozostają niewidoczne. Skupiłam się na kobietach, na ich sile, determinacji i historii. Pomimo licznych ograniczeń, z którymi się mie-

KONKRETNE LOKALIZACJE

Eksplorowałam nadmorskie wioski i miasta południowego Iranu w poszukiwaniu miejsca, które w naturalny sposób łączy wnętrze z otoczeniem, prezentując jednocześnie tradycyjną architekturę i wyróżniając się unikalnymi cechami geograficznymi.

WYBÓR PORY DNIA

Wybrałam południe, aby wykorzystać naturalne światło, które zwiększyło przejrzystość morza i rozjaśniło wnętrze. Dzięki zastosowaniu reflektorów oświetleniowych, zachowałam intymną atmosferę i autentyczność przestrzeni.

rzą, te kobiety nie rezygnują z walki o edukację swoich dzieci ani z pielęgnowania tożsamości swoich przodków. Wierzę, że reprezentują pokolenie kluczowe dla przetrwania tych wartości.

Najtrudniejsze było nawiązanie kontaktu z małymi, zamkniętymi społecznościami i zdobycie zaufania ich członkiń. Wiele kobiet niechętnie pozwalało się fotografować, musiałam zyskać ich akceptację. Po trzeciej sesji mój zespół ograniczył się do mnie i mojej matki. To właśnie nasza bliska relacja, spokój i wytrwałość pomogły przełamać bariery i nawiązać nić porozumienia z bohaterkami tego projektu.”

W CIENIU MILCZĄCYCH KOBIET

W ramach tego projektu przejechałam ponad 50 000 km docierając do różnych części Iranu. Używałam średnioformatowego aparatu Fujifilm GFX 50R oraz dwóch obiektywów stałooogniskowych: Fujinon GF 45 mm F2,8 R WR i Fujinon GF 80 mm F1,7 R WR

DOBÓR PRZYSŁONY

Ze względu na słabsze oświetlenie panujące we wnętrzu, wykonałam dwa osobne zdjęcia, dostosowując wielkość otworu przysłony do każdego z nich osobno. Jedno ze zdjęć uwydatniało wygląd zewnątrz, drugie zaś skupiało się na ciemniejszym wnętrzu.

Sharveh, wioska Gahi

Szarveh to żałobna pieśń śpiewana przez kobiety w południowym Iranie. Często można ją usłyszeć podczas wykonywania prac domowych, podczas popołudniowych spotkań lub na pogrzebach. Ta wzruszająca melodia służy jako ujście dla ich smutku, pomagając im przetrwać trudny czas

Powyżej

Hanabandan, port Kong

Ceremonia Hanabandan, znana również jako Noc Henny, została zorganizowana przez rodzinę panny młodej w starożytnym porcie Kong. W trakcie tej uroczystości, nazywanej także Ukrytą Hanabandan, goście ozdabiają dłonie panny młodej henną i śpiewają radosne, poetyckie pieśni.

Wskazówki zawodowca: Maryam Firuzi

Maryam udziela porad dotyczących budowania relacji nie tylko z widzem, ale także z bohaterem

ZRÓB RESEARCH

Zanim zaczniesz robić zdjęcia, zbierz jak najwięcej informacji, aby określić swoje cele i preferencje, nawet jeśli zmienia się one później w trakcie procesu robienia zdjęć.

WYJDŹ ZE SWOJEJ STREFY KOMFORTU

Nie odkryjesz niczego niezwykłego, dopóki nie podejmiesz ryzyka. Jedno z najbardziej niespodziewanych zdjęć udało mi się zrobić po całym dniu jazdy samochodem. Wyczerpana i szukająca miejsca na odpoczynek, natknąłem się na kobiety, które od tysięcy lat żyły w jaskiniach. Stały się one bohaterkami jednej z moich najbardziej wyjątkowych fotografii.

ZROZUMIEĆ LUDZKOŚĆ

Ludzie nie powinni czuć się niczym przedmioty zaspokajające twoje potrzeby; mają bowiem swoją wrodzoną godność. Nawiąż z nimi prawdziwe relacje, żyjąc obok nich, słuchając ich historii i pokazując, że ich istnienie ma znaczenie, jest dostrzegane i cenione.

NIE ŚPIESZ SIĘ

Fotografia wymaga cierpliwości, szczególnie w społecznościach, w których czas płynie

wolniej. Unikaj narzucania sobie ograniczeń czasowych; zamiast tego aby osiągnąć dobre rezultaty, dostosuj się do czyjegoś tempa.

NIE ZNIECHĘCAJ SIĘ

Nie każdy będzie pozytywnie nastawiony do twojego aparatu. Pamiętaj, że na każde „nie” czeka „tak”. Zaakceptuj niepowodzenia i próbuj dalej.

Powyżej

Kobiety Yarsani, Kerend

Gorji wspomina czasy, gdy kobietom zabraniano gry na tamburze, świętym instrumencie dla wyznawców Yarsani, stanowiących mniejszość religijną w Iranie. Obecnie te dziewczęta wyznające religię Yarsani należą do najlepszych muzyków grających na tamburze, a dzięki wsparciu rodziców kontynuują naukę na studiach wyższych

WYDARZENIA

2024

Waszyngton,
Dystrykt Kolumbi,
24 czerwca 2024 r.
Partia Młodych Feministek
zorganizowała wiec w obronie
prawa do aborcji przed
Sądem Najwyższym Stanów
Zjednoczonych, aby zażądać
od prezydenta Joe Bidena
natychmiastowego opublikowania
Poprawki o Równych Prawach
i zagwarantowania prawa
do aborcji w Konstytucji

UCHWYĆ MOMENT

Zdobywca tytułu POTY w kategorii Wydarzenia **Chaz Niell** opowiada o tym, co jest potrzebne, aby odpowiednio ukazać demonstracje polityczne

Ta historia zaczęła się 24 czerwca 2022 roku, w dniu, w którym Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych uchylił obowiązujące od 50 lat prawo gwarantujące kobietom prawo wyboru. Uznałem za niezwykle ważne udokumentowanie jak największej liczby protestów przeciw tej decyzji, które odbywały się przed gmachem sądu, i w różnych miejscach Waszyngtonu. Skala tej zmiany była ogromna, dlatego chciałem uchwycić emocjonalny ciężar chwili.

Biorąc pod uwagę znaczenie decyzji zarówno dla zwolenników ruchu Pro-Life, jak i Pro-Choice, skupiłem się na energii tłumu, hasłach wypisanych na transparentach oraz historycznym kontekście miejsc, w których odbywały się demonstracje. Czasem wyzwaniem było oświetlenie. Ostre słońce rzucało cienie, które przysłaniały istotne elementy kadru. Udało mi się jednak dostosować, zmieniając pozycję fotografowania. Spotkałem się również z niechęcią części protestujących z grupy Pro-Life, którzy zarzucali mi, że dokumentuję tylko jedną stronę sporu. Wykorzystałem tę okazję, by wyjaśnić, że moim celem jest pokazanie obu perspektyw.

Z lewej

Zdjęcie zrobione obiektywem 24 mm

Uwielbiam ogniskową 24 mm z kilku powodów. Dzięki niej moje zdjęcia wyróżniają się na tle ujęć wykonywanych przez większość fotografów. Obiektyw ten oferuje szeroki kąt widzenia, co pozwala uchwycić wiele elementów sceny, nawet gdy główny motyw znajduje się blisko aparatu. Dzięki temu mogę wzbogacić kompozycję o interesujący kontekst i wzmocnić w swoich pracach narracyjny wymiar kadru. Fotografuję obiektywem Leica 24 mm Elmarit f/2,8.

Poniżej

Zdjęcie zrobione z ogniskową 35 mm

Moim ulubionym obiektywem jest Summilux 35 mm f/1,4. Duży otwór względny sprawia, że świetnie sprawdza się w warunkach słabego oświetlenia, ale ja uwielbiam fotografować z szeroko otwartą przysłoną także przy idealnym świetle. Taki sposób pracy pozwala uzyskać piękny, kremowy bokeh, który skutecznie oddziela główny motyw od tła

Powyżej

Zdjęcie zrobione z ogniskową 50 mm

Z obiektywu 50 mm korzystam dość oszczędnie. Używam go głównie do portretów. W moim zestawie znajduje się Voigtlander 50 mm f/1,5 Nokton Silver. Dzięki tej ogniskowej mogę uchwycić intymne momenty, jednocześnie zachowując kontakt z otoczeniem. Obiektyw ten oferuje wyjątkową perspektywę, która pozwala dostrzec emocje i energię wydarzeń w bardziej osobisty sposób.

Sprzęt Chaza

Jaki jest idealny aparat do zdjęć dokumentalnych?

Swoje zdjęcia wykonuję głównie aparatem Leica M10P i różnymi obiektywami stałoogniskowymi – 24 mm, 35 mm i 50 mm.

Wybrałem dziewięć zdjęć przedstawiających obie strony sporu, dbając o każdy szczegół, jaki znalazł się w kadrze. Dalmierz Leica M10P jest mały i dyskretny, dlatego aparat nie zwraca na siebie uwagi i pracuje cicho. Dzięki temu mogę fotografować z bliska i uchwycić spontaniczne momenty, pozostając niezauważonym. Dyskrecja jest bowiem niezbędna, aby uchwycić prawdziwe emocje bez wpływania na otoczenie.

Wskazówki zawodowca: **Chaz Niell**

Trzy kluczowe aspekty, o których według Chaza należy pamiętać, dokumentując protesty polityczne

PRZYGOTUJ SIĘ

Aby zrobić dobry reportaż z protestu, należy zaopatrzyć się w odpowiedni sprzęt. Zabierz ze sobą uniwersalny obiektyw, nadający się zarówno do fotografowania tłumów, jak i wykonywania ciasnych zbliżeń, dzięki czemu uchwycisz emocje i energię. Nie zapomnij o dodatkowych bateriach, aby móc robić zdjęcia przez dłuższy czas – bycie przygotowanym jest kluczowym aspektem w dokumentowaniu wyjątkowych wydarzeń.

BĄDŹ DOBRZE POINFORMOWANY

Podczas masowych protestów nie jest łatwo na bieżąco śledzić wydarzenia. Dlatego przed manifestacją zaobserwuj główne konta społecznościowe organizatorów protestów i odpowiednio hashtagi w serwisie X. Pozwala to

śledzić sytuację i istotne wydarzenia w czasie rzeczywistym, dając gwarancję, że będziesz w stanie nadążyć za dynamiką protestu i uchwycić wszystkie jego kluczowe momenty.

ZAWSZE ZWRACAJ UWAGĘ NA POLICJĘ

Podczas relacjonowania protestu należy zawsze pamiętać o obecności policji. Niezależnie od tego, czy protest ma charakter gwałtowny czy pokojowy, policja zazwyczaj będzie obecna gdzieś w pobliżu. Przeważnie, jeśli nie ma bezpośredniego zagrożenia i napięcie pozostaje niskie, strony zachowują dystans, jednak jedna sprzeczka może zaostrić sytuację. Zachowując czujność, zapewniasz sobie bezpieczeństwo i możesz w odpowiedzialny sposób uchwycić rozwój wydarzeń.

SPRÓBUJ TEŻ...

Oto jeszcze kilka rad i wskazówek od laureatów konkursu POTY

POZWÓL UMYSŁOWI BŁĄDZIĆ

„Nie czuj się zobowiązany do szukania wyłącznie niezwykłych tematów. Inspiracją do robienia zdjęć może stać się codzienne otoczenie – proste przedmioty lub autentyczne chwile. Ćwicz dostrzeganie sztuki w zwyczajności. Tę umiejętność można rozwijać poprzez uważną obserwację i docenianie wyjątkowości, która kryje się w codziennych sytuacjach”. *Gleici Rufatto*

ŁĄCZ I MIESZAJ

„...Za sprawą socialmediów popularne stają się dynamiczne formy przekazu. Wyraźnie widać trend łączenia różnych mediów w celu tworzenia immersyjnej sztuki. Dodanie muzyki i ruchu do nieruchomych obrazów pozwala budować kinowe momenty, wzbogaca narrację i sprawia, że widz może jeszcze lepiej poczuć istotę miejsca.”

ODKRYJ WŁAŚCIWOŚCI MEDIUM

„Uważam, że nadszedł czas, aby fotografia bardziej niż dotychczas zaczęła się zajmować swoją własną historią. Alternatywne metody druku i ich połączenie z innymi sztukami wizualnymi dają mi poczucie poetyckości, na której warto się skupić bardziej niż na czymkolwiek innym w nadchodzącym roku.” *Maryam Firuzi*

OCHRONA PRAW AUTORSKICH

„W aparacie Leica M11P wprowadzono funkcję wspierającą Content Authenticity Initiative, zwiększającą ochronę praw autorskich i gwarantującą wiarygodność publikowanych zdjęć. Inicjatywa ta ma na celu zabezpieczenie przed manipulacją treścią, w tym zmianami dokonywanymi przez sztuczną inteligencję, poprzez dokumentowanie i osadzenie informacji o każdej modyfikacji bezpośrednio w pliku. „Taka transparentność jest niezbędna dla zachowania integralności obrazu fotograficznego.” *Chaz Niell*

WYBIERZ KIERUNEK

„Główna inspiracja, jaką czerpię z kampanii Leica The World Deserves Witnesses (Świat zasługuje na świadków), jest bardzo głęboka. Zawsze mówię: „Moje obrazy są moim świadectwem.” Ta filozofia motywuje mnie do nagłaśniania wydarzeń i uchwycenia autentycznych historii, które zasługują na to, by zostały wysłuchane, jednocześnie dbając o to, aby robić to z szacunkiem i godnością.” *Chaz Niell*

NAJWAŻNIEJSZA WCIĄŻ POZOSTAJE ROZMOWA

„W 2025 roku nadal istotne jest podkreślanie aspektów konwersacyjnych, które przybliżają widzowi dziką przyrodę. Wiąże się to z pewnymi wyzwaniem – na przykład fotografowanie zwierząt morskich wymaga ogromnej cierpliwości ze względu na ich nieprzewidywalną naturę. Na złożoność tego gatunku zdjęć wpływają również czynniki środowiskowe, takie jak prądy i widoczność. Najważniejsze jest, aby podejść do tego w sposób odpowiedzialny, wchodząc w etyczną interakcję z dziką przyrodą.” *Ben Yavar*

TRZYMAJ SIĘ TEGO

„Skoncentruj się na swojej pracy. Sukces jest miłą rzeczą, ale nie powinien być twoją jedyną motywacją. Tylko twoja artystyczna wizja powinna tobą kierować. Sukces przychodzi i odchodzi jak fale. Nie uzależniaj więc czerpania przyjemności ze swojej fotografii i tworzenia sztuki od osiągnięcia sukcesu. Po prostu rób to, bo to lubisz. Nawet jeśli czasami jest to wyczerpujące.” *Paul Szimák*

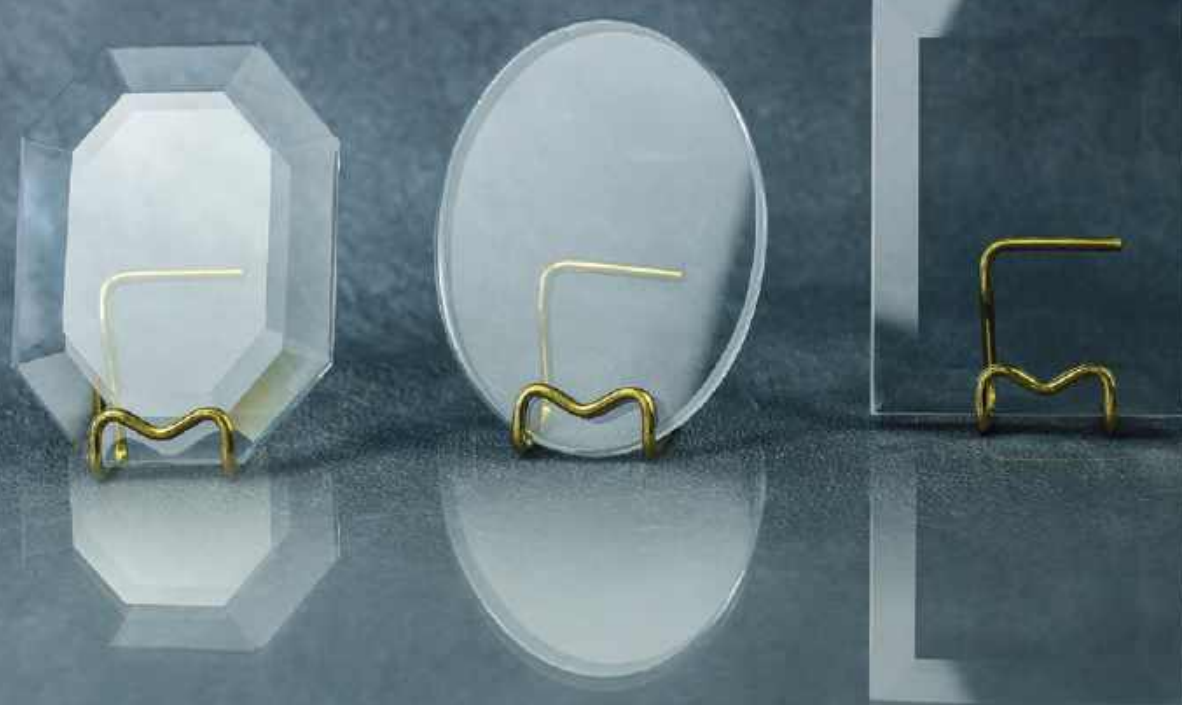

NOWY GATUNEK

„Sztuczna inteligencja zostanie już z nami na stałe. Dzięki temu do sztuki dodany został zupełnie nowy gatunek. Klasyczna fotografia będzie istnieć nadal, tak jak malarstwo. Sztuczna inteligencja wiele zmieni w profesjonalnej fotografii, ale ostatecznie jest tylko kolejnym wygodnym w użyciu narzędziem. Jednak sztuczna inteligencja nigdy nie będzie w stanie zastąpić niezrównanego doświadczenia i osobistego spotkania, jakie daje praca z prawdziwą osobą w studiu przy tworzeniu dzieła sztuki. Osobiście zauważam szybki rozwój sztucznej inteligencji w dziedzinie fotografii. Ale nie używam jej do tworzenia moich obrazów. Uwielbiam rzemiosło.” *Paul Szimák*

0

Opal

A może zdjęcie na kryształach?

Zamawiaj fotokryształy
przez aplikację Opal

OPAL
FOTOCERAMIKA

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Axel Breutigam
@axelbreutigamphotography
axelbreutigam.com

Miejsce: Vancouver, Kanada

Parametry: Leica M10 Monochrom,
Summicron-M 28 f/2 ASPH; 1/500 s, f/2, ISO 400

Opuszczony w czasie pandemii kampus Uniwersytetu Kolumbii Brytyjskiej (UBC) stał się dla mnie idealnym miejscem do fotografii architektury. Na terenie kompleksu znajduje się ponad 200 budynków, z których większość ma już ponad 30 lat. Wiele z nich reprezentuje brutalizm z lat 60. i 70. XX wieku, co czyni je doskonałym tematem do fotografii czarno-białej.

Uwielbiam oglądać budynki z różnych perspektyw, szukając fragmentów konstrukcji, które prowadzą do kolejnych warstw abstrakcji. Często oznacza to konieczność dania tematowi przestrzeni i pokazania go w uproszczonej, niemal minimalistycznej perspektywie. Moim celem jest umożliwienie widzowi skupienia się wyłącznie na kształtach, fakturach i unikalności miejskiego otoczenia poprzez samą prezentację artystyczną. Kluczowe jest tu znalezienie właściwej równowagi między światłem a cieniem. W tym przypadku słońce, chmury i geometryczne linie budynków same podpowiadały rozwiązania. Nie musiałem czekać godzinami na idealne światło — dla mnie najważniejsze jest uchwycenie kadru od razu podczas fotografowania.

Zdjęcie wykonałem aparatem Leica M10 Monochrom, rejestrującym wyłącznie obraz czarno-biały. Dzięki temu proces fotografowania, obróbki i tworzenia odbitek najbardziej przypomina pracę z filmem w klasycznej ciemni. W postprodukcji korzystam wyłącznie z narzędzi dostępnych niegdyś w ciemni, takich jak rozjaśnianie czy przyciemnianie, całkowicie rezygnując z algorytmów SI.

To zdjęcie jest częścią mojego najnowszego cyklu „UBC Concrete: Different Perspectives of a Campus”, albumu fotograficznego przedstawiającego mniej znane oblicze kampusu Uniwersytetu Kolumbii Brytyjskiej. To nie jest błyszcząca broszura reklamowa, lecz seria intrygujących, artystycznych krajobrazów.

Pawilon, Buchanan Block D

„Budynek ten przykuł moją uwagę ze względu na swój geometryczny kształt i możliwość »patrzenia przez niego« na symetryczny budynek w tle.”

WYRUSZ W MIASTO

Pokaż emocje związane z portretowaniem miasta i zaplanuj swoją kolejną fotograficzną przygodę korzystając ze wskazówek **Rebeccy Greig**

Choć miejskie pejzaże kojarzone są głównie z fotografią bardzo współczesną, to przedstawianie środowiska zurbanizowanego ma tak naprawdę bardzo długą tradycję – malarze robili to od wieków, a od momentu wynalezienia fotografii, kontynuują tę tradycję również fotografowie (pierwsze zdjęcie w historii: „Widok z okna w Le Gras” z 1826 roku przedstawia właśnie ulicę).

Nie musisz ponadto wyjeżdżać w odległe miejsca, by uchwycić zapierający dech w piersiach krajobraz. Zdjęcia robione w mieście potrafią być równie efektowne. Miejskie pejzaże mogą

przybierać różne formy – od dramatycznych i monumentalnych po minimalistyczne czy wręcz abstrakcyjne. Ich największą zaletą jest to, że nie wymagają specjalistycznego sprzętu. Czasem wystarczy aparat z jednym obiektywem i zwykły spacer, by znaleźć ciekawe tematy warte sfotografowania. Oczywiście istnieją narzędzia, które pozwolą pójść krok dalej – jak choćby obiektywy tilt-shift – ale nie są one niezbędne do rozpoczęcia przygody z miejskim pejzażem.

Najlepsze efekty osiągniesz jednak wtedy, gdy dobrze przygotujesz się do zdjęć. Poznanie miasta, jego rytmu i charakteru, pozwoli Ci tworzyć bar-

dziej świadome obrazy. Planowanie w zależności od światła – wybór złotej lub niebieskiej godziny, nocy czy też środka dnia – znacząco wpływa na nastrój i atmosferę zdjęcia, a także pozwala ukazać znane miejsca w nowym świetle. Miejski pejzaż to nie tylko rejestracja architektury. Fotograf stara się uchwycić nastrój, klimat, coś ulotnego – to, co sprawia, że dane miejsce wydaje się wyjątkowe. Zastanawia się, jak światło, cień i kształt układają się w kompozycji, która ma przekazać widzowi coś więcej niż tylko obraz. Nawet w największych miastach jego celem jest pokazanie czegoś nowego, świeżego – stworzenie alternatywnego sposobu patrzenia na to, co na co dzień często pomijamy.

Wykorzystanie światła

Charakter i odcień światła dodadzą głębi twoim zdjęciom miejskiego krajobrazu

Pokaż nowoczesność

Uchwycić ciągle zmieniającą się panoramę współczesnego miasta

Widok miasta często definiują geometryczne bryły zdominowane przez szkło i stal. Charakteryzują się wyrazistymi, ciągłymi liniami i powtarzalnymi wzorami. Myśl więc w dużej skali – bądź odważny i pozwól, by Twoje obrazy lśniły nowoczesnym blaskiem.

Jeśli kiedykolwiek sięgnąłeś po literaturę dotyczącą fotografii, zapewne wiesz, czym są linie wodące – a miejskie pejzaże stanowią idealny materiał do ich świadomego wykorzystania. Kanciasty charakter nowoczesnej architektury i uporządkowany układ miejskich ulic ułatwiają ich odnalezienie. Dobrze poprowadzone linie potrafią skutecznie przyciągnąć wzrok widza i skierować jego uwagę na wybrany przez Ciebie punkt centralny.

Współczesne miasta nieustannie się zmieniają, a każda fotografia staje się czymś na kształt kapsuły czasu – dokumentem zachowującym fragment tożsamości i rytmu miejskiego życia z chwili wykonania zdjęcia. Przykładem mogą być panoramy Nowego Jorku sprzed 11 września – znacząco różnią się od tych, które powstały po zawaleniu się wież WTC. Obrazy stworzone po tragedii niosą ze sobą poczucie straty, zniszczenia i emocjonalnego śladu, jaki wydarzenie to pozostawiło w świadomości mieszkańców.

Dynamicznie zmieniające się ulice nowoczesnych metropolii to doskonałe pole do eksperymentów fotograficznych. Nowe budynki rosną niemal w tym samym tempie,

w jakim stare są wyburzane lub porzucane. To oznacza, że lokalizacje i punkty widokowe również podlegają ciągłym zmianom. Możesz znaleźć idealne miejsce do wykonania zdjęcia konkretnego budynku, ale przy kolejnej wizycie może okazać się, że dostęp do niego został odcięty przez nową inwestycję lub przebudowę infrastruktury.

Bywa, że współczesne miejskie krajobrazy wydają się chłodne i pozbawione charakteru. Wtedy warto poszukać detali i perspektyw, które opowiadają jakąś historię albo oddają klimat danej chwili. Wyobraź sobie nowoczesne miasto jako ogromną, interaktywną instalację artystyczną w nieustannym ruchu – i nie będzie to wcale dalekie od prawdy.

Zwracaj uwagę na odbicia

Rejestruj ciekawsze zdjęcia, wykorzystując błyszczące fasady budynków

W miastach, takich jak Londyn, Dubaj czy Nowy Jork, wiele budynków wykonanych jest w dużej mierze ze szkła. Dlatego umiejętność radzenia sobie z nieuniknionymi odbiciami światła jest kluczowa, jeśli chcesz tworzyć efektowne zdjęcia miejskie.

Kąt fotografowania ma ogromny wpływ na charakter refleksów, które pojawiają się na finalnym obrazie. Jeśli skierujesz obiektyw w górę, na szklanej fasadzie najczęściej zobaczysz odbicia chmur i szczytów

sąsiednich budynków. Natomiast jeśli zależy Ci na zwiększeniu głębi i kreatywnym wykorzystaniu lustrzanej powierzchni, fotografuj pod bardziej płaskim kątem – najlepiej wtedy, gdy dany budynek znajduje się w cieniu, a obiekty, które mają się odbić, są oświetlone światłem słonecznym.

Na wygląd refleksów wpływa także pora dnia i pogoda. Miękkie światło pozwala ograniczyć intensywność odbić. Wschody i zachody słońca nadają szybom ciepłe, malownicze

tony. Natomiast w pochmurne dni odbicia są bardziej stonowane – białe lub szare – co pozwala skupić uwagę na formie architektonicznej i uzyskać bardziej minimalistyczne kadry.

Najważniejsze jest, by świadomie kontrolować to, co odbija się w powierzchni budynku. W razie potrzeby zmień pozycję i kąt fotografowania. Nie ma nic gorszego niż dotrzeć do etapu edycji i odkryć, że na każdym zdjęciu widać... Twoje własne odbicie.

Kontroluj nastrój za pomocą niestandardowego ustawienia balansu bieli

Dopasuj odcień oświetlenia za pomocą trybu ustawień niestandardowych

W trudnych warunkach oświetlenia najlepsze rezultaty uzyskasz, gdy samodzielnie ustawisz balans bieli – zamiast polegać na wstępnych ustawieniach aparatu. W mieście często mamy do czynienia z oświetleniem mieszanym: łączą się tu światła latarni, reflektory samochodów, iluminacje budynków, naturalne światło dzienne, a także głębokie cienie – i to wszystko nierzadko w jednej scenie. Aby lepiej kontrolować kolorystykę, możesz ustawić balans bieli za pomocą wzornika, czyli białej lub średnioszarej karty, lub znaleźć w otoczeniu coś o neutralnym odcieniu, co posłuży jako punkt odniesienia. Wystarczy zrobić zdjęcie białego lub szarego obiektu w takim samym świetle, w jakim znajduje się Twój główny motyw, a następnie wejść do ustawień balansu bieli w aparacie i wskazać mu, do którego zdjęcia ma się odnieść. Aparat zwykle wyświetli wtedy ostatnio wykonane zdjęcie i pozwoli użyć go jako wzorca do kalibracji. Dzięki temu uzyskasz bardziej naturalne i spójne odwzorowanie barw.

Rebecca Greig

Była testerka magazynu „*Digital Photographer*” i redaktorka pism o fotografii Rebecca Greig ma bogate doświadczenie obejmujące wiele gatunków, a swój wolny czas spędza na pieszych wędrowkach i robieniu pięknych fotografii. [@rlgreig](#)

Szukaj wzorów
Nowoczesne budynki są często wspaniałym źródłem wzorów i symetrii

Dostosuj się do nowej lokalizacji

Każde kolejne miasto, które odwiedzasz, ma własną, unikatową kulturę i cechy, które możesz podkreślić na swoich zdjęciach

Gdy mówię o miejskich pejzażach, nie mam na myśli wyłącznie fotografowania szklanych wieżowców w nowoczesnych metropoliach, takich jak Londyn czy Dubaj. Starsze, bardziej historyczne miasta – jak Rzym czy Barcelona – również oferują ogromne bogactwo tematów i wrażeń wizualnych.

Podobnie jak w przypadku fotografowania nowoczesnej architektury, także zabytkowe lokalizacje niosą ze sobą pewne wyzwania. W starszych miastach dominują materiały nieodbijające światła – cegła, kamień, tynk – które mogą sprawiać wrażenie matowych i mniej spektakularnych. Historyczne

budynki często cechuje asymetria, nieregularność, a układ ulic bywa chaotyczny i pozornie nieprzemysłany. Ale to właśnie w tych niedoskonałościach tkwi ich urok – warto je zaakceptować i wykorzystać, zamiast próbować je „poprawiać”.

Tak jak w przypadku każdego miejskiego pejzażu, staraj się znaleźć nowy, niestandardowy punkt widzenia. Szukaj kadrów, które pokażą dane miejsce w sposób świeży i interesujący. W starszych miastach można trafić na wąskie uliczki, zacienione zaułki czy zabytkowe arkady, które świetnie nadają się do obramowania głównego motywu zdjęcia.

Poświęć czas na poznanie miejsca, które fotografujesz. Naucz się dostrzegać i doceniać jego złożoność oraz wyjątkowy charakter. Jeśli tylko masz taką możliwość, rozważ przejażdżkę piętrowym autobusem turystycznym – najlepiej bez dachu – aby zyskać ogólne pojęcie o układzie miasta i jego punktach widokowych.

Spaceruj po mieście o różnych porach dnia – także po zmroku – by zrozumieć, w jakim świetle kamienne fasady ożywają, błyszczą i prezentują się najlepiej. Światło potrafi przemienić dobrze znaną scenę w zupełnie nowe doświadczenie wizualne.

Idealne proporcje boków

Wybierz najlepszy dla danego tematu format kadru

Mówiąc ogólnie, w przypadku pejzaży miejskich wybiera się zazwyczaj format panoramiczny (16:9), ponieważ podkreśla on poziomą skalę i zapewnia niezwykle szeroki kąt widzenia. Jednakże proporcje boków 4:3 mogą być świetne do uchwycenia konkretnych części budynków, jak również elementów pionowych, a proporcje 1:1 są świetnym wyborem do podkreślenia elementów symetrycznych.

Użyj szerokiego kąta

Małe odległości, wielkie budynki, złożone przestrzenie – w takich warunkach szeroki kąt daje Ci przewagę. Oto jak wykorzystać jego potencjał w praktyce.

Obiektyw szerokokątny to jedno z najpotężniejszych narzędzi w fotografii miejskiej. Pozwala uchwycić rozmach i głębię przestrzeni, podkreślić monumentalność architektury, a jednocześnie opowiedzieć historię pełną kontekstu. W ciasnych uliczkach, pod wysokimi budynkami czy na zatłoczonych placach szeroki kąt często staje się wręcz niezbędny, by pokazać wszystko to, co istotne – bez cofania się o kilkadziesiąt metrów.

Za szerokokątny uznaje się obiektyw o ogniskowej poniżej 35 mm (w przeliczeniu na pełną klatkę). W fotografii miejskiej najczęściej sprawdza się zakres 14–24 mm, który daje dużą elastyczność – zarówno w bardzo ciasnych przestrzeniach, jak i w przypadku bardziej klasycznych kadrów z naturalną perspektywą. Dobrym wyborem będzie więc szerokokątny zoom **Samyang 14-24 mm f/2,8** lub **Tamron 17-50 mm f/4**. Pierwszy daje naprawdę szerokie pole widzenia i oferuje większą jasność, drugi sięga standardowej ogniskowej 50 mm, więc sprawdzi się też

w miejskim reportażu. W przeciwieństwie do stałek, które wymuszają częste przemieszczanie się, zoom pozwala zachować dynamikę pracy w zurbanizowanej przestrzeni, gdzie nie zawsze da się swobodnie ustawić lub cofnąć. Pracując z szerokim kątem trzeba jednak pamiętać o kilku zasadach. Przede wszystkim – uważaj na deformacje. Linia horyzontu powinna być prosta, a matryca możliwie równoległa do ścian budynków, jeśli zależy Ci na naturalnym odwzorowaniu perspektywy. Oczywiście, można też celowo wykorzystać przerysowanie i zbieżność linii, by uzyskać bardziej dynamiczny, ekspresyjny efekt, ale warto mieć nad tym kontrolę.

Szeroki kąt świetnie sprawdza się też w zdjęciach, które opowiadają o relacji człowieka z miastem. Pozwala pokazać sylwetkę osoby na tle dużej przestrzeni, podkreślając skalę i atmosferę miejsca. To doskonałe narzędzie do budowania kompozycji z mocną perspektywą i silnym punktem odniesienia w pierwszym planie.

Nasz nowy ulubiony zoom Samyang AF 14-24 mm f/2,8

Opracowany we współpracy ze znanym niemieckim producentem optyki, firmą Schneider-Kreuznach nowy Samyang AF 14-24 mm f/2.8 FE waży zaledwie 445 gramów. Jest więc znacznie lżejszy niż jakikolwiek inny pełnoklatkowy szerokokątny obiektyw zmiennooogniskowy na rynku, co czyni go idealnym wyborem dla fotografów miejskich stawiających na mobilność. Pomimo kompaktowych rozmiarów obiektyw posiada zaawansowaną konstrukcję optyczną z 15 elementami w 11 grupach. Wśród nich są 3 elementy asferyczne, 5 elementów o wysokiej refrakcji i 3 elementy o bardzo niskiej dyspersji, które współpracują ze sobą, aby zapewnić ostrość od krawędzi do krawędzi przy minimalnej aberracji chromatycznej i zniekształceniach. W przeciwieństwie do wielu ultraszerokokątnych zoomów, AF 14-24 mm f/2.8 FE pozwala na użycie standardowych filtrów 77 mm.

JEŚLI SZUKASZ OPTYKI ALL-IN-ONE

Rozważ **Tamrona 17-40 mm f/4 DiIII VXD**, który pozwoli zarejestrować szerokie ujęcie architektury i środowiskowy portret. To kompaktowe, uszczelnione i bardzo uniwersalne szkło!

JEŚLI MASZ APARAT APS-C

To dobrym wyborem będzie **Tamron 11-20 mm f/2,8 DiIII-A RDX** (bagnet Sony, Fujifilm, Canon). To jasny pełnoklatkowy odpowiednik zakresu ogniskowych 17-32 mm. Waży zaledwie 340 g i ma jedynie 84,2 mm długości.

FUNKCJA MACRO

Sprawdź minimalną odległość ogniskowania. Ten Samyang ostrzy już od 18 cm.

USZCZELNIENIA

Upewnij się, że model, który zamierzasz kupić jest odporny na warunki atmosferyczne.

PŁASKA SOCZEWK

Szerokie kąty mają często wypukłą przednią soczewkę, co utrudnia stosowanie filtrów. Zwróć na to uwagę.

PERSONALIZACJA

Dobrej klasy obiektywy mają programowalny pierścień lub przycisk funkcyjny.

Jak wybrać szeroki kąt
na co zwrócić uwagę
kupując nowy obiektyw

TECHNIKI

CIEPŁE ŚWIATŁO

Zachodzące słońce odbijające się w szkłe ociepla ten obraz

LINIE WIODĄCE

Proste linie budynków wprowadzą wzrok widza w głąb obrazu

Bądź kreatywny

Przenieś swoje miejskie pejzaże na zupełnie nowy poziom dzięki różnym kreatywnym technikom fotografowania

Wyróżnij swoje miejskie zdjęcia, sięgając po twórcze techniki fotografowania. Jeśli pracujesz w miastach często odwiedzanych przez turystów – takich jak Londyn czy Nowy Jork – i fotografujesz obiekty, które zostały już uwiecznione tysiące razy, to właśnie kreatywność pozwoli Ci stworzyć ujęcia, które wyróżnią się na tle innych.

Jedną z technik, którą warto rozważyć, jest

długi czas naświetlania. Dzięki niej możesz rozmyć lub całkowicie „usunąć” poruszających się przechodniów, tworząc eteryczny, opustoszały krajobraz miejski. Długi czas pozwala też uchwycić smugi światła poruszających się pojazdów, co nadaje zdjęciu dynamiki i wyjątkowego charakteru. Możesz również wykorzystać tę technikę do rozmycia ruchu chmur – to prosty sposób na uzy-

skanie bardziej interesującej panoramy miasta.

Spróbuj też przekonwertować zdjęcia do czerni i bieli, by uzyskać obrazy o mocnym kontraście, w których uwaga skupia się na fakturze i kształcie budynków. Monochromatyczna tonacja upraszcza kompozycję, wyostża formę i pozwala skupić się na najważniejszych elementach. Może to również pomóc w stworzeniu minimalistycznych lub

Kilka pomysłów na ciekawe zdjęcia

Wykaż się kreatywnością podczas tworzenia panoramy miasta

ZDJĘCIA NOCNE

Użyj statywu i zastosuj długi czas naświetlania, aby wykonać zachwycające zdjęcia nocne. Światła miasta odbite w wodzie często tworzą ujęcia, które naprawdę Cię fascynują.

SZUKAJ WZORÓW

Aby uchwycić bardziej kreatywny obraz, skup się na drobnych szczegółach. Poszukaj powtarzających się wzorów na elewacji budynku, na przykład w układzie okien.

SPÓJRZ W GÓRĘ!

Podkreśl wysokość i skalę współczesnych budynków, kierując obiektyw w górę i fotografując je z poziomu ulicy.

Uchwyć światła samochodów

Smugi reflektorów na nocnych pejzażach przyciągają wzrok

CIEKAWE NIEBO

Jasnoniebieskie niebo z puszystymi obłokami przyciąga wzrok oglądających obraz

1 Znajdź najlepszą lokalizację Doskonałym miejscem do uchwycenia wyraźnych smug światła jest most nad ruchliwą drogą. Ruch w obu kierunkach oznacza, że będziesz mógł zarejestrować zarówno światła przednie (białe), jak i tylne (czerwone). Dobrym pomysłem może być również ustawienie się na wyspie pośrodku dwóch pasów ruchu, ale upewnij się, że będziesz w tym miejscu bezpieczny. Nie ryzykuj zdrowia i życia dla zrobienia zdjęcia.

2 Wybierz najlepszy czas Najlepszą porą dnia jest ciemna noc, ponieważ można wówczas uzyskać wyraźne smugi światła, na które nie wpływa tak bardzo światło otoczenia. Oznacza to również, że można stosować dłuższe ekspozycje.

3 Konfiguracja Oczywiście możesz robić zdjęcia bez statywu, jednak zalecamy jego użycie, ponieważ dzięki niemu możesz skupić się na kompozycji ujęcia i uniknąć drgań aparatu. Dobrym pomysłem jest również użycie zdalnego wyzwalacza migawki.

4 Zrób zdjęcia Czas otwarcia migawki będzie zależał od wybranej lokalizacji. Jednak, aby uzyskać przyzwoite smugi światła, im będzie on dłuższy tym lepiej. Jeżeli bowiem czas naświetlania będzie zbyt krótki, ślady światła na zdjęciu będą nieciągłe. Wybierz niską czułość matrycy i średnią wielkość otworu przysłony.

wręcz abstrakcyjnych przedstawień miasta.

Jeśli fotografujesz architekturę o nietypowych lub wyjątkowych kształtach, rozważ stworzenie sylwetki – sprowadzenia obiektu do jego graficznego konturu. To świetny sposób na podkreślenie formy. Aby uzyskać ten efekt, wystarczy odpowiednio naświetlić kadr – na światła w tle lub na jasne niebo za budynkiem.

OBRAMUJ

Dobierz ekspozycję tak, by światło padało na jedną stronę łuku i wykorzystaj go do oprawienia obiektu i wciągnięcia widza w głąb obrazu.

Z GÓRY

Użyj drona (najpierw sprawdź jednak lokalne przepisy) lub znajdź bezpieczny punkt widokowy na wysokości i sfotografuj ulice miasta z góry.

WŁĄCZ LUDZI

Nadaj swoim zdjęciom osobisty charakter poprzez uwzględnienie na nich ludzkiej postaci. Pokazuje to miasto jako przestrzeń służącą do życia i pracy, a nie tylko będącą celem podróży turystycznych.

TECHNIKI

PO

Popraw wygląd miejskich pejzaży

Użyj programu do edycji, aby nadać swoim fotografiom wyróżniający się wygląd

W czerni i bieli

Nadaj swoim zdjęciom wyjątkowy, nastrojowy wygląd, konwertując je do odcieni szarości

1 Wykadruj obraz Zaczynij od przycięcia wybranego zdjęcia. Tutaj zdecydowaliśmy się na kadr kwadratowy i umieszczenie mostu dokładnie na środku, aby ujęcie było symetryczne.

2 Skonwertuj do czerni i bieli Chcemy zwrócić uwagę przede wszystkim na kształt i konstrukcję mostu, dlatego usuniemy wszelkie rozprasające elementy w postaci kolorów. Aby pozbawić obraz barw, wyreguluj suwak Nasylenie lub dodaj warstwę korekcyjną Czarno-biały.

3 Skorzystaj z pędzla Teraz użyjemy pędzla, aby zaznaczyć budynki na pierwszym planie, by móc je lekko rozjaśnić i uwidocznić więcej szczegółów architektury.

4 Dokonaj korekt Gdy już będziesz zadowolony z wyglądu wybranych elementów, wróć do pracy nad obrazem. Dostosuj odcienie szarości oraz kontrast zdjęcia, aby most naprawdę się wyróżniał.

PRZED

5 Zwiększ wyrazistość Następnie dostosuj Przezroczystość, tak aby poprawić ogólną szczegółowość całego obrazu.

6 Dodaj winietę Aby jeszcze bardziej podkreślić most znajdujący się w centrum, dodaj winietę i delikatnie przyciemnij zewnętrzne krawędzie kadru.

Najlepsze narzędzia do edycji

NARZĘDZIE PROSTOWANIE

Przekrzywiona linia horyzontu zawsze psuje odbiór zdjęcia, zwłaszcza miejskiego krajobrazu, dlatego użyj narzędzia Prostowanie, aby wypoziomować horyzont.

PĘDZEL KOREKTY

To narzędzie jest świetne i łatwe w użyciu, a służy do korygowania podstawowych błędów, takich jak niewłaściwy balans kolorów lub drobny brak ostrości, a także nierównoważona ekspozycja.

EFEKTY

Jeśli Twoje zdjęcie wygląda nieco płasko, dodaj jakiś efekt, na przykład flarę obiektywu. Jest to szczególnie skuteczne rozwiązanie, jeśli chodzi o dodanie ciepłego odcienia, charakterystycznej dla złotej godziny.

Monochromatyczna symetria

Stwórz wyrazisty i symetryczny obraz miejskiego pejzażu

14 SPOSOBÓW NA LEPSZE ZDJĘCIA MIASTA

Rób oryginalne zdjęcia w zurbanizowanym otoczeniu korzystając z fachowych porad **Benedicta Braina**

Fotografowanie w przestrzeni miejskiej, a nawet na terenach tylko częściowo zurbanizowanych, potrafi być niezwykle satysfakcjonujące. Możliwości jest tak wiele, że początkowo łatwo poczuć się przytłoczonym. Na kolejnych stronach przyjrzymy się różnym sposobom odkrywania miast, miasteczek, przedmieść i wszystkich tych miejsc, w których architektura odgrywa istotną rolę.

Wystarczą trzy rzeczy: aparat, bystre oko i otwarty umysł. Od świadomej pracy z kompozycją i światłem, po bardziej filozoficzne, artystyczne

i twórcze podejście – poznasz umiejętności, które pozwolą Ci w pełni wykorzystać potencjał fotografii miejskiej.

Najtrudniejszy bywa pierwszy krok. Norwegowie mówią o „mili od progu” – to właśnie ta pierwsza mila, zaraz po wyjściu z domu, bywa największym wyzwaniem każdej podróży. A jednak wyjście z domu to kluczowy element procesu twórczego. Skorzystaj więc z tych porad i pytań jako źródła inspiracji - potraktuj je jak trampolinę do działania. A potem po prostu wyjdź i zacznij odkrywać swoje otoczenie.

1 Prostowanie

Użyj oprogramowania lub specjalistycznego obiektywu, aby uniknąć efektu zbiegania się linii pionowych

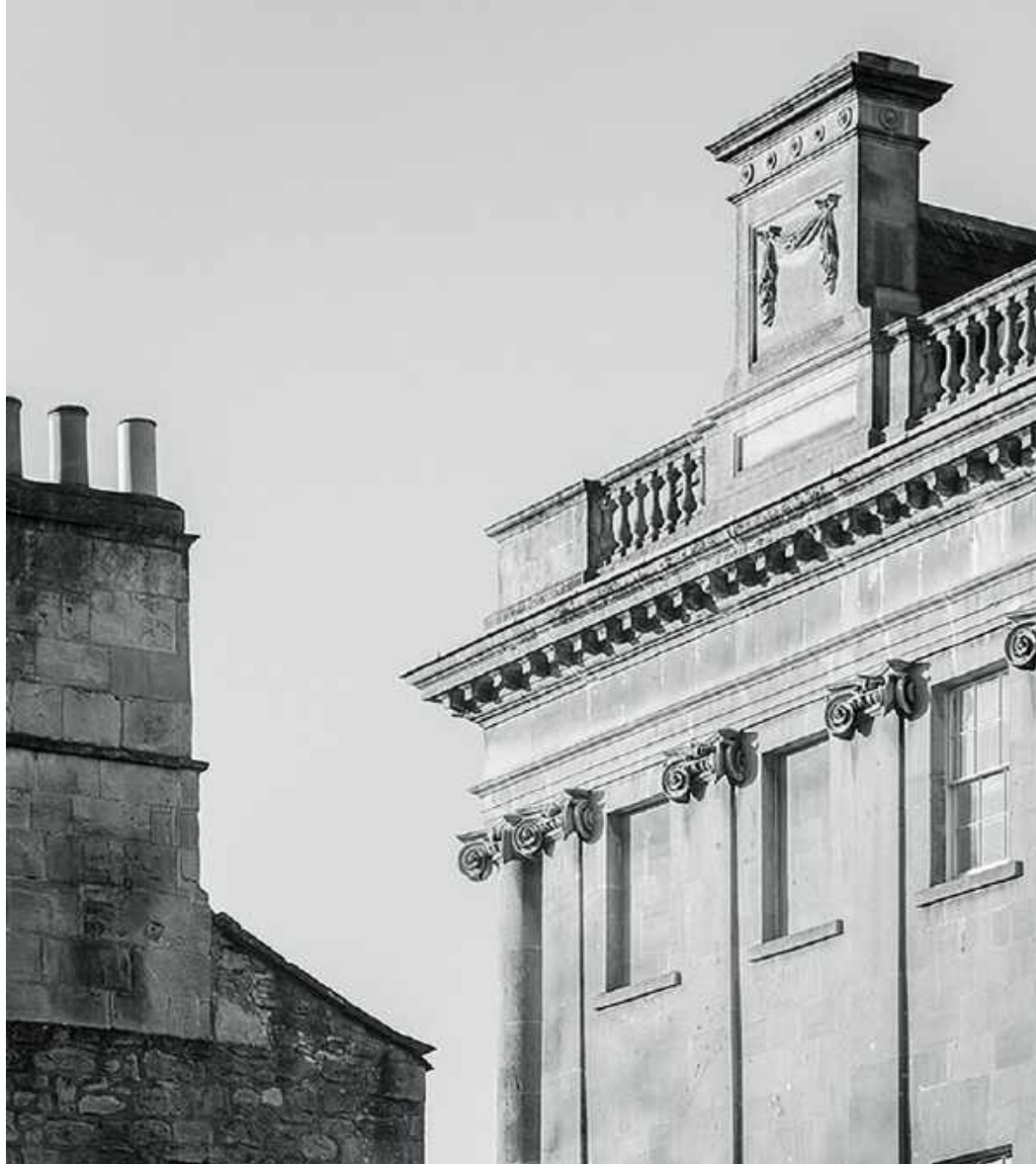
Jeśli kiedykolwiek stanąłeś pod budynkiem i skierowałeś obiektyw w górę, z pewnością zauważyłeś, że pionowe linie zaczynają zbiegać się w głąb kadru. Wygląda to tak, jakby budynek przechylał się do tyłu. Większość fotografów architektury nie przepada za tym efektem.

Rozwiązanie wydaje się proste: wystarczy ustawić aparat tak, aby jego matryca była równoległa do fasady budynku – wtedy wszystkie pionowe linie będą wyglądały naturalnie i prosto. Aby to osiągnąć, najlepiej sięgnąć po obiektyw o dłuższej ogniskowej, oddalić się od obiektu, znaleźć podwyższone miejsce do fotografowania i upewnić się, że aparat jest idealnie wypoziomowany, ustawiony prostopadłe do ściany. I dopiero wtedy nacisnąć spust migawki. Brzmi łatwo, prawda? Niestety, w praktyce to często niemożliwe.

Dlatego fotografowie specjalizujący się w architekturze sięgają po obiektywy typu tilt-shift. Dzięki swojej wyjątkowej konstrukcji pozwalają one przesunąć elementy optyczne w pionie, bez konieczności przechylenia całego aparatu. Możesz więc przesunąć obraz na matrycy w górę lub w dół, zachowując równoległe ustawienie aparatu względem fasady. W efekcie na zdjęciu nie pojawią się zbieżne linie, a perspektywa pozostanie naturalna. Dodatkowo, możliwość pochylania płaszczyzny ostrości daje ciekawe efekty artystyczne, co otwiera pole do fotograficznych eksperymentów.

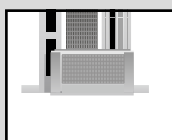
Jeśli nie dysponujesz obiektywem tilt-shift, a chcesz sprawdzić jego możliwości, warto wypożyczyć go na weekend i poeksperymentować.

Z kolei jeśli nie masz dostępu do takiej optyki, nic straconego – perspektywę można z powodzeniem skorygować w większości programów do edycji zdjęć. To proste i pozwala uniknąć wielu trudności w terenie. Pamiętaj tylko, by robiąc zdjęcie zostawić zapas kadru po bokach – w trakcie prostowania obraz zostanie bowiem nieco przycięty.

Baw się perspektywą

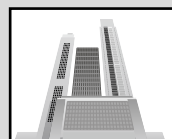
Zobacz, jak korzystać w mieście z perspektywy

1 Zbyt ciasno

Nawet jeśli fotografujesz w środowisku miejskim z użyciem obiektywu szerokokątnego, często nie masz wystarczająco dużo miejsca, aby oddalić się na tyle,

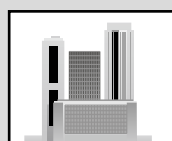
by móc odpowiednio skomponować ujęcie – na przeszkodzie zwykle stoją ruchliwe ulice lub inne budynki. Oznacza to, że uchwycenie w kadrze całego budynku może być niemożliwe.

2 Zbiegające się piony

Jeśli staniesz dokładnie na dole i skierujesz aparat w górę, istnieje prawdopodobieństwo, że na zdjęciu pojawią się zbiegające się linie pionowe. Dzieje się tak,

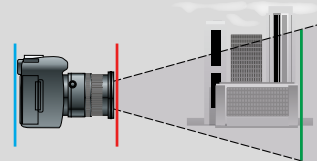
gdy budynek wydaje się większy u dołu niż u góry i wygląda, jakby przewracał się w tył.

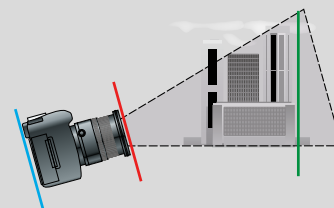
3 Skoryguj niechciany efekt

Jednym ze sposobów poradzenia sobie z tym problemem jest użycie optyki z funkcją tilt-shift, który umożliwia przesuwanie korpusu obiektywu względem matrycy. Optyka tego typu jest droga, więc zamiast tego,

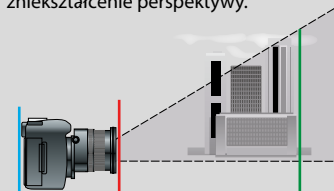
aby usunąć ewentualne problemy, możesz skorzystać z oprogramowania do edycji zdjęć.

Jeśli będziesz fotografować na wprost, to nie będziesz w stanie uchwycić górnej części budynku.

Fotografowanie obiektywem skierowanym w górę powoduje zniekształcenie perspektywy.

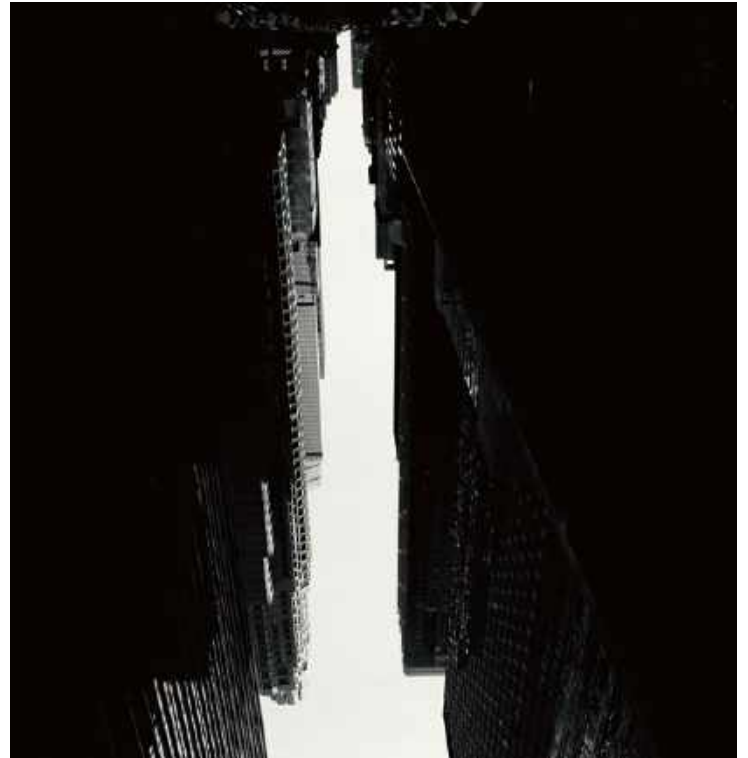

Przesuń przednią soczewkę obiektywu w górę, aby skorygować zniekształcenia.

2 Komponuj z głową

Stwórz poczucie równowagi odpowiednio kadrując scenę. Podobnie jak w każdej innej dziedzinie fotografii, również w fotografii miejskiej kluczową rolę odgrywa kompozycja. Klasyczne zasady i wytyczne w tym zakresie powinny stanowić stały element Twojego twórczego warsztatu. Jednak specyfika fotografowania architektury – z jej wyrazistymi liniami i geometrycznymi formami, charakterystycznymi dla miejskich przestrzeni – wymaga szczególnej uwagi przy komponowaniu kadru. W porównaniu z innymi gatunkami fotografii, precyzja w rozmieszczeniu elementów bywa tu jeszcze ważniejsza. Na przykładzie tego kadru widać, że choć jego kompozycja wydaje się prosta, to linie, kształty i faktury zostały rozmieszczone niemal idealnie według zasady trójkopca. Dzięki temu całość zyskuje wizualną równowagę i przyjemną dla oka harmonię.

3 Kontroluj pustą przestrzeń

Aby dodać dynamiki swoim obrazom, kreatywnie wykorzystaj przestrzeń

Przestrzeń negatywna to często pomijany, a zarazem niezwykle istotny element kompozycji. W praktyce chodzi o te fragmenty obrazu, które nie przedstawiają konkretnego obiektu – obszary, które nie są bezpośrednio tematem zdjęcia. Może to być niebo, pustka między budynkami albo po prostu „nic”, co znajduje się pomiędzy głównymi elementami kadru. Tego rodzaju przestrzeń również kształtuje kompozycję, dlatego warto zwracać uwagę na to, jak wpływa na odbiór fotografii. Spójrzmy choćby na główne zdjęcie na sąsiedniej stronie – to właśnie niewielka szczelina między dwoma budynkami sprawia, że kadr jest tak udany. Przesunięcie aparatu o zaledwie centymetr w lewo lub w prawo mogłoby sprawić, że ta luka zniknie, a kompozycja stanie się chaotyczna i mniej czytelna. Pusta przestrzeń to subtelny, łatwy do przeoczenia element – szczególnie podczas fotografowania architektury – ale zdecydowanie warto mieć ją na uwadze. Zobacz także zdjęcie Manhattanu powyżej. W tym przypadku przestrzeń negatywna została przekształcona w przestrzeń pozytywną poprzez... odwrócenie kadru do góry nogami. Obszar nieba pomiędzy wieżowcami zaczyna przypominać kształtem kolejny budynek. Nasz umysł automatycznie odczytuje go jako realny obiekt, a tym samym nadaje mu w kompozycji rolę „pozytywną”.

4 Zastosuj symetrię

Zwróć uwagę na istotne cechy

Nie wszystkie sceny da się skomponować według tych samych zasad – różne tematy wymagają różnego podejścia. W niektórych przypadkach kluczem do wydobycia określonej cechy fotografowanego obiektu może być jednak idealna symetria. To szczególnie istotne w przypadku ujęć architektury i scen z dominującą budynków. Tego typu fotografie opierają się na specyficznym, precyzyjnym poczuciu równowagi i harmonii. Jeśli chcesz pracować w sposób symetryczny, zwróć baczna uwagę, by wszystkie elementy w kadrze były rzeczywiście rozmieszczone symetrycznie – co wcale nie jest tak proste, jak mogłoby się wydawać.

5 Zabawa ze światłem

Używaj twardego i miękkiego światła, aby przekształcić swoje obrazy za pomocą wyrazistych cieni i kontrastu

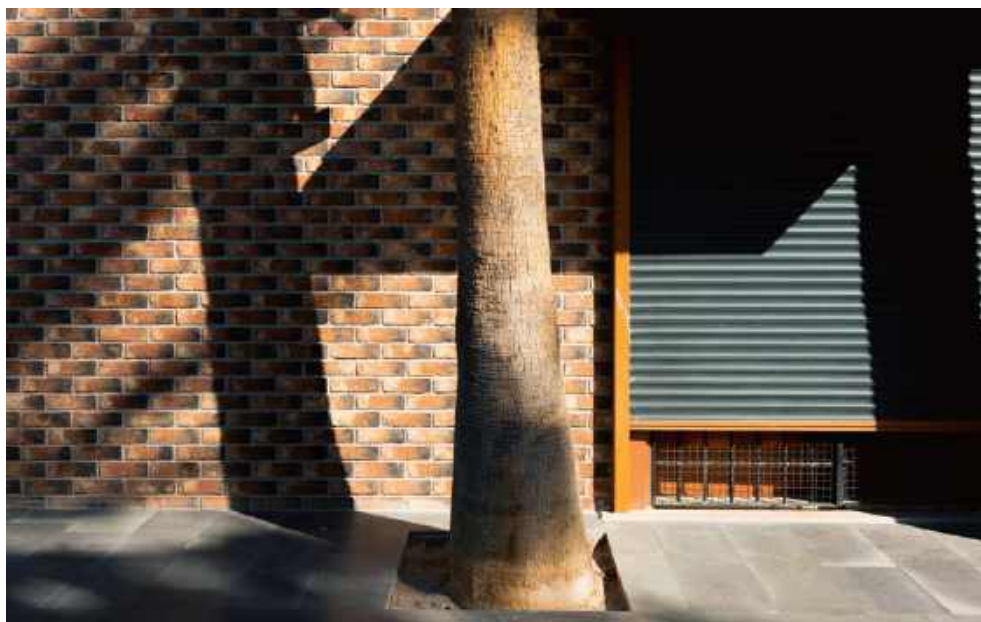
Światło to istota fotografii i jej najważniejszy składnik. Samo słowo „fotografia” oznacza przecież „malowanie światłem” – pochodzi od greckich słów phos (światło) i graphê (rysunek). Umiejętność dostrzegania światła i twórczego korzystania z jego właściwości to jeden z kluczowych elementów świadomego fotografowania.

Dobrym początkiem tej drogi może być po prostu wyrobienie w sobie nawyku patrzenia. Znajdź chwilę, by uważnie i w skupieniu obserwować, jak światło zmienia się w ciągu dnia: jak pada na różne obiekty, jak zmienia się jego barwa i intensywność, jak wpływa na nie pogoda, pora roku czy szerokość geograficzna. Spójrz też na światło sztuczne – zauważ, jak wygląda, jak różni się światło zimnych, biurowych jarzeńówek od ciepłego, przytulnego blasku lampki nocnej.

Ostre, twarde światło – jak to w południe w bezchmurny dzień – często bywa uznawane za trudne, ponieważ tworzy mocne cienie i duży kontrast. Wielu fotografów go unika, ale jeśli podejść do niego kreatywnie, może nadać zdjęciom wyjątkowego wyrazu.

Z kolei miękkie, rozproszone światło działa zupełnie inaczej. Tego rodzaju delikatne odcienie dają subtelniejszy, bardziej stonowany efekt. Naturalne światło słoneczne bywa łagodniejsze, gdy niebo jest zachmurzone – chmury działają wówczas jak potężny dyfuzor.

Niektóre z najbardziej efektownych scen świetlnych pojawiają się w czasie przejścia dnia w noc. Dlatego warto korzystać z aplikacji takich jak PhotoPills, które pozwalają obliczyć, kiedy i gdzie słońce wzejdzie i zajdzie. Dzięki temu możesz dokładnie zaplanować zdjęcia podczas „złotej godziny” czy „niebieskiej godziny” – i znaleźć się we właściwym miejscu o odpowiedniej porze.

6 Zwracaj uwagę na odbicia

Niech staną się częścią Twoich ujęć, a nie tylko przypadkowym szczegółem

Wyszukiwanie odbić to doskonały sposób na dodanie scenie głębi i subtelnych niuansów. Istnieje wiele interesujących powierzchni, które oferują różny stopień odbijania obrazu i przejrzystości – od świeżo umytych witryn sklepowych czy wypolerowanych mosiężnych detali, po lśniące fasady nowoczesnych wieżowców albo falujące odbicia na powierzchni rzeki.

Odbicia łatwo przeoczyć – chyba każdemu zdarzyło się kiedyś dopiero po fakcie zauważyć, że kadr został zepsuty przez odbijający się w szybie samochód dostawczy, który wcześniej umknął naszej uwadze. Ale, jak w przypadku wielu innych elementów omawianych w tym przewodniku, jeśli tylko nauczysz się patrzeć uważniej i będziesz otwarty na grę światła, zaczniesz dostrzegać takie okazje niemal wszędzie. Cały trik polega na tym, by zadać sobie pytanie: co się odbija?

Świetnym momentem na szukanie odbić jest czas po deszczu – kiedy ulice pełne są kałuż. Warto wtedy uklęknąć i wykorzystać ich lustrzaną powierzchnię jako element kompozy-

cyjny. Niektórzy fotografowie idą o krok dalej – noszą ze sobą butelkę wody nie tylko po to, by się nawodnić (choć to też ważne!), ale żeby w razie potrzeby stworzyć własną kałużę we właściwym miejscu i uchwycić efektowne odbicie. Zdarza się jednak, że odbicia są

niepożądane. W takiej sytuacji niezastąpiony okaże się filtr polaryzacyjny. To jedno z nielicznych akcesoriów, którego działania nie da się w pełni odtworzyć w Photoshopie. Właśnie dlatego warto mieć polaryzator zawsze pod ręką – w każdej torbie fotografa.

7 Uwzględnij ludzi

Włączanie ludzi do miejskich kadrów to świetny sposób na dodanie kontekstu, pokazanie skali oraz, co najważniejsze, wprowadzenie elementu narracyjnego, który opowiada jakąś historię. Tego rodzaju zdjęcia balansują często na granicy fotografii miejskiej i ulicznej, ale nie warto zbyt przejmować się etykietami i szufladkowaniem gatunków. Po prostu róbmy zdjęcia.

Spójrz jeszcze raz na fotografię z poprzedniego przykładu – tę z odbiciem. Sprzedawca hot dogów i jego wózek stanowią kluczowy element obrazu i opowieści, którą zdjęcie przekazuje. Tym bardziej że tego typu straga-

Ulepsz swoje miejskie pejzaże, prezentując ludzi mieszkających w okolicy

ny są silnie zakorzenione w wizualnym pejzażu Nowego Jorku. Odbicie w szklanej ścianie dodaje zdjęciu wyrazistości, a niskie, popularne światło wzmacnia jego atmosferę.

Wybór odpowiedniego miejsca i cierpliwe oczekiwanie na właściwy moment były częścią procesu twórczego – co prowadzi nas do kolejnego ważnego aspektu tej fotografii: wycucia czasu.

Środowisko zurbanizowane oferuje też nieskończone możliwości portretowania. Rozglądaj się za interesującymi osobami i nie bój się zapytać, czy możesz zrobić zdjęcie. Jeśli uprzejmie wyjaśnisz, co robisz i dlaczego,

jest spora szansa, że spotkasz się z przychylnością. A jeśli ktoś odmówi – to też w porządku. Podziękuj i idź dalej.

Szukaj miejsc w pobliżu budynków lub wewnątrz, gdzie światło jest miękkie. Przemysł również tło, by uniknąć zbędnych rozpraszczy. Na przykład neutralne, fioletowe ogrodzenie placu budowy może świetnie uzupełniać portret, jak w przytoczonym przypadku.

Zanim podejdziesz do potencjalnego modelu, przygotuj ustawienia aparatu – tak, aby nie tracić czasu tej osoby na przeklikiwanie się przez menu. Dzięki temu cała sytuacja będzie bardziej komfortowa i profesjonalna.

8 Myśl jak artysta

Użyj geografii, autobiografii i metafor, aby dodać głębi

Miejski krajobraz to znacznie więcej niż tylko „klasyczne” widoki zazwyczaj kojarzone z tym gatunkiem fotografii. Tematyka zdjęć może obejmować wszystko – od parkingów i rozrastających się przedmieść, po przemysłową topografię i nieoczywiste zakątki miasta. Takie obrazy mogą być zarówno piękne, jak i brzydkie, polityczne lub poetyckie.

Poświęć czas na eksplorację przestrzeni i jej dokładne poznanie – zwłaszcza jeśli to dla Ciebie nowe miejsce. Cenną inspiracją mogą być przemyślenia amerykańskiego fotografa i eseisty Roberta Adamsa. Był on jednym z przedstawicieli nurtu New Topographics – nieformalnej grupy fotografów krajobrazowych działających w latach 70. XX wieku. Adams jest autorem znakomitej książki pt. *Beauty in Photography*, w której opisuje, co, jego zdaniem, sprawia, że fotografia krajobrazowa staje się naprawdę interesująca i angażująca. To zbiór trafnych refleksji, który warto wziąć pod uwagę, myśląc o własnych zdję-

ciach miejskich. Według Adamsa dobra fotografia powinna poruszać na trzech poziomach: geograficznym, autobiograficznym i metaforycznym. Pod pojęciem geografii rozumie takie elementy jak topografia, światło czy pogoda. Autobiografia odnosi się do emocjonalnej relacji z miejscem – do tego, co czujesz, będąc w danym otoczeniu, i jak na nie reagujesz. Metafora natomiast dotyczy ukrytych znaczeń – obrazu, który niesie za sobą coś więcej niż tylko powierzchowny zapis rzeczywistości. Adams zauważa, że jeśli każdy z tych elementów traktujemy osobno, efektem mogą być jednowymiarowe i mało angażujące zdjęcia. Ale gdy wszystkie trzy poziomy harmonijnie się łączą, obraz nabiera głębi i staje się interesujący.

Oczywiście w pewnym sensie parafrazując jego słowa – ale samo podejście, jakie proponuje, to wartościowy punkt odniesienia w każdej pracy fotograficznej. Koniecznie poszukaj w internecie zdjęć grupy New Topographics!

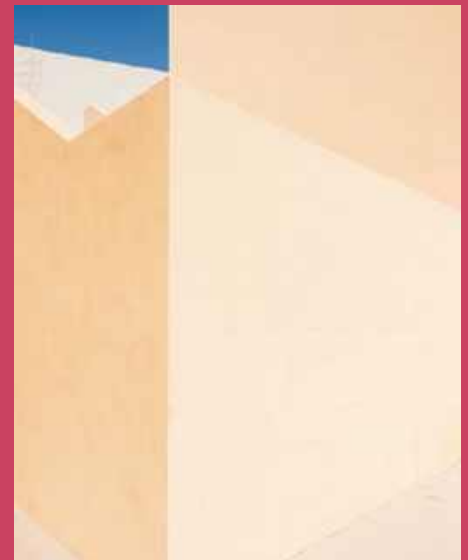

9 Użyj koloru (lub nie)

Aby uzyskać zróżnicowane rezultaty, rób zdjęcia w kolorze lub monochromatycznie

To, czy zdecydujesz się uchwycić zdjęcia w pełnej palecie barw, czy raczej w nastrojowych, monochromatycznych tonacjach, zależy wyłącznie od Ciebie. Jak w wielu innych aspektach fotografii, nie ma tu jednoznacznie dobrego ani złego wyboru – wszystko sprowadza się do twojej twórczej intencji, a nie do spełniania cudzych oczekiwań (chyba że akurat pracujesz na zlecenie). Pomocne może okazać się wykorzystanie dostępnych w aparacie stylów obrazu lub trybów przetwarzania. Jeśli na przykład wyobrażasz sobie swoją pracę jako czarno-białą, ustawienie aparatu w tryb monochromatyczny może pomóc ci już na etapie fotografowania lepiej wyobrazić sobie finalny efekt.

10 Odnajdź ducha miejsca

Użyj różnych kątów, kadrów, faktur i przestrzeni, aby wzmocnić ekspresję

Istnieje wiele sposobów interpretowania sceny, tematu czy miejsca, dlatego warto spróbować odnaleźć własną wizję. Poszukiwanie „ładnych widoczków” czy pocztówkowych ujęć może być dobrym punktem wyjścia, ale prędzej czy później

pojawi się potrzeba, by wyrazić na zdjęciu własne emocje i osobisty stosunek do otoczenia. To właśnie wtedy fotografia staje się naprawdę interesująca, a tworzenie obrazów – bardziej ekscytujące. Nie ma tu jednej konkretnej techniki ani prostego przepisu.

Najważniejsze, by zadać sobie pytanie: jaką atmosferę czuję w tym miejscu? – i spróbować znaleźć kąt, kompozycję i środki wyrazu, które tę wizję najlepiej oddadzą. To proces, który wymaga czasu, ale zdecydowanie warto go przejść.

11 Bądź zorientowany na szczegóły

Przyjrzyj się bliżej miejskiemu krajobrazowi

Znakomite efekty może przynieść skupienie się na fragmencie budynku, wnętrza lub drobnym detalu miejskiej przestrzeni. Łatwo ulec pokusie fotografowania szerokich panoram lub monumentalnych fasad, ale skierowanie uwagi na konkretne detale i fragmenty może pochłonąć cię na długie godziny.

Zabawa kształtami i fakturami, obserwowanie, jak światło i cień rzeźbią formy, podkreślają kąty, łuki i krzywizny, to proces, który potrafi fascynować i nigdy się nie nudzi. Warto poświęcić chwilę, by przyrzeć się otoczeniu i odkryć jego ukryty potencjał.

Zastanów się też, jakie masz odczucia wobec danego miejsca czy budynku. Uruchom inne zmysły – posłuchaj dźwięków, poczuj zapachy, dotknij powierzchni. Stwórz w głowie obraz pełen wrażeń, a potem pomyśl, jak możesz przełożyć te doznania na język fotografii. Czy twoje zdjęcie ma być ciemne i nastrojowe, czy raczej jasne i lekkie? Neutralne i wyciszone, czy pełne intensywnych barw? To twój wybór – pozwól, by prowadziły cię emocje.

12 Pracuj projektowo

Twórz spójne serie obrazów, które nawzajem na siebie oddziałują

Niezależnie od tego, co najbardziej lubisz fotografować, warto pomyśleć o pracy projektowej. Spróbuj stworzyć spójny zestaw zdjęć, które wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają, zarówno tematycznie, jak i wizualnie. Sam często mam równoległe kilka takich „projektów”. Niektóre są rozbudowane i poruszają poważniejsze tematy, jak relacja człowieka z naturą i środowiskiem. Inne są lekkie, łatwe do zrealizowania i nie

obciążają umysł. Weźmy na przykład serię zdjęć ławek, widoczną poniżej. Podczas podróży po świecie wypatruję ławek ustawionych tak, by można było z nich podziwiać widok. Gdy uda mi się taką znaleźć, fotografuję ją w charakterystyczny sposób – tak, by jej górna krawędź znajdowała się mniej więcej na środku kadru. Po pewnym czasie zbiera ich wystarczająco dużo, by stworzyć mały, tematyczny projekt.

13 Bądź nudny i nieciekaw

Uchwycić to, co zwyczajne, aby zobaczyć inną stronę danej lokalizacji

Nuda może okazać się zaskakująco pomocna w odkrywaniu własnej kreatywności. I nie, to wcale nie jest tak absurdalne, jak mogłoby się wydawać. Nuda jest dobra. W momentach, kiedy uwalniam się od tyranii rozproszenia, od urządzeń elektronicznych i nieskończonego przewijania ekranu smartfona, zaczynam być najbardziej twórczy. Co więcej, same „nudne” tematy potrafią okazać się zaska-

kująco owocne. Podczas wizyt w nowych miastach, miasteczkach czy portach często szukam przynajmniej czterech naprawdę monotonnych, niepozornych widoków, które mogłyby posłużyć jako materiał na pocztówkę. Inspiracją do tego projektu była zarówno piękna, jak i przewrotnie zabawna seria książek Martina Parra, zatytułowana *Boring Postcards*. Zgromadził on w niej archiwalne

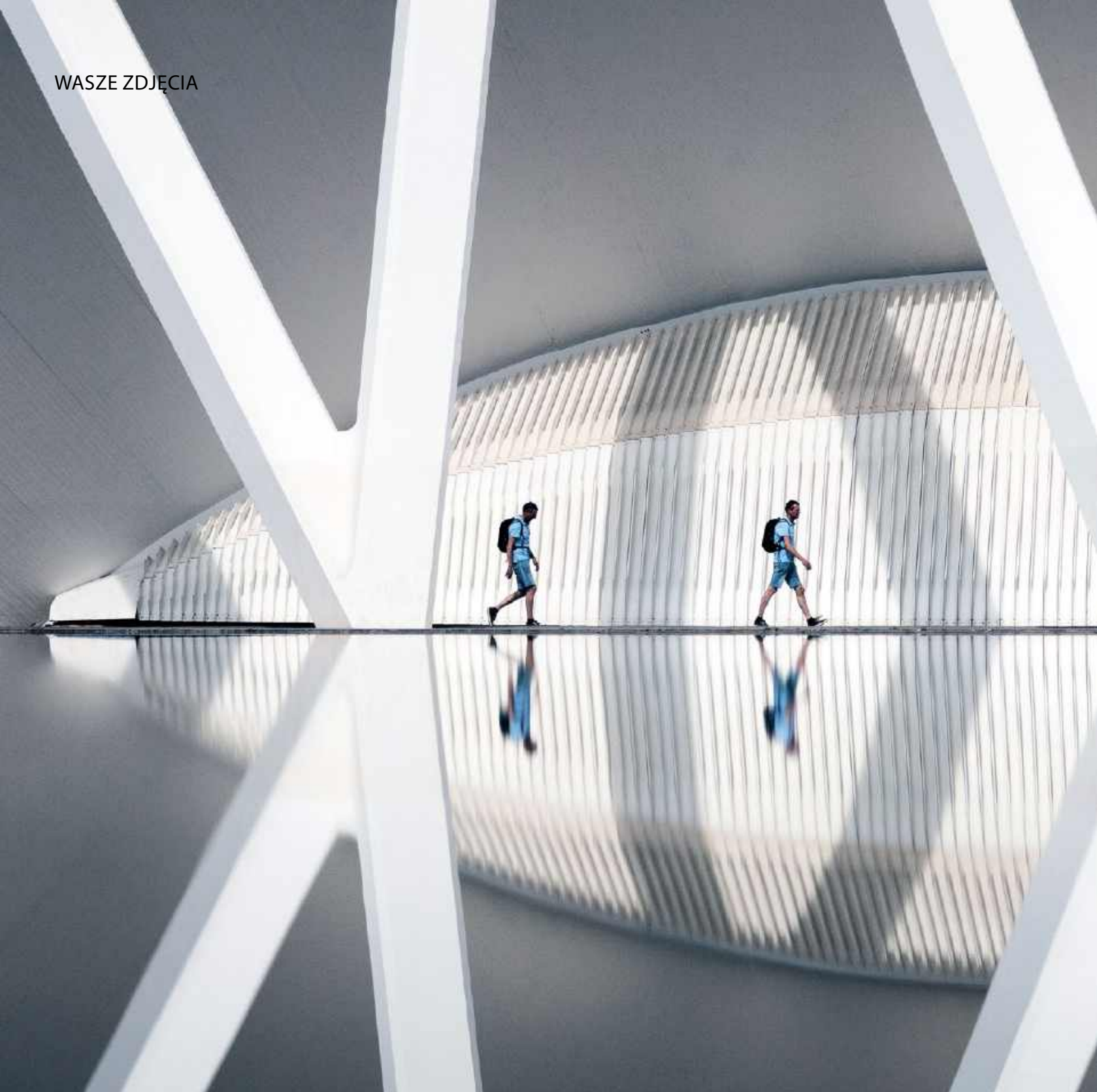
pocztówki przedstawiające zwyczajne, często wręcz nieciekawe miejsca. Zainspirowany tym pomysłem, postanowiłem stworzyć własną kolekcję. Już samo poszukiwanie odpowiednich lokalizacji pomaga mi lepiej wczuć się w atmosferę danego miejsca i dostrzec mniej oczywiste motywy – przeciętne ulice czy szarą codzienność. Moja seria „nudnych pocztówek” staje się coraz ciekawsza!

14 Kieruj się w stronę abstrakcji

Bądź twórczy, kadrując same faktury i wzory

Kontynuując koncepcję skupienia się na detalach, warto spróbować podejścia bardziej abstrakcyjnego. Jeśli tylko otworzysz się na ten sposób widzenia, przekonasz się, że niemal każde środowisko miejskie oferuje nieskończoną liczbę tematów do takiej fotografii. Postaraj się oderwać od dosłownego znaczenia tego, co fotografujesz. Zamiast widzieć przedmiot jako „sklep”, „mur” czy „znak”, skup się na jego kształcie, formie, kolorze i fakturze. Stare fasady sklepów, zniszczone tablice reklamowe wokół placów budowy, łuszcząca się farba, graffiti czy pęknięty asfalt – wszystko to, patrząc z odpowiednim nastawieniem, może stać się źródłem niezwykłych i zaskakujących ujęć.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

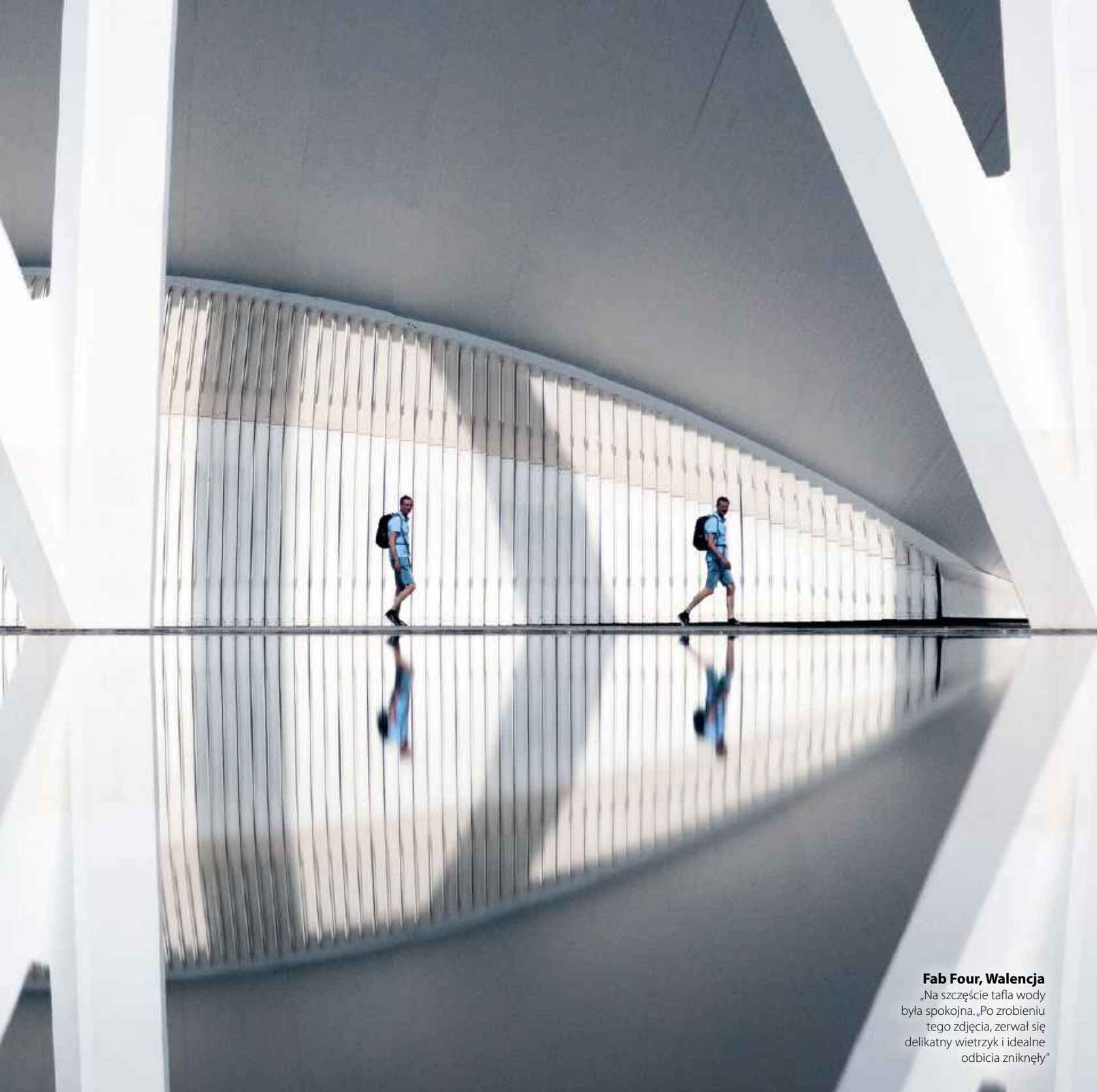

Fotograf: Andy Nelson

 @ndrwnlsn

Miejsce: Walencja, Hiszpania

Szczegóły techniczne: Aparat Canon EOS R5,
obiektyw Canon RF 24–70, f/2,8; 1/6000 s, f/2,8, ISO 100

Fab Four, Walencja

„Na szczęście tafła wody była spokojna. Po zrobieniu tego zdjęcia, zerwał się delikatny wietrzyk i idealne odbicia zniknęły”

„Wiele osób bez trudu rozpozna tę lokalizację – to Miasto Sztuki i Nauki w hiszpańskiej Walencji. Prawdziwy cud architektury i jedno z najczęściej fotografowanych miejsc w Europie. Widziałem tu wielu fotografów robiących niemal identyczne ujęcia. Kiedy trafiam do popularnej lokalizacji, zawsze rzucaam sobie wyzwanie: zrobić zdjęcie, jakiego jeszcze nikt nie zrobił. Jeśli w danym miejscu jest tłoczno, staram się wykorzystać ludzi i dużą przysłonę jako element kompozycji. Tym razem, ponieważ było spokojnie, zdecydowałem się na statyw i cierpliwie czekanie na odpowiedni moment.

Jeszcze przed przyjazdem sprawdziłem kąt padania promieni słonecznych i prognozę pogody, więc wiedziałem, że to miejsce będzie dobrze oświetlone. Poranne słońce rzucało atrakcyjny cień na tło, a spokojna tafła wody tworzyła idealne odbicia. Ustawiłem statyw tak, by uzyskać symetryczną kompozycję, celowo umieszczając cień między filarami, po czym czekałem na właściwy moment. Po chwili obserwacji zauważyłem, że przechodzące osoby mogą ustawić dokładnie pomiędzy czterema jasnymi fragmentami – tak powstał pomysł na kadr w stylu Abbey Road.

Naświetlałem z czasem 1/6000 s, więc zamrożenie ruchu nie stanowiło problemu. Najtrudniejsze było uchwycenie idealnego momentu – zajęło mi to kilka minut. W sumie połączyłem w Photoshopie cztery ekspozycje, uprzednio wykonując podstawowe korekty w Lightroomie. Zastosowałem chłodniejszy balans bieli, by filary były bardziej neutralne, a w cieniach dodałem błękit, który uzupełnia kolorystykę ubrań modela. Każdą z jego sylwetek zamaskowałem i delikatnie rozjaśniłem cienie. Dzięki warunkom tego dnia była to jedna z łatwiejszych fotografii do obróbki.”

WYWIAD

Richard Koek
opowiada o pracy nad
swoim fotograficznym
portretem miasta pełnego
fascynujących kontrastów

Tekst: Kim Bunermann

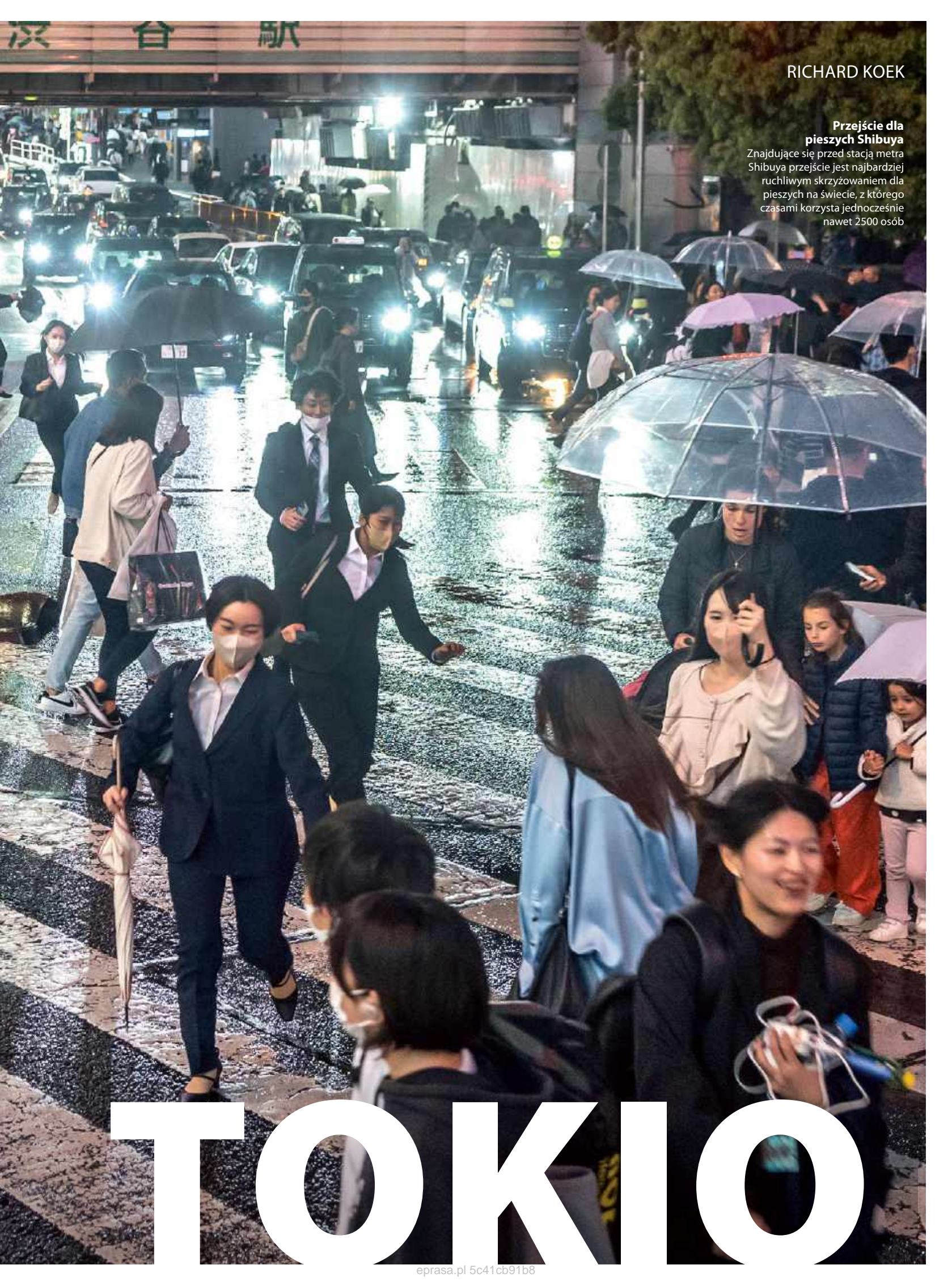
TOKIO,

渋谷駅

RICHARD KOEK

**Przejście dla
pieszych Shibuya**

Znajdujące się przed stacją metra Shibuya przejście jest najbardziej ruchliwym skrzyżowaniem dla pieszych na świecie, z którego czasami korzysta jednocześnie nawet 2500 osób

TOKIO

Tradycyjny tatuaż

Artysta Hori Momo z Meguro wykorzystuje w swojej pracy tradycyjną technikę tatuażu Tebori, wykonywaną cienkim kawałkiem bambusa zwanym nomi

Tokio to tętniąca życiem, pełna kontrastów metropolia, w której mieszka ponad 14 milionów ludzi. Połączenie ultranowoczesności i tradycji sprawia, że jest to fascynujące miejsce i popularny cel podróży. Holenderski fotograf Richard Koek udał się do Tokio by uchwycić esencję tego miasta, czego efektem jest publikacja „Tokyo Tokyo”. To inspirująca podróż do stolicy Japonii, będąca hołdem dla jej mieszkańców, ich kultury oraz różnorodnych krajobrazów, które składają się na mozaikę tego niezwykłego miasta.

Przystępując do realizacji projektu, Koek postanowił unikać stereotypowych ujęć i egzotyzyzujących obrazów kultury japońskiej, skupiając się na współczesnych aspektach życia, ukształtowanych zarówno przez tradycję, jak i postęp, ukazując codzienność Tokijczyków z intymnej perspektywy. „Każde zdjęcie opowiada historię, która jest autentyczna z perspektywy moich osobistych doświadczeń, ale to, czego doświadcza widz, patrząc na moje fotografie, może być zupełnie inne” — mówi Koek. „Fakt, że moje zdjęcia inspirują oglądających do tworzenia własnych historii, uważam za coś potężniejszego niż moje własne ujęcia.”

Koek zabiera nas w podróż, rzuca wyzwanie naszym uprzedzonym i schematom postrzegania, przedstawiając bogatą narrację o kulturze i pięknie Tokio — od intymnych momentów, gdy zapaśnik sumo upina włosy, przez urzekające ujęcia tancerek burleski i tradycyjnego tatuażysty Tebori kończącego ośmioletni projekt, po sceny uliczne na skrzyżowaniu Shibuya, które przypominają kadry z filmu.

Richard Koek

Richard Koek jest holendersko-argentyńskim fotografem, który porzucił praktykę prawniczą, by przeprowadzić się do Nowego Jorku i poświęcić swojej pasji – fotografii.

Jego zdjęcia były pokazywane w Narodowym Archiwum Holandii, w holenderskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz w Królewskim Instytucie Tropikalnym w Amsterdamie.

www.richardkoek.com

@richardkoek

Miasto Chiyoda, Tokio
Ogrody Wschodnie Pałacu Cesarskiego stanowią wewnętrzną część obszaru pałacowego i są otwarte dla zwiedzających

Richard, jak to się stało, że album „Tokyo Tokyo” ujrzał światło dzienne i dlaczego to miasto przykuło Twoją uwagę?

Odwiedziłem Tokio po raz pierwszy w 2019 roku, tuż przed tym, jak pandemia dotarła do Azji. Wysłałem mojemu wydawcy kilka zdjęć i dołączyłem wiadomość: „Co powiesz na nową książkę?”. Przyjął to z entuzjazmem, prawdopodobnie dlatego, że w 2020 roku miały odbyć się Igrzyska Olimpijskie w Tokio. Wszyscy pamiętamy, jak lockdown wszystko pokrzyżował, ale mimo to wydawca zdecydował się opublikować mój drugi album. Tokio przykuło moją uwagę przede wszystkim ze względu na swoje rozmiary — to miasto jest po prostu ogromne. Jednak jeszcze bardziej zaskoczyło mnie to, jak bardzo odbiegało od moich wyobrażeń. Moje spojrzenie było ukształtowane przez obrazy znane z mediów głównego nurtu, dlatego poczułem, że muszę spróbować zatrzyć ten rozdźwięk między mitem a rzeczywistością Japonii.

Jakich technik użyłeś, by uchwycić wyjątkową atmosferę i energię tego miasta?

Stosowałem techniki podobne do tych, które wykorzystywałem przy pracy nad moim pierwszym albumem „New York, New York”. Wędrowałem ulicami Tokio i fotografowałem wszystko, co uznałem za piękne. Moja metoda opiera się na wtopieniu się w tłum lub uliczną scenę, na byciu niewidocznym, intensywnym obserwowaniu i próbie zrozumienia sytuacji, które przykuwały moją uwagę. Często dostrzegałem potencjał w tle lub oświetleniu i cierpliwie czekałem, aż brakujący element dopełni całość. Jednocześnie starałem się nawiązać kontakt z mieszkańcami. Ponieważ nie

jestem stamtąd, organizowałem spotkania z lokalnymi osobami, mając nadzieję, że pomogą mi dotrzeć do zamkniętych mikrośrodków.

Rzucasz światło na kontrasty Tokio. Jak udało Ci się je zwizualizować?

Dwoistość Tokio ujawnia się w codziennym życiu, które przeplata się z tradycją kulturową. Wizualizacja tego była kwestią odpowiedniego montażu i opowiadania historii poprzez zestawienie tych elementów. Tutaj dużą rolę odegrał projektant książki, Erik Rikkelman, który wykonał świetną robotę.

Jak podchodziłeś do kwestii etycznych związanych z fotografowaniem ludzi?

Mam zestaw osobistych zasad — zawsze traktuję ludzi z szacunkiem i życzliwością. Jednak w Tokio, gdzie kultura jest tak różna, często nie wiedziałem, co będzie stosowne. Nie znałem niepisanych zasad, więc działałem metodą prób i błędów. Czasem prosiłem o zgodę, czasem nie. Czasem dawałem znać, że fotografuję, a czasem nie. Była to ciągła niepewność, ale jako osoba z zewnątrz często spotykałem się z wyrozumiałością. Właściwe postępowanie nie zawsze idzie w parze z uzyskaniem najlepszego obrazu, dlatego ogromnie pomocni byli moi lokalni przewodnicy.

Miałeś okazję fotografować wewnątrz bractwa sumo Kokonoe-Beya. Jak wspominasz to doświadczenie?

Nie sądziłem, że będzie to możliwe. W jednej z restauracji zobaczyłem kalendarz zapaśników sumo i zrobiłem mu zdjęcie, myśląc, że to najbliżej, jak uda mi się do nich podejść. Później poznałem artystkę Hiroko Takahashi.

Sprzęt Richarda

APARAT GŁÓWNY: SONY A7 III

KORPUS ZAPASOWY: SONY A7R

LEICA SUMMARON-M 35 MM F/2,8 M3

TAMRON 17-28 MM F/2,8 DI III RXD

KLIPS DO APARATU SPIDER X

„Mam nadzieję, że udaje mi się stworzyć most łączący oba światy – „ich” i „nasz”.

Powyżej

Bractwo Kokonoe-beya

Okolo 20 zapaśników mieszka w domu w dzielnicy Katsushika w Tokio. Jest to najbardziej utytułowane bractwo pod względem liczby wygranych walk przez jego zapaśników

Upinanie włosów

Fryzjer poprawia fryzurę zapaśnika po każdej sesji, łącząc elementy tradycji, piękna i dbania o siebie

**TOKYO,
TOKYO**

Album Richarda Koeka *Tokyo Tokyo* zawiera ponad 200 kolorowych i 20 czarno-białych zdjęć tego tętniącego życiem miasta, w którym tradycja spotyka się z nowoczesnością. Książka została wydana przez wydawnictwo Terra, będące częścią Lannoo Publishing Group.

Jej menadżer powiedział mi, że zaprojektowała stroje dla profesjonalnego bractwa sumo. Wspomniałem, że moim marzeniem jest sfotografowanie treningu zapaśników, ale nie poprosiłem o pomoc. Następnego dnia, podczas ceremonii herbaty, Hiroko powiedziała: „Masz szczęście, możemy odwiedzić bractwo sumo i zrobić im zdjęcia”. Byłem w szoku. Budynek okazał się nowoczesny, ukryty w dzielnicy sypialnianej. Część mieszkania przerobiono na dohoyo. Mieszkało tam ponad 20 zapaśników, a na piętrze znajdował się wielki pokój do spania. Byłem zaskoczony, że jeden zapaśnik zjada tyle, co cztery osoby, więc codziennie przygotowywano posiłki, które starczyłyby dla stu ludzi! Przed wejściem zapoznano mnie z zasadami i miejscami, których nie mogłem fotografować. Staralem się być niewidoczny, nie wchodziłem w interakcję, nie chciałem nadużywać tego przywileju. Po treningu fryzjer poprawiał fryzury zapaśników. Widziałem wtedy potężnych mężczyzn w intymnej sytuacji, gdzie spotykały się dbałość o siebie, tradycja i męskość. To było niezwykle ciekawe zestawienie.

Czy napotkałeś trudne sytuacje podczas pracy nad albumem?

Najtrudniejsze sytuacje często okazywały się błogosławieństwem. Nie znając języka, musiałem polegać na uśmiechu i gestach. To, co wydawało się wyzwaniem, stało się mostem do nawiązywania kontaktu. Chodziłem po mieście, nie rozumiejąc napisów ani rozmów — idealna sytuacja dla fotografa ulicznego. To dawało mi radość, która udzielała się także moim tematom. Najtrudniejsza była próba uchwycenia tłumu na stacji Shinagawa. Nadal nie jestem pewien, czy udało mi się oddać ogrom tego strumienia ludzi.

Jakiego sprzętu używasz?

Używam dwóch aparatów Sony Alpha. Jeden ma podpięty obiektyw Leica 35 mm, a drugi szerokokątny zoom. Głównie korzystam z 35 mm. Mam klips do paska, by aparat zawsze był pod ręką. Do tego karta pamięci, ładowarka, bateria. Nie przywiązuję się do sprzętu — traktuję go jak narzędzia, nic więcej.

Jakie dyskusje wywołują Twoje prace?

Mam nadzieję, że udało mi się stworzyć most łączący „ich” i „nasz” świat. Tak, są tam wiśnie, sumo, ceremonie, świątynie — to „ich” świat. Ale są też uczennice w mundurkach, kobiety na ulicach, tulipany, mężczyźni łowiący ryby — to obrazy, z którymi możemy się utożsamić, tworząc „my”. Chcę pokazać, że nasze życie jest podobne, gdziekolwiek się toczy: wszyscy pracujemy, kochamy, wychowujemy dzieci, jemy. Pokazanie tego buduje poczucie wspólnoty i harmonii.

Jakie masz wskazówki dla początkujących fotografów, którzy chcą uchwycić Tokio?

Choć stworzyłem album, nie zrobiłem tego sam. Pomogło mi wielu ludzi, którzy uwierzyli w moją pracę. Najważniejsze to doceniać

znaczenie błędów, bo każda pomyłka mnie czegoś nauczyła. Nauczyłem się też, że im mniej analizuję, dlaczego coś robię, tym łatwiej przychodzi mi działanie. Po prostu rób to, co uważasz za słuszne. Bądź życzliwy i proś o pomoc, jeśli chcesz dotrzeć do zamkniętych miejsc. A przede wszystkim odłóż na bok swoje ego. Jeśli komuś przeszkadza Twoja obecność, przestań fotografować. Moja praca nie jest ważniejsza niż szacunek do ludzi.

Dziękuję za rozmowę!

Lewa strona, u góry

Owocna praca

Tancerka burleski Lune Glitter podczas swojego występu w Amaranth Lounge w Shibuya City w Tokio

Lewa strona, na dole

Strój narodowy

Kimono, tradycyjny japoński strój, w połączeniu z nowoczesnymi torebkami i fryzurami

Powyżej

Junk rock

Gitarzysta Roku i skrzypaczka Ren występujący jako zespół Accovio w mieście Musashino w Tokio

Z lewej

Mała świątynia

Kobieta by zapewnić sobie cień, przechodzi obok świątyni, ukrytej w rogu ulicy mieszkalnej

MIEJSKIE ABSTRAKcje

Peter Fenech dołącza do **Billa Warda**, by wziąć udział w jego unikalnych warsztatach i poznać tajniki tworzenia efektownych, abstrakcyjnych pejzaży miejskich.

Wszystkie zdjęcia główne © Peter Fenech

Ruch w Tyne

„W przypadku stosowania techniki celowego poruszania aparatem w trakcie ekspozycji niektórzy wolą zdjęcia, na których obiekt jest wyraźny. Inni zaś wykorzystują go jako punkt wyjścia i zamieniają scenę w coś innego” – mówi Bill

Fotografia krajobrazowa i miejska często przedstawia sceny w sposób dość dosłowny.

Gdy przybywasz do nowego miejsca, większość kluczowych punktów orientacyjnych masz już z góry określoną, a kompozycja zdjęć w dużej mierze zależy od tego, co znajdzie się przed obiektywem.

Taki sposób patrzenia nie zawsze pobudza kreatywność. Łatwo ulec pokusie, by po prostu fotografować znane widoki dokładnie takimi, jakie są - tak, jak zrobiły to już tysiące osób przed tobą. A jednak, przy odrobinie uważności i innego podejścia, można odkryć ekscytujące, pełne dynamiki perspektywy, obserwując uważniej kolory, kształty i faktury miejskiego krajobrazu. Można je następnie przekształcić w niemal kolażowe, abstrakcyjne kompozycje.

Dziś biorę udział w sesji, która nieco różni się od typowych spotkań w ramach naszego cyklu. Dołączam do fotografa Billa Warda i trzech innych entuzjastów na warsztatach odbywających się w moim

rodzinnym Newcastle. To część niezwykle popularnego programu Light & Land, i czuję się zaszczycony, mogąc w nim uczestniczyć oraz zdobyć wiedzę o tym, jak wykorzystywać światło w twórczej, abstrakcyjnej fotografii.

Spotykamy się mroźnym zimowym porankiem w cieniu słynnego Pomnika Greya, w samym sercu Newcastle. Bill wita nas serdecznie, emanując pasją do gatunku, którym będziemy się dziś zajmować.

Po krótkiej rozmowie na temat zasad bezpieczeństwa - przypomina, że pracujemy w tętniącym życiem mieście, więc musimy uważać na ruch drogowy i typowe przeszkody terenowe - przechodzimy od razu do pierwszej części warsztatów: ćwiczeń z techniki celowego poruszania aparatem w trakcie naświetlania.

„Jeśli chodzi o ruch, aparat może zrobić wszystko to, co ty” - mówi do mnie i trójki pozostałych uczestników warsztatów: Carolyn, Tima i Barbary. „Możliwości jest mnóstwo. Podążaj za konturami obiektu. Dla uzyskania różnych efektów spróbuj

Bill Ward

Bill Ward urodził się i wychował w Newcastle-upon-Tyne. Dziś łączy dwie pasje - fotografię i aktorstwo. Kiedy nie prowadzi warsztatów dla Light & Land, pracuje jako

zawodowy aktor, regularnie występując w filmach, spektaklach teatralnych i produkcjach telewizyjnych, takich jak *Coronation Street*, *Emmerdale*, *Casualty* czy *Vera*. Niedawno pojawił się także w scenicznej adaptacji kultowej komedii *Goło i wesoło*. Chcesz zobaczyć więcej jego zdjęć lub zapisać się na indywidualne warsztaty? Odwiedź stronę internetową Billa lub jego profil na Instagramie.

www.billwardphotography.co.uk

[@billwardphotography](https://www.instagram.com/billwardphotography)

obracać, przesuwać lub kołysać aparatem w górę i w dół. Powinieneś starać się uchwycić esencję kształtu obiektu” - dodaje. „Jeśli poruszasz aparatem pionowo, uchwycisz sporą część nieba. To stworzy plamę koloru z ostrymi krawędziami elementów, w tym przypadku budynku”.

Gdy uczestnicy zaczynają eksperymentować zgodnie z jego wskazówkami, Bill radzi, by zaczynać od prostych ruchów. Kiedy nabierzemy wprawy, warto próbować łączyć różne kierunki poruszeń, aby uzyskać bardziej złożone i wyraziste efekty. „Chodzi o to, by wyczuć temat, nie tylko zobaczyć go dosłownie” - zaznacza, gdy przeglądamy nasze zdjęcia na ekranach aparatów.

Bill podkreśla, że oprócz architektury równie interesującym tematem w tej technice mogą być ludzie. „Dłuższy obiektyw doskonale sprawdza się przy fotografowaniu przechodniów. Najpiękniejsze w tej metodzie jest to, że odbierając postaciom ich indywidualne cechy, pozwalasz widzowi snuć własną historię. Fascynują mnie obrazy, które każą zadać sobie pytanie: Kim oni są? Dokąd idą?”

Warsztaty mają formę pracy zespołowej, a pytania można zadawać na bieżąco. Carolyn porusza

temat cienkiej granicy między narzeczonością a abstrakcją i pyta Billa, jak udaje mu się znaleźć między nimi równowagę.

„Lubię skupiać się na stopach ludzi” - odpowiada Bill. „To wywołuje pytanie: do kogo należą? Na początek spróbuj ustawić czas otwarcia migawki na około 1/50 sekundy i sprawdź, co się u Ciebie sprawdza. Uważam, że w przypadku techniki celowego poruszania aparatem każdy ma własny gust. Niektórzy wolą obrazy z wyraźnym tematem, inni używają go jedynie jako punktu wyjścia i przekształcają zdjęcia w coś zupełnie innego, stosując dwu- lub trzysekundową ekspozycję. Dla mnie ta technika opiera się na głębokim zrozumieniu miejsca. Zaczynam od czegoś dosłownego, a dopiero potem buduję wokół tego własną historię” - dodaje.

Po tej inspirującej rozmowie ruszamy w stronę naszego drugiego celu, imponującego mostu High Level Bridge, z którego rozciąga się spektakularny widok na rzekę Tyne w obie strony.

Bill wprowadza nas w kolejną twórczą technikę omawianą podczas warsztatów: fotografię z wielokrotną ekspozycją.

„Uwielbiam miasta” - mówi z entuzjazmem. Dają niezwykłą

Budowanie mostów

„Wielokrotna ekspozycja polega na wykorzystywaniu elementów otoczenia i używaniu ich jako elementów konstrukcyjnych do tworzenia tego, co sobie wyobrazisz” - mówi Bill

Tryby mieszania

Jak twój aparat łączy klatki obrazu

Wiele modeli aparatów oferuje kilka trybów nakładania zdjęć, z których każdy różni się sposobem łączenia ekspozycji. Najpopularniejszy i najbardziej „wybaczący” błąd jest tryb uśredniający, ponieważ aparat automatycznie dostosowuje ekspozycję tak, by uniknąć prześwietleń w nakładających się partiach obrazu. Tryb jasny zachowuje najjaśniejsze obszary kadru, natomiast tryb ciemny działa odwrotnie, eksponując przede wszystkim ciemniejsze partie - oba świetnie sprawdzają się przy fotografowaniu dużych, kolorowych powierzchni. Z kolei tryb mieszania addytywnego sumuje wartości tonalne z kolejnych ujęć, co oznacza, że fotograf musi ręcznie korygować ekspozycję, by nie stracić szczegółów w światłach lub cieniach.

Podstawowy sprzęt Billa

1 Pentax K-1 Mark II
Ta pełnoklatkowa lustrzanka wyposażona jest w matrycę 36 Mp, która pozwala uchwycić wyjątkowo dużo szczegółów faktur w zdjęciach tworzonych z użyciem wielokrotnej ekspozycji. Pentax oferuje także zaawansowany tryb łączenia ekspozycji, umożliwiający tworzenie złożonych fotomontaży. Korpus aparatu jest solidnie uszczelniony i dobrze chroniony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, co pozwala fotografować również podczas niesprzyjającej pogody.

2 Obiektyw Pentax DA 55–300 mm f/4,5–6,3 ED
To jedno z najczęściej używanych przez Billa narzędzi. Szeroki zakres ogniskowych pozwala fotografować zarówno obiekty znajdujące się blisko, jak i te oddalone, co daje możliwość tworzenia efektownych kolaży już na etapie pracy z aparatem. Maksymalna ogniskowa 300 mm świetnie sprawdza się również przy wyodrębnianiu sylwetek ludzi z miejskiego tła. Efekt izolacji dodatkowo wzmacnia zastosowanie techniki celowego poruszania aparatem, pozwalającej uzyskać charakterystyczne, kierunkowe rozmycie ruchu.

3 Obiektyw 24-70 mm
To kolejny obiektyw, którego Bill chętnie używa w fotografii miejskiej. Głównie ze względu na jego bardzo wszechstronny i uniwersalny zakres ogniskowych. Pozwala rejestrować szerokie kadry, bez zbyt wielu niepożądanych detali przy krawędziach. Zamontowany na korpusie pełnoklatkowym, oferuje użyteczne pole widzenia.

4 Szeroki zoom 15–30 mm
Bill ma w swojej torbie również obiektyw ultraszerokokątny, który przydaje się szczególnie wtedy, gdy fotografuje w ograniczonej przestrzeni. Zazwyczaj jednak stara się unikać korzystania z jego najkrótszej ogniskowej, ponieważ może to prowadzić do uchwycenia w kadrze zbyt wielu elementów - zwłaszcza przy jego krawędziach.

5 Wybór torby
Gdy Bill spędza cały dzień na fotografowaniu, stara się zabierać jak najmniej bagażu. Plecak pozwala równomiernie rozłożyć ciężar, natomiast torba listonoszka daje szybszy dostęp do sprzętu, co bywa kluczowe w dynamicznych sytuacjach i pozwala uniknąć utraty cennych okazji na dobre ujęcie.

mieszankę skali. Z jednej strony masz monumentalną architekturę, jak tutaj, w Newcastle: mosty, masywne budynki. Z drugiej, drobne zaułki i detale. W fotografii abstrakcyjnej wielokrotna ekspozycja działa jak kolaż. Chodzi o to, by korzystać z elementów otoczenia i wykorzystywać je po swojemu. Traktuj te fragmenty jak klocki. Możesz z nich zbudować wszystko, co podpowie ci wyobraźnia”.

Zachęca nas, byśmy wyszli poza dosłowność i zaczęli od szukania interesujących faktur. Jako rodowity mieszkaniec Newcastle, z radością patrzę na miasto w nowym świetle, dostrzegając szczegóły, które wcześniej mi umykały. Gdy nad naszymi głowami z piskiem kół przetacza się pociąg w stronę pobliskiej stacji Centralnej, Bill kieruje obiektyw na pokrytą graffiti konstrukcję mostu. „Zacznij od dwóch, może trzech ekspozycji. Na początek zrób zdjęcie faktury, która będzie bazą, a potem dobuduj do niej kolejne warstwy. Fotografując w mieście, lubię łączyć detale makro z większymi elementami architektury. Może to zabrzmie dziwnie, ale uwielbiam kosze na śmieci” - śmieje się. „Są brudne, obklejone naklejkami, pełne warstw. To świetny punkt wyjścia”.

Kiedy grupa rozeszła się, by eksplorować obie strony mostu Newcastle i Gateshead, skorzystałem z okazji, by zapytać Billa, co według niego decyduje o sukcesie abstrakcyjnego zdjęcia miejskiego pejzażu. „Wszystko zależy od gustu i tego, co nam się podoba” - odpowiada. „Możesz zacząć od czegokolwiek, bo tak naprawdę nie liczy się punkt wyjścia, ale to, co z niego zbudujesz. Powodem, dla którego to konkretne graffiti przykuło moją uwagę, są

Ładny łuk

Oświetlony reflektorami, ikoniczny łuk mostu Millennium Bridge w Newcastle jest idealnym miejscem do wykonywania zdjęć z zastosowaniem techniki celowego poruszania aparatem w trakcie ekspozycji

jego kolory: szarości, błękity i odrobina bieli. To wszystko powinno dobrze zakłócić kultowy widok mostu Tyne” - wyjaśnia.

Gdy nie prowadzi warsztatów ani nie uczestniczy w wyprawach organizowanych w ramach Light & Land, Bill pracuje jako zawodowy aktor. „Występuje zarówno w teatrach, jak i w produkcjach telewizyjnych. Zastanawiam się, na ile te dwa światy - fotografia i aktorstwo - rzeczywiście się przenikają.

„Celowego poruszanie aparatem w trakcie naświetlania i fotografia z wielokrotną ekspozycją są jak podróż do nieznanego celu”

„W aktorstwie, kiedy zaczynasz pracę nad nową sztuką, miejsce, w którym jesteś na początku, i to, w którym znajdziesz się na końcu, to zupełnie różne punkty. To podróż, często bez konkretnego celu, który znasz z góry. Ale wszystko, co robisz na sali prób, nadaje temu kierunek. Trzeba od czegoś zacząć. Tak samo jest z fotografią abstrakcyjną”.

Bill robi kilka zdjęć przemysłowych detali metalowego mostu, po czym zaczyna się zastanawiać, jak

połączyć je z widokiem na wschód, w stronę bardziej oddalonego mostu Tyne. W tym przypadku most jest oświetlony, ale warstwa tekstury już nie, więc Bill stara się tak dobrać ekspozycję, by obie warstwy pasowały do siebie tonalnie. „Zadaję sobie pytanie: jak połączyć dwa elementy, które w rzeczywistości zupełnie do siebie nie pasują, by stworzyć z nich coś nowego?” - mówi. „Nie mam jeszcze pewności, co z tego wyjdzie, ale jestem ciekaw

Kluczowe wskazówki dotyczące tworzenie kreatywnych zdjęć abstrakcyjnych

📍 Użyj zoomu

Obiektywy zmienneogniskowe oferują większą elastyczność niż modele stałoogniskowe - zarówno przy fotografowaniu z użyciem techniki celowego poruszania aparatem, jak i podczas pracy z wielokrotną ekspozycją. Pozwalają też wykonywać serie zdjęć z efektem zmiany ogniskowej, wyodrębnić drobne szczegóły czy przybliżyć odległe obiekty, bez potrzeby zmieniania obiektywu między ujęciami.

📍 Rozważ konwersję do czerni i bieli

Podczas warsztatów Bill pokazywał nam, jak nakładać na siebie interesujące kolory i plamy światła, ale jednocześnie zachęcał do wyobrazania sobie scen w odcieniach szarości. Wyjaśnił, że zarówno zdjęcia tworzone z użyciem techniki celowego poruszania aparatem, jak i te oparte na wielokrotnej ekspozycji, często lepiej wypadają w czerni i bieli - w takich ujęciach to faktura staje się głównym tematem, a kolor potrafi odciągać uwagę widza.

📍 Wypróbuj różne czasy naświetlania

Ponieważ wiele kreatywnych i abstrakcyjnych fotografii ma subiektywny charakter, Bill zachęca do poszukiwania własnego stylu i sposobu obrazowania. Podczas pracy z techniką celowego poruszania aparatem warto eksperymentować z czasem otwarcia migawki - krótsze ekspozycje z zakresu 1/50 do 1/5 sekundy pozwalają uzyskać bardziej rozpoznawalne ujęcia,

natomiast dłuższe, sięgające kilku sekund, prowadzą do większej abstrakcji.

📍 Patrz na kształty

Staraj się tworzyć abstrakcyjne zdjęcia dobrze znanych, często fotografowanych miejsc. Ustaw długi czas otwarcia migawki i prowadź obiektyw wzdłuż konturów wybranego obiektu - pozwoli to uzyskać impresjonistyczny obraz znajomej struktury, pokazując ją w zupełnie nowym świetle.

📍 Zmieniaj kierunek

Przesuwając aparat w trakcie ekspozycji, warto wypróbować różne rodzaje ruchu, by osiągnąć odmienne efekty wizualne. Szybkie poruszanie korpusem w górę i w dół spowoduje rozmycie nieba na całej powierzchni kadru, natomiast przesuwanie aparatu na boki sprawi, że kolorowe obiekty zaczną się ze sobą zlewać. Możesz również spróbować obrócić korpus lub zmieniać ogniskową obiektywu podczas naświetlania, aby uzyskać wrażenie ruchu w przód lub w tył.

📍 Zrób wiele zdjęć

Obie techniki wymagają wielu prób i świadomości, że część zdjęć się nie uda. Uchwycenie obrazu, który widzisz oczami wyobraźni, może zająć trochę czasu. Proces ten można jednak przyspieszyć, wykonując dużą liczbę zdjęć i testując różne kreatywne podejścia. Gdy nabierzesz wprawy, spróbuj połączyć technikę celowego poruszania aparatem z wielokrotną ekspozycją.

efektu. Gdy mam już punkt wyjścia, mogę kombinować, na przykład przesunąć most w głąb kompozycji, by był mniej dominujący. Potem można dostosować wzajemną relację między warstwami, używając kompensacji ekspozycji, tak, by jedne elementy były bardziej, a inne mniej widoczne w finalnym obrazie”.

Zainspirowany, podejmuję próbę stworzenia własnego ujęcia, łącząc łuki chodników mostu High Level z iglicą kościoła All Saints. Niedługo później dołączają do nas Tim, Carolyn i Barbara. Wspólnie uznajemy, że pora na przerwę obiadową. Udajemy się do pobliskiej włoskiej restauracji - to okazja do rozmowy i lepszego poznania się w mniej formalnych okolicznościach.

Tematy? Od roli smartfonów w fotografii ulicznej po najnowsze zmiany w technologii aparatów.

Po posiłku, syci i w dobrych nastrojach, wracamy do pracy w terenie. Gdy idziemy wzdłuż nabrzeża Newcastle, Bill zachęca nas, byśmy zaczęli łączyć poznane wcześniej techniki i eksperymentowali z ich różnymi wariantami.

Zmianami standardowy zoom na teleobiektyw 100-400 mm, chcąc jeszcze mocniej skompresować perspektywę. Pytam Billa, czy w tego typu fotografii preferuje obiektywy stałoogniskowe czy zoomy. „W przestrzeni miejskiej zoomy często sprawdzają się lepiej” - odpowiada. „W takich sesjach chodzi o to, by stworzyć porządek

„Szczęście jest nieodzowną częścią procesu twórczego. Wymyśl i zrealizuj pomysł, a potem zobacz, co się stanie”

z chaosu, a zoom daje większą elastyczność. Pozwala zestawiać elementy znajdujące się blisko, jak i daleko. Najczęściej używam szkieł 24–70 mm i 55–300 mm. Czasem sięgam też po 15–30 mm, choć bywa, że ten zakres jest zbyt szeroki i w ciasnej przestrzeni miasta wprowadza za dużo niepotrzebnych informacji do kadru. Używaj takiej optyki, która pozwala ci swobodnie komponować faktury”.

W miarę jak słońce zaczyna chylić się ku zachodowi, światło słabnie, a to otwiera nowe możliwości do twórczych eksperymentów. Wydłużony czas naświetlania staje się sprzymierzeńcem, a Bill zachęca nas, by to wykorzystać i jeszcze raz sięgnąć po technikę celowego

poruszania aparatem. „Można wykonać serię ujęć, za każdym razem zmieniając kierunek ruchu. Albo po prostu prowadzić aparat w kilku różnych osiach, co sprawi, że temat stanie się bardziej czytelny, a jednocześnie pozostanie wciąż nieoczywisty” - tłumaczy.

Bill podchodzi kolejno do każdego z nas, przegląda zdjęcia, udziela wskazówek i ocenia efekty. Cały proces ma bardzo pozytywny i zachęcający charakter - nie chodzi o krytykę, lecz o inspirację. Ponieważ pracujemy nad zdjęciami artystycznymi, często pojawiają się sugestie dotyczące możliwości rozwijania poszczególnych technik. Główne przesłanie Billa brzmi jasno: każdy z nas musi znaleźć styl, który

będzie autentyczny i spójny z jego wrażliwością. By nam w tym pomóc, Bill rozmawia z każdym indywidualnie, pytając m.in. o to, gdzie planujemy wykonać kolejne zdjęcia. „Najważniejsze pytania, jakie warto sobie zadawać, to: co by było, gdyby i co jeszcze mogą wypróbować?” - mówi. „To trochę jak testowanie hipotez. Najlepsze zdjęcia często powstają z błędów. To one pokazują, co się nie sprawdziło i dokąd warto iść dalej. Wyobrażam sobie, że ekran aparatu to po prostu mój notatnik - dodaje, gdy spacerujemy wzdłuż rzeki, mijając most obrotowy i przechodząc pod dominującym nad wodą mostem Tyne.

Gdy zbliżamy się do ostatniego mostu, Millennium Bridge, spoglą-

damy na zachód. Pozostałe konstrukcje tworzą malowniczy, niemal graficzny rytm sylwetek na tle złocistego nieba. Bill wykorzystuje ten moment, by wrócić do tematu wielokrotnej ekspozycji i jeszcze raz przypomnieć dostępne tryby łączenia obrazów. Ja eksperymentuję z nałożeniem kolorowych donic malowanych w żywe wzory na kontury mostu. Nawet jeśli aparat oferuje tylko jeden tryb, Bill radzi się tym nie przejmować. „Tryb uśredniający w zupełności wystarczy w większości sytuacji” - mówi. „To od niego sam zaczynam. Aparat uśrednia wtedy wartości tonalne z kilku ujęć”.

Na zakończenie dnia Bill robi jeszcze kilka ujęć Millennium Bridge,

celowo poruszając aparatem, by ruchem odtworzyć charakterystyczny łuk mostu oświetlony reflektorami. Pokazuje mi, jak efektowny może być taki zabieg - wystarczy nałożyć na siebie dwa ujęcia, z których drugie powstaje po odwróceniu aparatu. To wzmacnia moje przekonanie, że kreatywna fotografia polega przede wszystkim na umiejętnym wykorzystywaniu otaczającej nas przestrzeni, w sposób świeży, osobisty i odważny.

Na pożegnanie udziela kilku rad. „Róbcie dużo zdjęć! W tym gatunku fotografii można rejestrować wiele różnych obrazów jednocześnie. Tim wspomina, że wcześniej nigdy nie myślał o stosowaniu techniki celowego poruszania aparatem ani wielokrotnej ekspozycji, ale teraz chciałby sprawdzić, gdzie jeszcze mógłby wykorzystać to, czego nauczył się dzisiaj. „Twórcza fotografia polega na pozwoleniu sobie na zagłębienie się w królicze nory” – mówi.

Nie przestawaj robić zdjęć
Bill radzi rejestrować jak najwięcej obrazów. „Uprawiając ten gatunek fotografii można robić wiele różnych zdjęć jednocześnie” – mówi

Tworzenie abstrakcyjnych zdjęć miejskich

1 Fotografowanie tekstur Graffiti, naklejki, a nawet brudne ściany czy kosze na śmieci mogą stanowić doskonałą bazę do zdjęć z wielokrotną ekspozycją. Potraktuj tę warstwę jak płótno, na które nałożysz jaśniejsze kolory i faktury - czasem w zupełnie innej orientacji.

2 Z bliska i z daleka Połącz w jednym kadrze obiekty znajdujące się blisko z tymi znacznie oddalonymi, tworząc kolaż z elementów, których w rzeczywistości nie dałoby się uchwycić razem. Warstwą tekstury może być zbliżenie lub nawet ujęcie makro, natomiast most czy budynek stanowiąc będą wizualną nakładkę.

3 Ustaw liczbę klatek Bill zaleca, aby przy wielokrotnej ekspozycji zaczynać od rejestrowania mniejszej liczby klatek - zazwyczaj dwóch lub trzech. Gdy lepiej zrozumiesz, jak działa proces ich łączenia, możesz zacząć eksplorować tekstury, zwiększając liczbę klatek w swojej kompozycji.

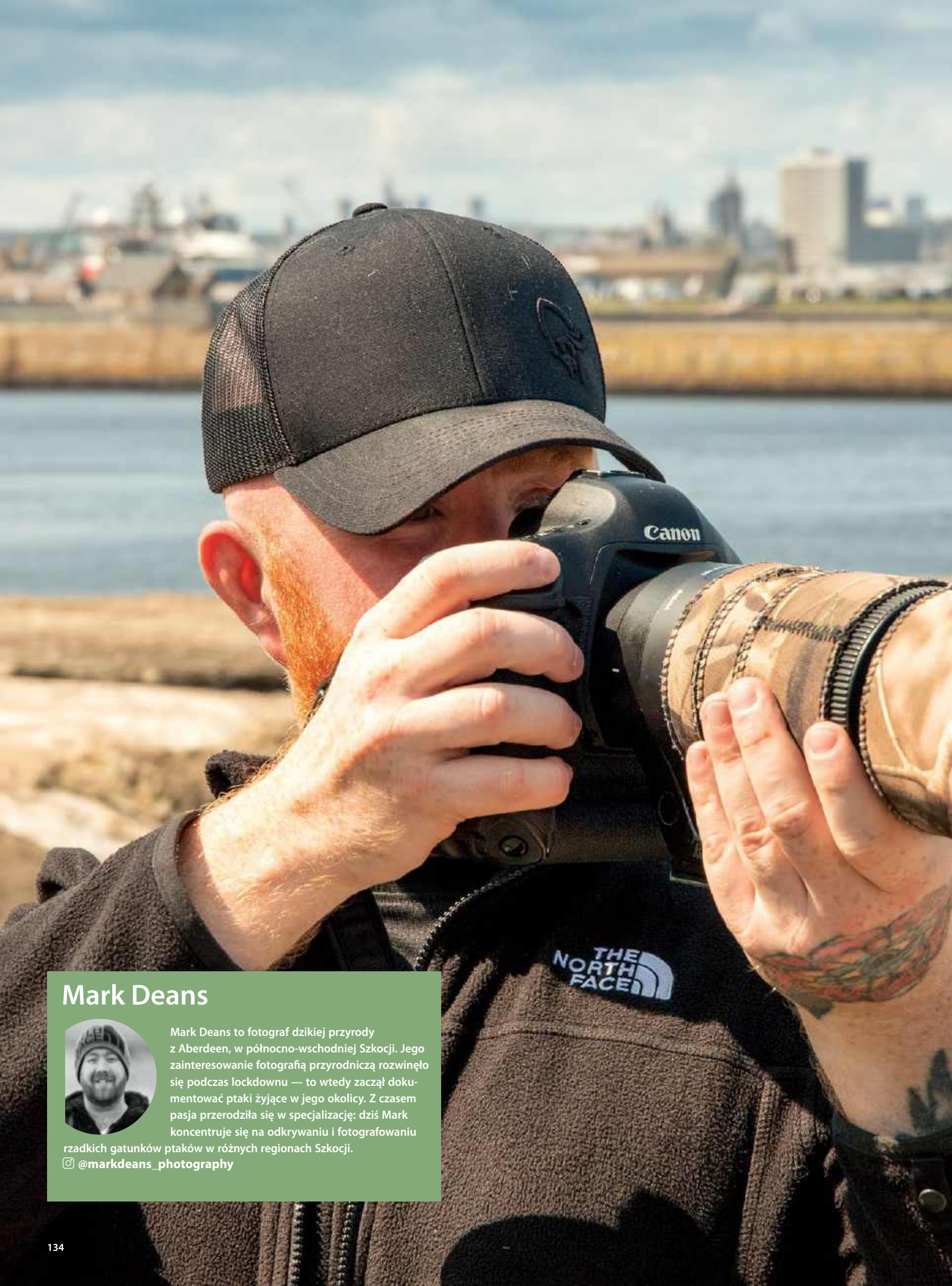
4 Szukaj „kolizji” Fotografowanie z wielokrotną ekspozycją nie jest procesem przypadkowym. Sukces Billa wynika z jego doświadczenia w rozpoznawaniu obiektów, które będą ze sobą dobrze współgrać. Szukaj pasujących do siebie kształtów lub okazji do nałożenia na struktury intensywnych kolorów.

5 Zmieniaj perspektywę Poznaj okolice swojego miasta z różnych wysokości i sprawdź, jak wpływa to na Twoją umiejętność łączenia elementów. Patrząc w górę, zauważysz więcej nieba za obiektem, podczas gdy z wyższych punktów widokowych dostrzegasz, że budynki znajdują się bliżej siebie.

6 Kontroluj nieprzewidywalne Ważne jest, aby przy stosowaniu intencjonalnego poruszania aparatem wszelkie nakładające się elementy i niewyraźne szczegóły były zamierzone. Pamiętaj również o zwiększeniu czułości matrycy, by zachować odpowiedni czas otwarcia migawki podczas fotografowania drobnych faktur i uniknąć przypadkowego, niekontrolowanego rozmycia.

Mark Deans

Mark Deans to fotograf dzikiej przyrody z Aberdeen, w północno-wschodniej Szkocji. Jego zainteresowanie fotografią przyrodniczą rozwinęło się podczas lockdownu — to wtedy zaczął dokumentować ptaki żyjące w jego okolicy. Z czasem pasja przerodziła się w specjalizację: dziś Mark koncentruje się na odkrywaniu i fotografowaniu

rzadkich gatunków ptaków w różnych regionach Szkocji.

📷 @markdeans_photography

MIEJSKIE ŁOWY

Fotografia dzikiej natury zaczyna się bliżej, niż myślisz. Peter Fenech rozmawia z **Markiem Deanssem** o tym, jak znaleźć tematy przyrodnicze tuż za rogiem naszego domu!

Gdy większość z nas słyszy termin „fotografia dzikich zwierząt”, myśli od razu o spektakularnych, odległych miejscach - takich jak lasy deszczowe Ameryki Południowej czy afrykańskie równiny. To z kolei może sprawić, że wiele osób uzna ten gatunek fotografii za nieosiągalny, zakładając, że wymaga on dalekich podróży oraz kosztownego sprzętu: długich teleobiektywów i superszyb-

kich aparatów, z którymi fotografia przyrodnicza jest powszechnie kojarzona. Wielu fotografów zapomina jednak, że dzikie zwierzęta żyją także w ich najbliższym otoczeniu - i że przy odrobinie planowania oraz cierpliwości można wykonać imponujące ujęcia w niemal każdym mieście i jego okolicach.

Od zawsze fascynowały mnie zdjęcia miejskich dzikich zwierząt i zastanawiałem się, w jaki

Sprzęt stosowany przez Marka

Dlaczego nadal woli używać starej lustrzanki niż nowoczesnego bezlusterkowca.

„Kiedy korzystałem z EOS-a 6D, mogłem ustawić ISO Auto. W przypadku EOS-1D III zachowuję pełną kontrolę - muszę zmieniać wartość ISO na bieżąco, gdy tylko zmienia się światło. To naprawdę pomaga uzyskać ostre zdjęcia. Kiedy ludzie pytają mnie o usta-

wienia, często muszę im tłumaczyć, że wszystko dzieje się w mojej głowie - to już dla mnie druga natura. Sam się do tego przyzwyczałem, zmusiłem się do ciągłej nauki. Niektórzy radzili mi, żebym kupił EOS 1D X III, ale moja odpowiedź była prosta: „Jest zbyt drogi”. Pewnie

w końcu kupię nowszy korpus - ten ma już przecież 18 lat. Ale znam go na wylot, co ma ogromne znaczenie. Nie ma sensu kupować najlepszego modelu na rynku, jeśli nie ma się umiejętności, które pozwolą w pełni wykorzystać jego możliwości.”

sposób fotografowie odnajdują tak niezwykle tematy w zurbanizowanej przestrzeni. Mam nadzieję, że odpowiedzi na część z tych pytań znajdę podczas spotkania z Markiem Deanssem w jego rodzinnym Aberdeen w Szkocji.

Ciekawi mnie, jak duży udział w sukcesie jego zdjęć ma szczęście, a na ile to kwestia świetnej znajomości lokalizacji - może to właśnie jego sekretna broń? Co ciekawe, kawiarnia, którą zaproponowałem jako miejsce spotkania, okazuje się dla Marka znajoma - kiedyś w niej pracował. Mówi, że dziś już od świtu jest „na tropie”, więc zaczynamy od szybkiej kawy, po czym ruszamy w teren, by szukać śladów dzikiego życia w okolicach portu. Na początek pytam, jakie zwierzęta zwykle fotografuje. Można tu spotkać wydry, borsuki, lisy, a nawet zimorodki. „Wszystkie te gatunki żyją tutaj, w mieście” - mówi. „Co roku mam też do czynienia z uszatkami błotnymi. Latają tą samą trasą wzdłuż wybrzeża: od syreny mgłowej w stronę pola golfowego, a potem dalej wzdłuż plaży”. A które z tematów są jego ulubionymi? „Szczególnie interesują mnie zwierzęta, które poruszają się po ulicach. Uwielbiam fotografować

Dom na wybrzeżu

Uszatki błotne co roku odbywają podróż wzdłuż wybrzeża, zapewniającego wspaniałe tło

miasto i chwycić dzikie gatunki w nietypowych kontekstach. Lisy są idealne - jest ich mnóstwo, łatwo je znaleźć i świetnie się prezentują na zdjęciach". Tuż za oknem kawiarni widać portowe łodzie - fragment uprzemysłowionego krajobrazu Aberdeen, który trudno połączyć z przyrodą. Pytam, jak Mark znajduje tematy w tak zatłoczonym, miejskim środowisku. „Media społecznościowe bywają bardzo pomocne” - mówi. „Zwłaszcza Facebook. Ludzie często piszą, gdzie i kiedy widzieli jakiegoś zwierzę, co pozwala dotrzeć we właściwe miejsce o odpowiednim czasie. Choć, jak zawsze, są też minusy. Problem w tym, że kiedy ktoś wspomni o ciekawej lokalizacji, natychmiast pojawia się tam tłum z aparatami. To utrudnia zrobienie oryginalnych zdjęć i nie służy samym zwierzętom, zostają wypłoszone. To tak jak z lisami, które żyły na pobliskim polu golfowym - były tam, a teraz ich nie ma, wyniosły się nękanie przez tłumy fotografów” - wyjaśnia Mark. Właśnie dlatego dobre przygotowanie odgrywa kluczową rolę w jego sukcesie. „Zazwyczaj zaczynam od zastanowienia się, co konkretnie chcę sfotografować. Jeśli na przykład zależy mi na sowach, wychodzę na nocny spacer

Podstawowy sprzęt Marka

1 Canon EOS-1D III Wprowadzony na rynek w 2007 roku korpus był przez lata uznawany za jeden z najlepszych aparatów do fotografii sportu. Choć matryca oferuje „zaledwie” 10 Mp, unikatowy przetwornik APS-H zapewnia korzystną równowagę między efektem wydłużenia ogniskowej a swobodą operowania głębią ostrości. W trybie seryjnym aparat rejestruje do 10 kl./s, a jego wytrzymała obudowa ze stopu magnezu gwarantuje niezawodność w terenie. To wszystko sprawia, że aparat idealnie wpisuje się w potrzeby Marka - pozwala na uzyskiwanie świetnych efektów bez konieczności inwestowania fortuny.

2 Sigma 150–600 mm f/5–6,3 DG OS HSM | C Ten telezoom ceniony jest za ogromny zakres ogniskowych i dobrą jakość optyczną. Mark szczególnie docenia możliwość fotografowania z dużego dystansu oraz niezłą ostrość nawet przy dłuższych ogniskowych. Choć maksymalna przysłona f/5–6,3 nie jest imponująca, w połączeniu z matrycą EOS-a 1D i skutecznym stabilizatorem optycznym, umożliwia komfortowe fotografowanie z ręki. Z matrycą APS-H efektywna ogniskowa wynosi aż 780 mm, co pozwala zachować odpowiedni dystans do dzikich zwierząt, nie płosząc ich.

3 Canon EF 70–200 mm f/2,8L IS III USM Ten jasny teleobiektyw to uniwersalne narzędzie pracy w gęstym, miejskim środowisku. Zakres ogniskowych doskonale sprawdza się w fotografii ulicznej i przy średnim dystansie do obiektu, a przysłona f/2,8 pozwala uzyskać efektowne rozmycie tła. Mark szczególnie lubi wykorzystanie tego obiektywu po zmroku - miękki bokeh świateł portu potrafi dodać zdjęciom wyjątkowej atmosfery.

4 Canon EF 50 mm f/1.8 II Choć ogniskowa 50 mm może wydawać się zbyt krótka do fotografii przyrodniczej, w przypadku miejskich lisów bywa idealna. Zwierzęta te są ciekawe świata i często zbliżają się do fotografa, co pozwala na ujęcia z niewielkiego dystansu. Ten niewielki i lekki obiektyw charakteryzuje się wysoką jasnością i dużą poręcznością, co czyni go stałym elementem torby Marka.

5 Lampa Canon 430 EX II W warunkach słabego światła Mark często korzysta z błysku, aby rozjaśnić cienie i zamrozić ruch. Użycie lampy błyskowej zdjętej z aparatu pozwala mu precyzyjnie sterować kierunkiem światła i uzyskać zrównoważoną ekspozycję. To jedno z kluczowych narzędzi w jego nocnym zestawie.

Pine Martin
Środowisko miejskie oferuje wiele przyciągających wzrok teł dla fotografowanych przez Marka zwierząt

Znajdź swój zwierzęcy temat

📍 Wybierz lokalizację

Planuj sesje w miejscach łatwo dostępnych - zarówno pod względem praktycznym, jak i formalnym - które jednocześnie oferują dobry widok na potencjalne siedliska i kryjówki wybranego gatunku.

📍 Poszukaj informacji

Dowiedz się, jakie środowiska preferują zwierzęta, które chcesz fotografować, i poszukaj w swojej okolicy lokalizacji, które najlepiej spełniają te warunki. Skorzystaj z grup dyskusyjnych i forów w mediach społecznościowych, aby sprawdzić, gdzie inni fotografowie widzieli dany gatunek. Wybierz się wcześniej na rekonesans — dzięki temu będziesz mieć czas na znalezienie optymalnych punktów widokowych i zaplanowanie kompozycji.

📍 Mądrze wykorzystuj czas

Mark stara się w ciągu jednej doby odwiedzić kilka różnych lokalizacji. Radzi, by przez pewien czas skupić się na jednym gatunku, ale jeśli przez kilka godzin nic się nie poja-

wi, warto zmienić miejsce — szukając przedstawicieli tego samego lub innego gatunku. W mieście to szczególnie łatwe: różne ciekawe punkty są zwykle położone blisko siebie, więc możesz szybko przemieszczać się między nimi i nie tracić cennych godzin.

📍 Nawiąż kontakty

Jeśli chcesz fotografować na terenie prywatnym, przedstaw się właścicielom i poproś o zgodę. Podobnie warto poinformować ochronę terenów, na których planujesz pracować - zwłaszcza jeśli zamierzasz pojawić się po zmroku. Dzięki temu możesz zyskać dostęp do większej liczby miejsc i uniknąć nieporozumień.

📍 Regularnie odwiedzaj wybrane miejsca

Regularne odwiedzanie tych samych lokalizacji to prosty sposób na zwiększenie szansy uchwycenia wymarzonego ujęcia. Wykorzystaj fakt, że znasz swoją okolicę - im częściej wracasz w jedno miejsce, tym lepiej rozumiesz rytm życia tamtejszych zwierząt.

i szukam miejsca, gdzie można je spotkać. Jeśli wypatrzę jedną, wracam tam później wielokrotnie. Warto też fotografować w duecie. Zabieram ze sobą drugą osobę, bo dwie pary oczu widzą więcej niż jedna. Najczęściej to moja dziewczyna albo mama - mają świetne oko do tematu". Gdy pakujemy się i ruszamy samochodem do kolejnej lokalizacji, w której mamy spędzić dzień, Mark dzieli się jeszcze jedną refleksją. Najbardziej inspirującą go osobą jest jego mama. Jak mówi, sama stała się wyjątkową fotografką dzikich zwierząt.

Przekraczamy rzekę Dee i okrążamy pole golfowe City Golf Course, mijając charakterystyczną latarnię morską Girdle Ness. Co jakiś czas Mark wskazuje miejsca, w których

widział lub sfotografował dzikie zwierzęta. Niektórych lokalizacji nie chce jednak ujawniać publicznie z obawy przed najazdem fotografów, który mógłby zaszkodzić zwierzętom. „Lubię szukać nietypowych tematów i sytuacji” - wyjaśnia, gdy parkujemy i schodzimy po schodach w stronę skalistego klifu z widokiem na port. „Staram się podejść możliwie najbliżej, nie zakłócając spokoju zwierzęcia. Zawsze szukam innej perspektywy, próbuję uchwycić dzikiego bohatera w zaskakującym, niecodziennym miejscu”. Okazuje się, że miejskie otoczenie potrafi być ogromnym atutem, tworzy niebanalne tło i przyciągające wzrok sceny, które Mark konsekwentnie wplata w swoje kadry.

„W swoich zdjęciach staram się pokazać zwierzę w kontekście miejskiego środowiska. Korzystam z głębi ostrości, by kontrolować tło - rozmywam je, fotografuję przez ogrodzenia lub inne struktury, często długim obiektywem, by uzyskać efekt bokeh. Uwielbiam małą głębię ostrości i eksperymentuję z kreatywnymi tłami. Jedno z moich ulubionych połączeń to lis biegnący ulicą na tle świateł portowych łodzi. Co ciekawe, do uzyskania takiego efektu nie potrzeba jasnego obiektywu ani ogromnej przysłony. Wystarczy ustawić się blisko zwierzęcia i zadbać, by tło znajdowało się odpowiednio dalej”. Mark ustawia swoją lustrzankę, Canona EOS 1D Mark III. To zaskakujący wybór, więc od razu notuję, by poruszyć ten temat później. Rozgląda się za zwierzętami wzdłuż brzegu, a panorama miasta w tle tworzy niemal teatralną scenografię. Pytam go, jak radzi sobie z wyzwaniem, jakie niesie za sobą fotografowanie konkretnych gatunków i jak dostosowuje technikę do miejskiego kontekstu. Mark zna tę okolicę jak własną kieszeń, ale rów-

Na kamieniach

Mark jest miłośnikiem zwierząt ulicznych, zwłaszcza lisów. „Jest ich tak wiele i są świetnym tematem”

nie dobrze rozumie zachowania tutejszych zwierząt. Na co dzień pracuje na platformach wiertniczych na morzu, skąd obserwuje trasy migracji wielu gatunków ptaków wędrujących wokół Aberdeen. „Wiele ptaków, na przykład uszatki błotne czy krogulce, zatrzymuje się na platformach, zamiast lecieć bezpośrednio nad otwartym morzem. Czasami heli-

koptery nie mogą tam lądować, bo lądowisko jest pełne ptaków. Gdy tylko wracam na ląd, codziennie ruszam w teren i przez cały tydzień fotografuję”. Mark działa według planu opracowanego dla każdej lokalizacji. Wie, czego można się tam spodziewać, i dzięki doświadczeniu potrafi ocenić, czy warunki sprzyjają wykonaniu dobrych zdjęć. Dzięki temu maksymalizuje liczbę udanych ujęć podczas każdej sesji.

Choć Mark doskonale zna swoje miasto, myśli też o innych miejscach. „Chciałbym kiedyś sfotografować miejskie lisy w Londynie. Można by uchwycić je na tle mostów albo znanych budynków” - marzy. „Ale obecnie odkładam pieniądze na wyprawę na Antarktydę. Moim celem są narwale”.

Kiedy się żegnamy, Mark zaczyna już przygotowania do kolejnej sesji, którą planuje na wieczór. Zostawia też jedną, prostą radę dla naszych czytelników: „Niesamowite, jak wiele osób przechodzi obok dzikich zwierząt żyjących w miastach, zupełnie ich nie zauważając. Naprawdę Wystarczy tylko się rozglądać”.

„Niesamowite, jak wiele osób przechodzi obok miejskich zwierząt, w ogóle ich nie zauważając. Naprawdę Wystarczy tylko się rozglądać”

Przygotuj się do fotografowania dzikich zwierząt

1 Ustabilizuj aparat Nawet jeśli fotografujesz przy krótkim czasie otwarcia migawki, warto rozważyć użycie statywu — szczególnie, gdy korzystasz z ciężkiego teleobiektywu. Umożliwia to uzyskanie jeszcze lepszej ostrości zdjęć, a przy dłuższych sesjach odciąża ręce i pozwala pracować wygodniej przez dłuższy czas.

2 Używaj szybkiej karty Upewnij się, że masz kartę o wysokiej prędkości zapisu, która poradzi sobie z dużą liczbą zdjęć wykonywanych w trybie seryjnym. Wolniejsze nośniki mogą spowalniać pracę aparatu — dane gromadzą się w buforze, co zwiększa ryzyko utraty cennych kadrów w decydujących momentach.

3 Włóż nowy akumulator Wybierając się na dłuższą sesję upewnij się, że aparat ma w pełni naładowaną baterię, a w torbie znajduje się zapasowa. Tryb zdjęć seryjnych i ciągła praca autofocusa intensywnie obciążają akumulator, dlatego warto być przygotowanym na każdą sytuację w terenie.

4 Czas Mark wybiera czas otwarcia migawki 1/1600 s lub krótszy. Ustaw ISO na odpowiednio wysoką wartość lub, jeśli twój aparat to umożliwia, włącz tryb ISO Auto z priorytetem najkrótszego czasu naświetlania. To pozwoli zamrozić ruch i uzyskać ostre zdjęcia nawet w dynamicznych sytuacjach.

5 Fotografuj w trybie ciągłym Upewnij się, że rejestrujesz maksymalną możliwą liczbę klatek na sekundę. Opcję zdjęć seryjnych z niską lub średnią częstotliwością wybieraj tylko wtedy, gdy fotografowany obiekt porusza się powoli albo pozostaje nieruchomy. W przeciwnym razie możesz stracić kluczowy moment.

6 Ciągłe ustawianie ostrości Nowoczesne modele oferują systemy śledzenia wspierane przez AI, ale nawet starsze aparaty umożliwiają skuteczne fotografowanie w trybie autofocusa ciągłego. Włącz tryb AF-C i ręcznie utrzymuj aktywne pole ostrości na obiekcie, by zapewnić mu wyraźne odwzorowanie w każdej klatce.

DLACZEGO TA FOTOGRAFIA JEST UDANA

Tytuł: Nowy Nowy Jork o świcie

Data: Luty 2024

Sprzęt: Leica Q2

Summilux 28 f/1,7 ASPH

„Fotografia ukazuje prawdę chwili, podkreślając rzeczywistość, dzięki czemu nie pozostaje ona niezauważona.”

Gerard Doolan

Gerard Doolan to fotograf uliczny, tworzący w czerni i bieli, który dokumentuje dynamiczne przemiany zachodzące w Nowym Jorku. W swojej twórczości na nowo

interpretuje znane, ikoniczne miejsca, przyglądając się współczesnej rzeczywistości i złożoności ludzkiej kondycji. Jego zdjęcia stanowią otwarty list — zarówno do miasta, jak i do pokoleń ludzi, którzy nazywali je swoim domem.

📷 @gdoolanphoto

Na skos

„Kiedy zaczynam fotografować nowe miejsce, uważnie przyglądam się jego geometrycznym cechom. Inspiracją do stworzenia tego zdjęcia było dla mnie przede wszystkim wykorzystanie ukośnego kadrowania jako środka kompozycyjnego, charakterystycznego dla filmów Orsona Wellesa. W tej scenie starałem się wywołać wrażenie psychologicznego odłączenia - efekt, który potęguje falująca, przypominająca węża para oraz dezorientacja wywołana przez spłoszone ptaki. Nowy Jork, działający tu jako tło dla tych organicznych form, oferuje kalejdoskop skośnych, monolitycznych odbić i mechanicznych projekcji światła i cienia – wizualny wgląd w ludzką psychikę.”

Optyzmizm i ponowne odkrywanie

„To ujęcie napęlnia mnie optymizmem. Doceniam, że każdy świt niesie ze sobą szansę na odkrycie czegoś nowego i ponowne poznanie tego, co pozornie znajome. Ta perspektywa odrodzenia to wielka obietnica Nowego Jorku — obietnica, która w XX wieku przyciągnęła miliony ludzi i wciąż przyciąga przybyszów z całego świata, pragnących oddychać wolnością. Nadzieje i pragnienia stanowią sedno mojej pracy. To one napędzają mnie — mimo szaleństwa i podziałów naszych czasów — do dalszego dokumentowania życia: przeżywanego w nędzy lub dostatku, przez tych, którzy przybyli tu na fali marzeń i odcisnęli swój ślad na piasku.”

Nowojorska minuta

„Benjamin Franklin napisał kiedyś, że „Straconego czasu nigdy nie można odzyskać”, ale to było przed pojawieniem się fotografii. Częścią przyrodzonej magii zdjęć jest ich zdolność do ponownego przywołania snów. W tym przypadku wizja ukazuje ulotny moment w metropolii, uchwycony z czasem otwarcia migawki wynoszącym 1/1000 s, by zatrzymać chwilowy tumult, a zastosowana jednocześnie duża głębia ostrości pozwala jeszcze bardziej zanurzyć widza w dynamicznej atmosferze. Zwiększona czułość umożliwiła uchwycenie słabnącego światła w pochmurny dzień, a ogniskowa 28 mm nadała krajobrazowi monumentalny kinowy wygląd.

Zderzające się formy

„Starałem się uchwycić nieustanne przenikanie się ludzkich i materialnych form, które wspólnie tworzą to nowoczesne, olśniewające miasto. Dla osób, które dopiero je poznają, spacer ulicami Nowego Jorku może być doświadczeniem dezorientującym – przeciążenie sensoryczne buduje zagmatwaną panoramę, która okazuje się mistrzowsko zaaranżowanym dramatem. Zanim się zorientujesz, przestajesz być widzem – stajesz się głównym bohaterem tego złożonego przedstawienia. Sama twoja obecność wzmacnia poczucie podziwu i zachwytu, którego doświadczają ludzie wokół.”

DLACZEGO TA FOTOGRAFIA JEST UDANA

Tytuł: Włoska ramka

Data: Wrzesień 2021

Sprzęt: Nikon Z6 II
 Nikkor Z 14–24 mm f/2,8
 Ogniskowa: 14 mm

„Podążaj za liniami, aż do światła”

– mówi Sebastien, który wykorzystał szeroką perspektywę i naturalną skłonność ludzkiego wzroku do kierowania się ku jaśniejszym obszarom, by nadać scenie odpowiedni rytm i kierunek odkrywania.

Ciągła symetria

„Kluczowe było użycie obiektywu ultraszerokokątnego (14 mm), który pozwolił mi objąć całą strukturę wieży w jednym kadrze. Musiałem też znaleźć odpowiednią perspektywę, by pokazać symetrię architektury” – mówi Sebastien. Aby to osiągnąć, położył się na plecach na dziedzińcu - tylko tak mógł zmieścić w kadrze wszystkie elementy. „Chciałem uniknąć zniekształceń, a jednocześnie zachować cechy fotografii architektonicznej, co wymagało sporo cierpliwości” – dodaje. „W postprodukcji lekko przyciąłem kadr, ale zazwyczaj wolę poświęcić więcej czasu w terenie, by uzyskać jak najlepsze ujęcie już na etapie fotografowania.”

Elementy odbiegające

Idealna symetria i kompozycyjna precyzja kadru mogą sugerować, że obraz został wygenerowany przez sztuczną inteligencję. Jednak w scenie można dostrzec subtelne oznaki autentyczności. Słoneczna plama po lewej stronie delikatnie zaburza regularność symetrycznego wzoru, wprowadzając intrygujący akcent. „Wyszedłem z domu wcześniej rano, bo chciałem, żeby niskie słońce podświetliło zarys blanków i przełamało monotonię gotyckiej architektury. Dodatkowo błękit nieba równoważy ciemność pierwszego planu i daje poczucie otwarcia” – mówi Sebastien.

Ramka w ramce

„Skomponowałem obraz tak, aby stworzyć wrażenie całkowitego zanurzenia i skierować wzrok widza ku górze” – mówi Sebastien. Wybierając taką kompozycję, wykonał serię ujęć, które prowadzą spojrzenie od detali architektonicznych aż po szczyt wieży. „Zazwyczaj efekt ramki w ramce pomaga ukierunkować wzrok, ale w tym przypadku chciałem również uwypuklić strukturę. Można dostrzec fakturę kamienia, detale witraży oraz łuki” – dodaje.

Sebastien Lebrun

Sebastien to profesjonalny fotograf mieszkający w Hawrze, we Francji. Specjalizuje się w fotografii podróżniczej, a jego szczególną pasją jest uwiecznianie miejskich pejzaży i architektury. Z równą pasją oddaje się astrofotografii krajobrazowej, w której umiejętnie łączy malownicze widoki z hipnotyzującym tłem Drogi Mlecznej. [@sebleb76](#) | YT: [soyonsobjectifs](#)

Ekstremalna perspektywa

„Będąc w Sienie, nie sposób przegapić Torre del Mangia. Jednak przy wysokości wieży sięgającej niemal 90 metrów, trudno uchwycić ją na zdjęciu, nie zniekształcając przy tym średniowiecznej architektury” – mówi Sebastien. „Szukałem nietypowego ujęcia, a nie klasycznego widoku z pobliskiego Piazza del Campo.” Wędrując wokół budynku, odkrył niewielki dziedziniec i postanowił wykorzystać perspektywę. „Największym wyzwaniem było zrównoważenie kontrastu między jasnym niebem a zacienionymi ścianami” – tłumaczy. „W idealnej sytuacji zastosowałbym bracketing ekspozycji, ale w tej pozycji nie było to możliwe. Skupiłem się więc na odpowiednim naświetleniu ścian, dbając jednocześnie o to, by nie prześwietlić nieba.”

Digital Photographer POLSKA

REDAKCJA

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Kontakt do redakcji:

e-mail: digitalphotographer@avt.pl

Skład

Studio Adekwatna

Tłumaczenia

Hobby Media

Korekta

Karolina Mierzyńska

Reklama

Katarzyna Gutkowska

e-mail: katarzyna.gutkowska@avt.pl

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Wojciech Marciniak

e-mail: wojciech.marciniak@avt.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)

e-mail: prenumerata@avt.pl

Kwartalnik Digital Photographer Polska wydawany jest przez **Wydawnictwo AVT**: AVT-Korporacja Sp. z o.o. ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa.

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane z miesięcznika Digital Photographer. Tytuły prawne należą do Future Publishing Limited. Wykorzystano na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie ceny podane w magazynie, o ile nie zostały uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami uśrednionymi, zebranymi z ofert uznanych sklepów, w tym internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich).

Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów wydawanych przez grupę Future Publishing Limited zamieszczono na stronie www.futureplc.com.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

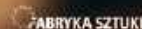
MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL FOTOGRAFII W ŁODZI

12—22.6.2025

FOTOFESTIWAL

YORGOS LANTHIMOS, DEBI CORNWALL, SALVATORE VITALE, JASON FULFORD,
SZYMON ROGIŃSKI, EWA PARTUM, ANITA ANDRZEJEWSKA I WIELE WIĘCEJ

POSŁUCHAJ!

Nowy
Sezon!

- _ Rozmowy
- _ TechStories
- _ Nasi goście

